

RAPORT O STANIE GMINY TŁUSZCZ

2019

maj 2020

WSTĘP	3
1. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	4
2. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE	6
2.1. Wykonanie budżetu.....	6
2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych.....	9
2.3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych.....	23
3. INFORMACJE O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	32
4. INFORMACJE O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	33
4.1. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Tłuszcz do 2023 roku.....	33
4.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Tłuszcz na lata 2018-2023.....	45
4.3. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tłuszcz.....	47
4.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tłuszcz.....	50
4.5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	52
4.6. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Tłuszcz na lata 2019-2020.....	57
4.7. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Tłuszcz na lata 2016-2020.....	59
4.8. Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Tłuszcz.....	63
4.9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tłuszcz.....	64
4.10. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tłuszcz.....	65
4.11. Program Opieki Nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt Na Terenie Gminy Tłuszcz na 2018 rok.....	66
4.12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tłuszcz na lata 2013-2019.....	68
4.13. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tłuszcz na lata 2017-2019.....	69
4.14. Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tłuszcz na lata 2017-2020.....	79
4.15. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 w Gminie Tłuszcz.....	80
4.16. Program współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018.....	88
5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	98
6. DZIAŁALNOŚĆ GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH	108
6.1. Oświata i edukacja.....	108
6.2. Polityka społeczna.....	117
6.3. Kultura, sport i rekreacja.....	136
6.4. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa.....	148

Szanowni Państwo,

po raz drugi z ogromną satysfakcją przedstawiam Raport o stanie Gminy Tłuszcz. Dokument ten jest rocznym podsumowaniem działalności samorządu, a jego przygotowanie daje szansę przedstawienia w jednym miejscu efektów i rezultatów naszych działań oraz zweryfikowania dotychczasowych zamierzeń i planów. Zgodnie z wymaganiami zakres Raportu obejmuje przede wszystkim realizację inwestycji, programów, strategii oraz uchwał Rady Miejskiej w Tłuszczu.

Rok 2019 owocował w kolejne, ważne inwestycje. Sukcesywnie poprawiamy infrastrukturę drogową poprzez budowę, przebudowę i remonty dróg gminnych oraz chodników. Kolejni mieszkańcy mogą cieszyć się ze świetnej jakości wody, dzięki ciągłej rozbudowie sieci wodociągowej. Bardzo cieszę się z pozyskania kolejnych środków pochodzących z dofinansowań zewnętrznych, dzięki którym udało nam się zrobić jeszcze więcej, niż zaplanowaliśmy.

Mam nadzieję, że przedstawiony Raport przyczyni się do uświadomienia nam wszystkim zakresu i skali zmian, jakie zaszły w naszej gminie oraz tego, że razem możemy uczynić jeszcze więcej. Chciałbym, aby coroczne podsumowanie angażowało do współpracy mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób skupionych w ruchach nieformalnych.

Mam nadzieję, że zakres zawartych w Raporcie informacji posłuży Państwu do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także będzie okazją do uczciwej i dojrzałej debaty o potrzebach i kierunkach rozwoju Gminy Tłuszcz oraz o środkach i sposobach osiągnięcia wspólnych celów. Zachęcam do zgłaszania opinii i sugestii na temat Raportu oraz zaproponowanego w nim modelu prezentowania informacji.

Paweł Bednarsczyk

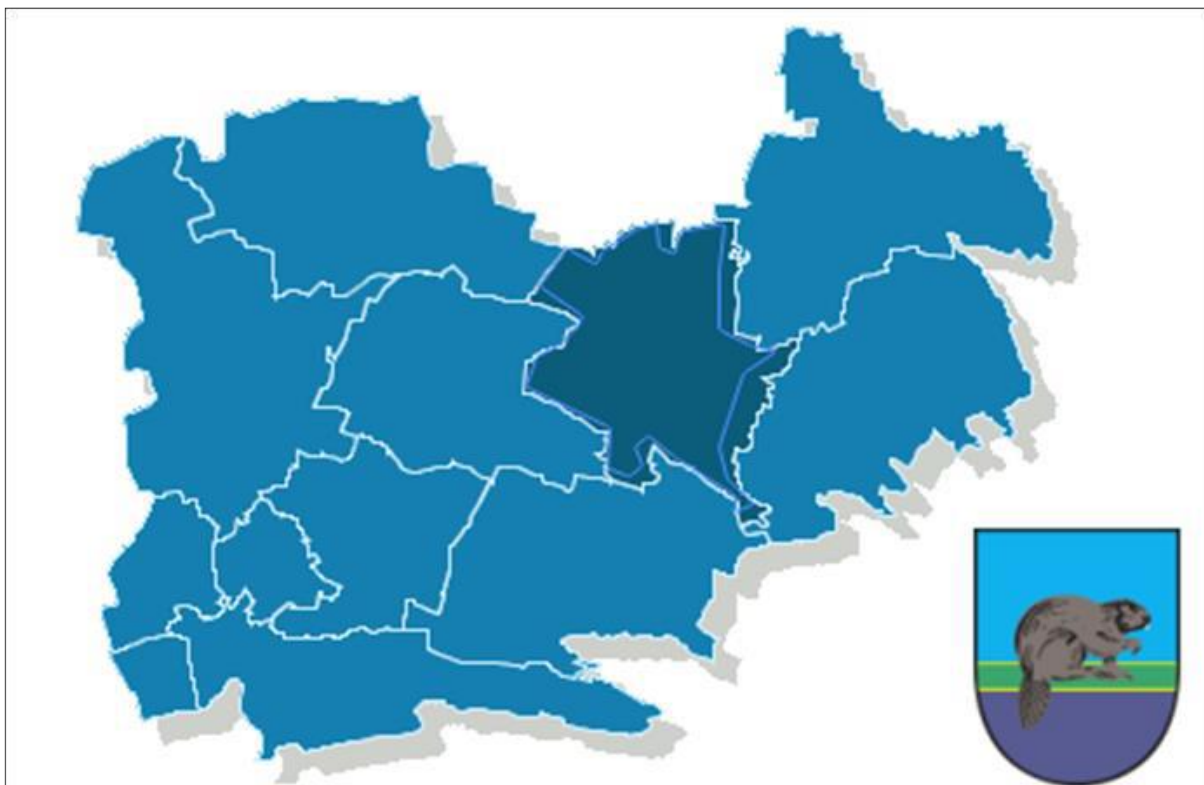

1. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina miejsko-wiejska Tłuszcz położona jest w powiecie wołomińskim w województwie mazowieckim, znajduje się w odległości około 30 km na północny wschód od Warszawy i graniczy:

- od północnego wschodu z gminą Jadów,
- od południowego wschodu z gminą Strachówka,
- od południa z gminą Poświętne,
- od zachodu z gminą Klembów,
- od północnego zachodu z gminą Dąbrówka,
- od północy z gminą Zabrodzie położoną w powiecie wyszkowskim.
-

Położenie Gminy Tłuszcz na mapie powiatu wołomińskiego

Teren Gminy Tłuszcz to część Równiny Wołomińskiej, która jest płaskim obszarem nizinnym upiękaszonym licznie występującymi lasami. Bogata szata roślinna i urozmaicony teren stwarzają korzystne warunki bytowania dla wielu gatunków ssaków i ptaków. Przez znaczną część Gminy przepływa rzeka Cienka z dopływami w II klasie czystości, a z jej wód korzysta głównie rolnictwo. Ze względu na małe uprzemysłowienie Gmina nie należy do obszarów ekologicznego zagrożenia.

Obecnie Gmina Tłuszcz zajmuje powierzchnię 10 300 ha, z czego 15,6% stanowią lasy. Liczba mieszkańców wynosi 19 750, z czego około 40% to osoby zamieszkujące w granicach miasta. Oprócz miasta Tłuszcz w skład Gminy wchodzi 28 sołectw: Białki, Brzezinów, Chrząsne, Dzięcioły, Franciszków, Grabów, Jadwinin, Jarzębia Łąka, Jasienica, Jaźwie, Kozły, Kury, Łsobyki, Miąse, Mokra Wieś, Pawłów, Postoliska, Pólko, Rudniki, Rysie, Stasinów, Stryjki, Szczepanek, Szymanówek, Wagan, Waganka, Wólka Kozłowska, Zalesie.

Szczegółowe dane w zakresie demografii przedstawiają poniższe tabele.

Rok bazowy	Liczba ludności wg stanu na 31 grudnia danego roku	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2015	19662	259	166
2016	19655	249	195
2017	19731	240	185
2018	19750	268	206
2019	19820	232	163

Wiek	Mężczyźni	Kobiety
Przedprodukcyjny (0-18)	2334	2163
Produkcyjny (18-60 - kobiety; 18-65 mężczyźni)	6262	5596
Poprodukcyjny (powyżej 60 - kobiety, powyżej 65 - mężczyźni)	1084	2381
Razem	9680	10140

Gmina Tłuszcz charakteryzuje się obecnie korzystnymi procesami demograficznymi, objawiającymi się niskim wskaźnikiem obciążenia demograficznego, dodatnim przyrostem naturalnym oraz dodatnim saldem migracji. Stanowi to dużą szansę rozwojową dla Gminy, wymusza jednak konieczność tworzenia i dostosowywania jej warunków społecznych oraz gospodarczych dla osób wybierających Tłuszcz jako miejsce stałego zamieszkania i pracy oraz decydujących się na założenie rodziny.

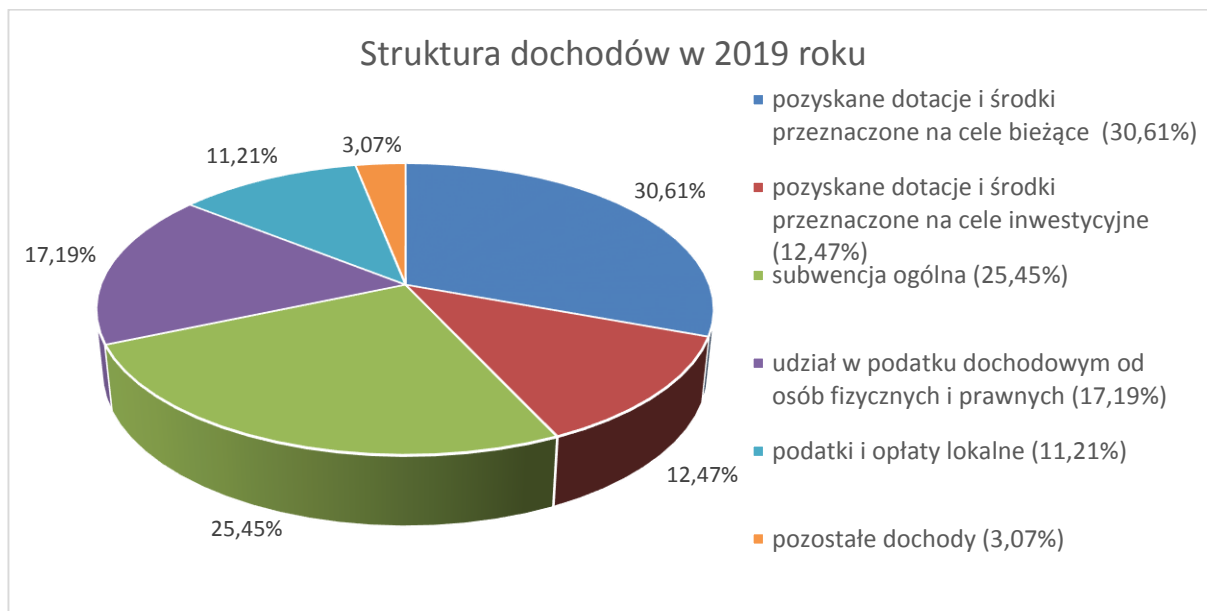
2. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

Budżet na 2019 rok przyjęty został uchwałą Nr II.17.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 r.

2.1. WYKONANIE BUDŻETU

Budżet gminy za 2019 r. wykonany został po stronie dochodów w wysokości 105 876 033,93 zł, a po stronie wydatków wykonanie wyniosło 112 831 053,29 zł.

Struktura dochodów w 2019 roku

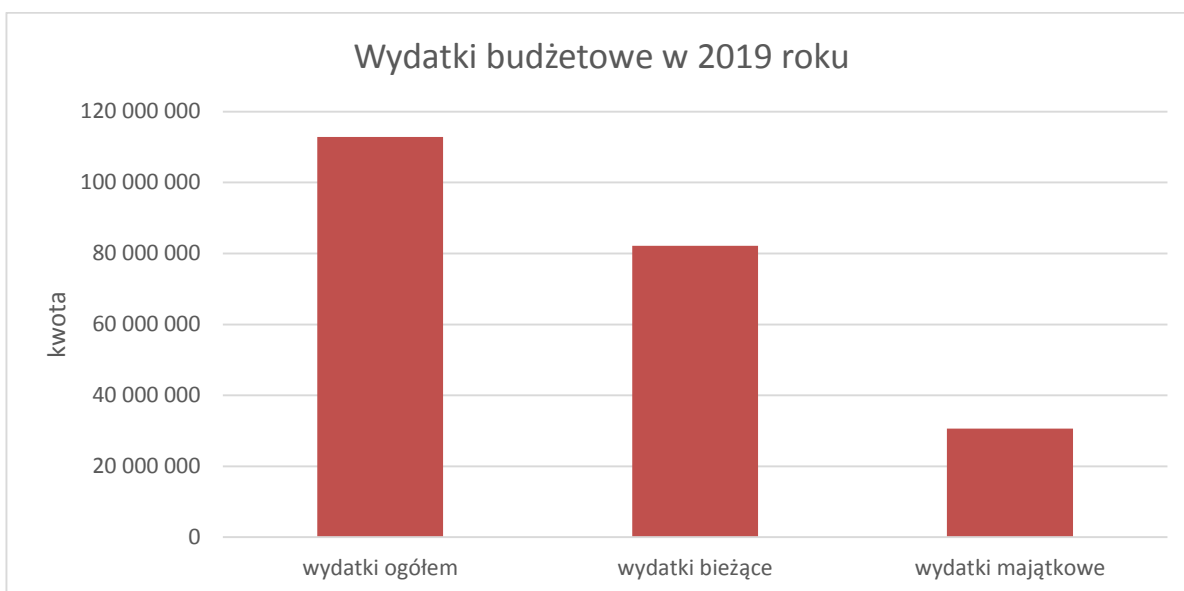

pozyskane dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	30,61%	32 410 701,88 zł
pozyskane dotacje i środki przeznaczone na cele inwestycyjne	12,47%	13 207 981,86 zł
subwencja ogólna	25,45%	26 941 218,00 zł
udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych	17,19%	18 198 830,71 zł
podatki i opłaty lokalne	11,21%	11 869 666,08 zł
pozostałe dochody	3,07%	3 247 635,40 zł

Struktura wydatków w 2019 roku

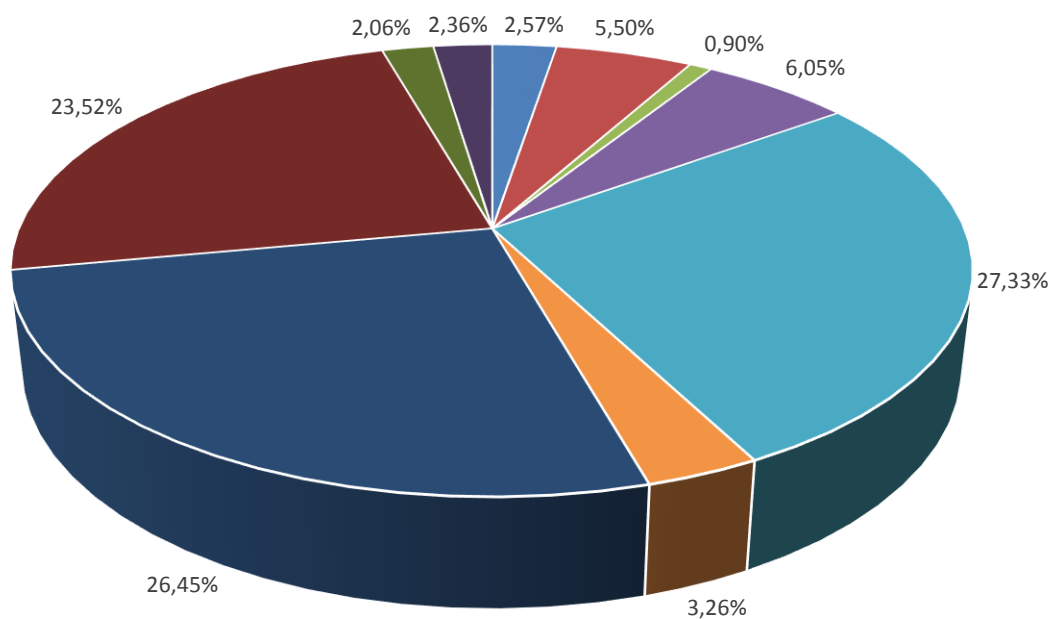
wydatki ogółem	112 831 053,29 zł
wydatki bieżące	82 196 236,37 zł
wydatki majątkowe	30 634 816,92 zł

rolnictwo i łowiectwo	2,57%	2 898 424,18
transport i łączność	5,50%	6 202 923,16
gospodarka mieszkaniowa	0,90%	1 012 637,70
administracja publiczna	6,05%	6 825 991,83
oświata i wychowanie	27,33%	30 840 890,89
pomoc społeczna	3,26%	3 681 892,56
rodzina	26,45%	29 845 599,40
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	23,52%	26 531 703,46
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz kultura fizyczna	2,06%	2 327 974,01
pozostałe wydatki	2,36%	2 663 016,10

Struktura wydatków w 2019 roku

- rolnictwo i łowiectwo (2,57%)
- transport i łączność (5,50%)
- gospodarka mieszkaniowa (0,90%)
- administracja publiczna (6,05%)
- oświata i wychowanie (27,33%)
- pomoc społeczna (3,26%)
- rodzina (26,45%)
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska (23,52%)
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz kultura fizyczna (2,06%)
- pozostałe wydatki (2,36%)

2.2. WYKONANIE WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH

W roku 2019 zaplanowano wydatki inwestycyjne (majątkowe) w wysokości 32 410 tys. zł. Wykonanie planu wydatków inwestycyjnych wynosi 30 634,8 tys. zł, co stanowi 94,52 %.

- **PRZECIWDZIAŁANIE DEGRADACJI ŚRODOWISKA, OCHRONA EKOSYSTEMU ZALEWU ZEGRZYŃSKIEGO I WÓD PODZIEMNYCH SUBNIECKI WARSZAWSKIEJ POPRZECZ ROZBUDOWĘ SYSTEMU WODNO-KANALIZACYJNEGO W GMINIE TŁUSZCZ**

łącny koszt: 11 300 tys. zł

Zakończono i rozliczono roboty budowlane Etapu I, Etapu II i Etapu III cz.1. W II półroczu ogłoszono przetarg ostatniego etapu projektu tj. Etap III cz. 2 i wybrano wykonawcę.

▪ **INFRASTRUKTURA KANALIZACJI SANITARNEJ**

łącny koszt: 1 415 tys. zł.

W ramach zadania wykonano:

- rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Tłuszcz (dokumentacja projektowa);
- budowę kanalizacji sanitarnej w ulicy Raclawickiej w Tłuszczu;
- budowę kanalizacji sanitarnej w ulicy Wodospadowej w Tłuszczu;
- budowę odgałęzień sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Wiejskiej w Tłuszczu.

▪ **BUDOWA SIECI WODNO-KANALIZACYJNYCH NA TERENACH WIEJSKICH (PROJEKTOWANIE I BUDOWA)**

łącny koszt: 2 729 tys. zł

W ramach zadania wybudowano odcinki sieci wodociągowej w miejscowościach: Mokra Wieś, Szymanówek, Miąse, Chrzęsne ul. Zamkowa, Dziecioty, Postoliska ul. Aksamitna oraz wykonano dokumentację projektową w miejscowościach: Zalesie, Pawłów, Szczepanek, Jasienica ul. Łąkowa.

▪ **BUDOWA DRÓG PRZY WSPÓŁFINANSOWANIU PROGRAMU BUDOWY DRÓG SAMORZĄDOWYCH**

łącznie koszt: 2 338 tys. zł

- rozbudowa drogi gminnej Tłuszcz-Krusze (ul. Mazowiecka) w Tłuszczu;

- budowa ulicy Kościelnej w Jasienicy w na odcinku o łącznej długości ok. 0,5 km;

- przebudowa drogi gminnej nr 430946W w m. Franciszków na dwóch odcinkach drogi od km 0+006,64 do km 0+111,60 od km 0+0111,60 do km 0+976,44;

▪ **BUDOWA DRÓG LOKALNYCH**

łączy koszt: 381 tys. zł

- budowa drogi gminnej ul. Zasobna w m. Chrzęsne na odcinku ok. 50 m;

- opaski na ul. Spacerowej w Postoliskach na dł. ok. 107 m, wraz z odwodnieniem i krawężnikami

- przebudowa drogi gminną relacji Jaźwie - Grabów na odcinku o łącznej długości ok. 560 m ;

- modernizacja drogi gminnej ulicy Pivnej w msc. Dzięcioły na odcinku od km 0+150 do km 0+190;
- modernizacja drogi Białki-Choszczowe poprzez wykonanie podwójnego powierzchniowego utrwalenia gryzami bazaltowymi o powierzchni ok. 1500 m²;
- inne elementy drogowe;

▪ **BUDOWA CHODNIKÓW I ZATOK PRZYSTANKOWYCH**

łącznie koszt: 410 tys. zł.

- budowa chodnika ulicy Irysowej w Dzięciołach ok. 80 m² ;

- budowa chodnika
w m. Jadwinin ok. 51 m²;

- modernizacja chodnika oraz zjazdów w ciągu ulicy Cichej w Tłuszczu na odcinku ok. 150 m i powierzchni łącznej chodnika oraz zjazdów ok. 350 m²;

- budowa zjazdów publicznych do ZS w Postoliskach ;
- budowa chodnika o szerokości 2,0 m przy krawędzi jezdni długości ok. 80 m na odcinku od przejazdu kolejowego w ciągu ulicy Wiśniowej do skrzyżowania z ulicą Osiedlową w Jasienicy;
- wykonano koncepcję projektu budowy przystanku wraz z uzyskaniem opinii w sprawie geometrii drogi.
- budowa zjazdów publicznych do ZS w Postoliskach

- dokończenie budowy chodnika w ciągu ulicy Nowej w Tłuszczu na odcinku od ulicy Przykładowej do Wspólnej;

- budowa chodnika
oraz zjazdów w ciągu
ulicy Fabrycznej w Tłuszczu
na odcinku ok. 220 m
i powierzchni łącznej chodnika
oraz zjazdów ok. 600 m²

- modernizacja chodnika ul. Wierzy–Odrowąza w Tłuszczu ok. 20 m²

▪ **OŚWIETLENIE ULICZNE**

łączy koszt: 83,95 tys. zł

- uzupełnienie oświetlenia ulicznego w Tłuszczu w ulicach: Jarzębinowa, Klonowa, Mazowiecka, Dzielna, Dębowa, Armii Krajowej, Miła.

- uzupełnienie oświetlenia drogowego w miejscowościach: Białki, Jaźwie, Jasienica, Kozły, Wagan, Postoliska, Rysie, Stasinów, Szczepanek, Zalesie.

▪ **POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA MIEJSKIEGO POPRZECZ REWITALIZACJĄ PARKU NA OSIEDLU DŁUGA W TŁUSZCZU**

łączny koszt: 189,81 tys. zł

W ramach zadania wykonano dokumentację projektową oraz zagospodarowanie parku przy ul. Długiej w Tłuszczu, w tym:

- przygotowanie terenu.
- prace pielęgnacyjne istniejącej roślinności – powierzchnia 5 142 m².
- usuwanie zakrzaczeń.
- wykonanie nasadzeń roślinnych:
  - a) nasadzenia drzew – szt. 50
  - b) rośliny okrywowe – powierzchnia 976 m²
  - c) urządzenie trawnika – powierzchnia 3 000 m²
  - d) kwietniki, rabaty – powierzchnia 585 m²
  - e) ławkę kwietną – powierzchnia 325 m²
  - f) żywopłot – powierzchnia 145 m²
  - g) ogród skalny – powierzchnia 100 m²
- zabiegi pielęgnacyjne roślinności z nowych nasadzeń.

▪ **OZE W ZIELONCE I W TŁUSZCZU**

łączny koszt: 7 500 tys. zł

Zamontowano łącznie 456 szt. instalacji OZE. W tym 44 instalacje solarne typu A, 123 instalacje solarne typu B, 3 instalacje solarne typu C, 230 instalacje fotowoltaiki, 27 instalacji pomp ciepła, 29 kotłów na biomasę. Zadanie realizowane w ramach projektu partnerskiego. Dotacja przypadająca Miastu Zielonka została przekazana na rachunki bankowe partnera. Zadanie zrealizowano.

▪ **INFRASTRUKTURA KULTURY, REKREACJI I SPORTU**

łączna kwota: 291,54 tys.

- budowa Otwartej Strefy Aktywności na osiedlu Długa w Tłuszczu,

- monitoring na placu zabaw w Miąsem,

- w części remizy strażackiej budynku Wiejskiego Domu Kultury w m. Miąse wykonano tynk elewacyjny cienkowarstwowy oraz wykonano i zamontowano zestaw szafek kuchennych do pomieszczenia socjalnego w WDK w Miąsem.

- uporządkowano i doposażono place zabaw w miejscowościach: Tłuszcz, Łysobyki, Fiukały, Jasienica (Osiedle Młodych),

▪ **OGRANICZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W GMINIE TŁUSZCZ**

łącznie koszt: 230 tys. zł

Zadanie w trakcie realizacji. Wykonano i odebrano 20 szt. kotłów gazowych. Kontynuacja zadania w roku 2020.

▪ **DOTACJA CELOWA DLA ZGKIM**

- na uzupełnienie i modernizację infrastruktury oraz budowę zrójów ulicznych

łącznie koszt: 23 tys. zł

W ramach zadania wykona budowę punktu czerpania wody dla mieszkańców wsi Rysie oraz Chresnego oraz uzupełnienie i modernizację infrastruktury wodociągowo- kanalizacyjnej w Gminie Tłuszcz.

- na wykonanie dokumentacji technicznej, uzyskanie niezbędnych pozwoleń na budowę oraz wykonanie wraz z niezbędną armaturą studni głębinowej na SUW Kozły i SUW Łsobyki

łącznie koszt: 75 tys. zł.

- na zakup rozszerzacza taśmowego

łącznie koszt: 29 tys. zł.

2.3. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

- **PRZECIWDZIAŁANIE DEGRADACJI ŚRODOWISKA, OCHRONA EKOSYSTEMU ZALEWU ZEGRZYŃSKIEGO I WÓD PODZIEMNYCH SUBNIECKI WARSZAWSKIEJ POPRZECZ ROZBUDOWĘ SYSTEMU WODNO KANALIZACYJNEGO W GMINIE TŁUSZCZ**

Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dotację w wysokości 11,527 mln zł.

Ze względu na wzrost kosztów realizacji projektu, pozyskano w roku 2019 dodatkowe środki finansowe w wysokości 3,34 mln zł

Zakończono realizację I, II oraz III cz.1. etapu wykonania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na osiedlu Klonowa – Norwida.

Rozpoczęto realizację etapu III cz.2. wykonania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Planowany termin zakończenia realizacji to październik 2020 r.

- **ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY WODNO – ŚCIEKOWEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH W GMINIE TŁUSZCZ**

Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dotacje w wysokości 2 mln zł.

Zakończenie w roku 2019 realizacji zadania wieloletniego:

W roku sprawozdawczym wybudowano sieć wodociągową w m. Dzieńcioły o długości 2 803,00 m, sieć kanalizacji sanitarnej w m. Dzieńcioły 959,00 m , dokonano płatności końcowej za realizację zadania z roku 2018 -budowa sieć wodociągową - Osiedle Centrum (w m. Jasienica).

▪ **OZE W ZIELONCE I TŁUSZCZU**

W ramach projektu, mieszkańcy Gminy Tłuszcz otrzymali 4,5 mln. zł na montaż instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych. Projekt uzyskał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa mazowieckiego na lata 2014-2020.

Pozyskano dofinansowanie w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych.

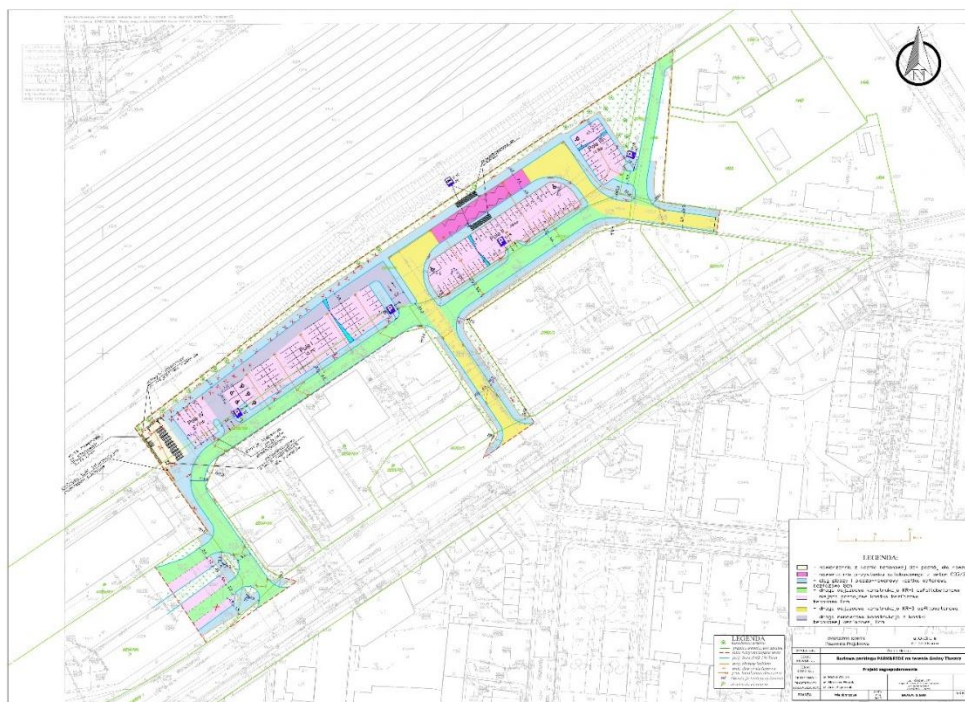
W ramach projektu, w latach 2018-2019 zostało zainstalowane: 170 instalacji kolektorów słonecznych, 235 instalacji fotowoltaicznych, 26 pomp ciepła oraz 29 kotłów na biomasę.

- **BUDOWA PARKINGU MIEJSKIEGO „PARKUJ I JEDŹ” W TŁUSZCZU”**

Projekt uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, w formie dotacji w kwocie 5,157 mln zł.

Projekt Gminy Tłuszcz dotyczy utworzenia 2 parkingów P+R przy stacji PKP w rejonie ulic: Warszawskiej, Szklanej i Wileńskiej wzdłuż pasa kolejowego, po południowej stronie torów (projektuj-buduj). Łączna liczba miejsc parkingowych to 171 szt., w tym: 8 miejsc przeznaczonych dla niepełnosprawnych, 8 miejsc umożliwiających ładowanie samochodów elektrycznych. Projekt przewiduje budowę: 320 m ścieżki rowerowej, 40 miejsc parkingowych dla rowerów wraz z 12 wiatami, stojakami oraz budowę ciągów pieszo jezdnych, odwodnienia, oświetlenia, zatoki dla autobusów/busów z wiatami. Elementami projektu będzie także wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego, powiązanego z systemem automatycznych zapowiedzi i informacji wizualnej Kolei Mazowieckich, promocja projektu, nadzór inwestorski. Trwa faza przygotowania dokumentacji technicznej. Realizacja robót budowlanych planowana w latach 2020-2021.

▪ BUDOWA OTWARTEJ STREFY AKTYWNOŚCI NA OSIEDLU DŁUGA W TŁUSZCZU

Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Budowy Otwartych Stref Aktywności finansowanego z budżetu państwa w wysokości 50 tys. zł

Wybudowano Otwartą Strefę Aktywności składającą się z: placu zabaw, siłowni plenerowej i strefy relaksu. Dodatkowo zakupiono urządzenie naśnieżające.

▪ ORGANIZACJA MIEJSCA SPOTKAŃ I REKREACJI MIESZKAŃCÓW TŁUSZCZA

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wdrażany w ramach podejścia LEADER przez LGD Równia Wołomińska. Kwota dofinansowania 270 tys. zł

Projekt przewiduje zagospodarowanie placu miejskiego w rejonie ulicy Długiej i Armii Krajowej w Tłuszczu w celu organizacji miejsca spotkań i rekreacji mieszkańców. Projektuje się budowę utwardzenia placu spotkań, wykonanie instalacji oświetlenia terenu, nasadzenia nowych drzew i krzewów oraz humusowanie i hydroobsiew powierzchni między alejkami. Zostaną ustawione łatki parkowe i inna infrastruktura parkowa. Realizacja w roku 2020.

- **BUDOWĘ ŚCIEŻKI HISTORYCZNEJ W PARKU MIEJSKIM W TŁUSZCZU - we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Tłuszczańskiej**

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wdrażany w ramach podejścia LEADER przez LGD Równia Wołomińska – kwota dofinansowania – 112 500,00 zł (dofinansowanie 90%)

Projekt przewiduje zagospodarowanie części parku miejskiego w rejonie ulicy Długiej i Armii Krajowej w Tłuszczu w celu organizacji ścieżki historycznej. Projektuje się budowę utwardzenia alejki parkowej, wykonanie instalacji oświetlenia terenu przy pomocy lamp solarnych, uzupełnienie nasadzeń, ale przede wszystkim ustawienie gablot tematycznych. Zostaną ustawione ławki parkowe i inna infrastruktura parkowa. Gabloty tematyczne będą poświęcone historii parafii, historii gminy, drodze do odzyskania niepodległości Polski, udziałowi mieszkańców Tłuszcza w walce o niepodległość Ojczyzny. Realizacja w 2020 roku.

- **BUDOWA DROGI GMINNEJ TŁUSZCZ- KRUSZE (UL. MAZOWIECKA) W TŁUSZCZU**

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach „Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” w wysokości 620 tys. zł

Wykonano rozbudowę drogi gminnej Tłuszcz-Krusze (ul. Mazowiecka) w Tłuszczu o łącznej długości 590 m wraz z przebudową sieci teletechnicznej. Kwota dofinansowania wynosi 620 000,00 zł, a całkowita wartość projektu - 1 250 000,00 zł. Gmina Klembów w ramach tego samego programu zrealizowała odcinek na swoim terenie, co zagwarantowało, że droga łącząca gminy została wykonana w całości.

▪ **BUDOWA ULICY KOŚCIELNEJ W JASIENICY**

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach „ Funduszu Dróg Samorządowych” w wysokości 414 tys.

Wykonano budowę ulicy Kościelnej w Jasienicy w na odcinku o łącznej długości ok. 0,5km. Kwota dofinansowania wynosi 414 000,00 zł, a całkowita wartość projektu- 552 474 zł

▪ **PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 430946W W MIEJSCOWOŚCI FRANCISZKÓW**

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach „ Funduszu Dróg Samorządowych” w wysokości 436 tys.

Wykonano przebudowę drogi gminnej nr 430946W w m. Franciszków na dwóch odcinkach drogi od km 0+006,64 do km 0+111,60 od km 0+0111,60 do km 0+976. Kwota dofinansowania wynosi 436 000,00 zł, a całkowita wartość projektu - 727 608 zł.

- **PODNIESIENIE POZIOMU CZYTELNICTWA W GMINIE TŁUSZCZ POPRZEZ STWORZENIE WARUNKÓW LOKALOWYCH W JARZĘBIEJ ŁĄCE**

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 Infrastruktura bibliotek 2014-2020, kwota dofinansowania prawie 390 tys. zł

Organizacja filii Biblioteki Publicznej w Jarzębiej Łące w budynku dawnej stacji kolejowej.

Realizacja 2019-2020 r.

- **POPRAWA ŚRODOWISKA MIEJSKIEGO W TŁUSZCZU**

Wniosek złożony w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Priorytet II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu działanie: 2.5. „Poprawa jakości środowiska miejskiego, celem projektu jest stworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców miasta i Gminy Tłuszcz. Obejmuje swym zakresem modernizację parków przy ul. Długiej i Przyzakładowej. Wniosek o dofinansowanie został złożony 30.09.2016 r. Wnioskowana wysokość dofinansowania 1 414 876,85 PLN, tj. 85% kosztów kwalifikowanych całkowity koszt realizacji 1 664 561,00 PLN.. Wniosek obecnie jest po ocenie merytorycznej II stopnia. Znalazł się na liście rezerwowej.

▪ **OGRANICZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W GMINIE TŁUSZCZ**

Projekt uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, w formie dotacji w kwocie 1,499 mln zł.

Celem przedsięwzięcia jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza w Gminie Tłuszcz o 486,38 ton CO₂/rocznie i 5,41 PM₁₀, dzięki zaprojektowaniu i wymianie urządzeń grzewczych w 72 budynkach jednorodzinnych (62 kotły gazowe, 10 kotłów na biomasę) i jednym

budynku wielorodzinnym. W odniesieniu do budynku wielorodzinnego, zakres przedsięwzięcia obejmuje także termomodernizację. Zmianie sposobu ogrzewania ulegnie ogółem 11813,20 m² pow. Realizacja inwestycji jest zgodna z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tłuszcz, gdyż realizuje jego cel określony jako: redukcji emisji gazów cieplarnianych o 0,68 % do 2020 roku (o 1 336,77 Mg CO₂). Realizacja 2019 – 2020.

3. INFORMACJE O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Informacja o stanie mienia komunalnego w zakresie infrastruktury wg stanu na dzień 31.12.2019 roku.

Rodzaj mienia	Ilość
Drogi gminne publiczne ogółem	226,8 km
Drogi gminne publiczne na terenie miasta	42,6 km
w tym o nawierzchni bitumicznej:	29,8 km
w tym o nawierzchni z kostki:	1,5 km
w tym o nawierzchni gruntowej utwardzonej:	12,3 km
Drogi gminne publiczne na obszarze pozamiejskim	184,2 km
w tym o nawierzchni bitumicznej:	94,2 km
w tym o nawierzchni gruntowej utwardzonej:	90,0 km
Nawierzchnia chodników	33 000 m ²
Wiaty przystankowe	17 szt.
Obiekty mostowe	4 szt.
Sieć wodociągowa:	113 794 mb
w tym: miasto	56 055 mb
wieś	57 739 mb
Sieć kanalizacji sanitarnej:	32 867 mb
w tym: miasto	31 908 mb
wieś	959 m
Oczyszczalnie ścieków	2 szt.
Stacje uzdatniania wody	4 szt.

4. INFORMACJE O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

4.1. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Tłuszcz do 2023 roku

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Tłuszcz do roku 2023 przyjęta została przez Radę Miejską w Tłuszczu uchwałą Nr 128.IX.2015 z dnia 17 grudnia 2015 roku.

Dokument ten jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określającym wizję i strategiczne kierunki rozwoju gminy.

Planowanie strategiczne jest jednym z podstawowych warunków sprawnego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego. Przyczynia się ono w sposób znaczący do efektywnego gospodarowania posiadanymi zasobami, pozwala na odpowiednie reagowanie na powstałe problemy rozwojowe oraz pomaga w ich przewidywaniu.

Biorąc pod uwagę specyfikę Gminy Tłuszcz, cel główny, którego realizacji będą podporządkowane wszelkie działania Gminy sformułowano, jako:

Dynamiczny rozwój Gminy Tłuszcz poprzez zwiększenie jej atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej oraz zapewnienie mieszkańcom wysokiego standardu życia.

Na podstawie celu głównego opracowano cztery cele strategiczne, które nakreślają zrównoważone kierunki działań Gminy Tłuszcz. Stanowią one ustrukturyzowanie celu głównego oraz jego zdefiniowanie poprzez konkretne cele rozwojowe:

- poprawa warunków mieszkalnych i bytowych mieszkańców Gminy
- wsparcie lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej Gminy
- rozwój korzystnych powiązań komunikacyjnych Gminy i regionu oraz dbanie o ład przestrzenny i środowisko
- budowa zintegrowanego społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie aktywności mieszkańców

Po przeprowadzonej analizie społeczno-gospodarczej oraz analizie SWOT określono szczegółowe zadania, mające na celu wdrożenie Strategii. Pogrupowano je według programów rozwojowych dotyczących kluczowych aspektów działalności Gminy:

- Program rozwoju gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej.
- Program rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej.
- Program rozwoju zaplecza sportowego.
- Program rozwoju zaplecza rekreacyjnego.
- Program rozwoju infrastruktury oświatowej oraz podnoszenia jakości kształcenia.
- Program rozwoju infrastruktury społecznej i kulturalnej.
- Program aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społecznych.
- Program wspierania rozwoju gospodarczego, informatyzacji i zapewniania bezpieczeństwa.
- Program rewitalizacji przestrzeni i ochrony środowiska.

Poniższe zestawienie przedstawia w układzie tabelarycznym zrealizowane w 2019 roku zadania.

ZADANIE REALIZACYJNE WG. STRATEGII	ZADANIE ZREALIZOWANE	SPOSÓB FINANSOWANIA
Program rozwoju gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej		
Rozbudowa sieci wodociągowej	<p>Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Mokra Wieś,</p> <ul style="list-style-type: none"> -Budowa wodociągu w miejscowości Pawłów-dokumentacja projektowa, -Budowa wodociągu w m. Szymanówek, -Budowa sieci wodociągowej w m. Zalesie-dokumentacja projektowa, -Budowa sieci wodociągowej w ulicy Parafialnej, Zgodnej i Solorzowej, -Dokumentacja projektowa odcinka sieci wodociągowej w m Szczepanek, -Budowa wodociągu w miejscowości Chrzęsne, -Budowa odcinków sieci wodociągowej w m. Dzięcioły, -Budowa sieci wodociągowej w ulicy Aksamitnej w Postoliskach, -Projekt i budowa sieci wodociągowej w ulicy Łąkowej w Jasienicy, -Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Chrzęsne przy ul. Zamkowej, -Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej na obszarach wiejskich w gminie tłuszcz, <p>Dotacja celowa dla ZGKIM na budowę punktu czerpania wody dla mieszkańców wsi Rysie;</p> <p>-Dotacja celowa dla ZGKIM na budowę źródła ulicznego w Chrzęsnem przy ul. Wincentyny Karskiej 109;</p> <p>Dotacja celowa dla ZGKIM na wykonanie dokumentacji technicznej, uzyskanie niezbędnych pozwoleń na budowę oraz wykonanie wraz z niezbędną armaturą studni głębinowej na SUW Kozły</p> <p>Dotacja celowa dla ZGKIM na ogrodzenie SUW w łsobykach</p> <p>Wybudowano sieć wodociągową na osiedlu Klonowa - Norwida w ramach zadania Przeciwdziałanie degradacji środowiska, ochrona ekosystemu Zalewu Zegrzyńskiego i wód podziemnych Subniecki Warszawskiej poprzez rozbudowę systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Tłuszcz</p>	<p>Budżet Gminy Tłuszcz; PROW na lata 2014-2020; POIS 2014-2020</p>

Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej	-	-
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i budowa nowych przyłączy do gospodarstw domowych	Dotacja celowa dla ZGKIM na uzupełnienie i modernizację infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej w Gminie Tłuszcz; Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Tłuszcz-dokumentacja projektowa; Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji KPOŚK na terenie Gminy Tłuszcz; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na osiedlu Klonowa - Norwida w ramach projektu Przeciwdziałanie degradacji środowiska, ochrona ekosystemu Zalewu Zegrzyńskiego i wód podziemnych Subniecki Warszawskiej poprzez rozbudowę systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Tłuszcz;	Budżet Gminy Tłuszcz; PROW na lata 2014-2020; POIS 2014-2020
Modernizacja istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej	-	-
Budowa oczyszczalni ścieków w Jasienicy	-	-
Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej	-	-
Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej	-	-
Budowa i modernizacja infrastruktury teleinformatycznej	-	-
Program rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej		

Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej dróg gminnych	<p>Wykonano budowę drogi gminnej ul. Zasobna w m. Chrząsne na odcinku ok. 50 m o nawierzchni z kostki betonowej behaton gr. 8 cm i powierzchni ok. 250 m² wraz z krawężnikiem;</p> <p>-Modernizacja drogi gminnej ulicy Pivnej w msc. Dziecioły na odcinku od km 0+150 do km 0+190 ;</p> <p>-Wykonano modernizację drogi Białki-Choszczowe poprzez wykonanie podwójnego powierzchniowego utrwalenia gryzami bazaltowymi o powierzchni ok. 1500 m²;</p> <p>-Wykonanie opaski na ul. Spacerowej w Postoliskach o nawierzchni z kostki betonowej typ behaton na długości ok. 107 m, wraz z odwodnieniem i krawężnikami;</p> <p>-Przebudowano drogę gminną relacji Jaźwie - Grabów na odcinku o łącznej długości ok. 560 m ;</p> <p>- inne elementy drogowe;</p> <p>-Wykonanie przejścia dla pieszych wciągu ulicy Kościuszki w Tłuszczu</p> <p>Wykonano rozbudowę drogi gminnej Tłuszcz-Krusze (ul. Mazowiecka) w Tłuszczu;</p> <p>-Wykonano budowę ulicy Kościelnej w Jasienicy w na odcinku o łącznej długości ok. 0,5 km;</p> <p>-Wykonano przebudowę drogi gminnej nr 430946W w m. Franciszków na dwóch odcinkach drogi od km 0+006,64 do km 0+111,60 od km 0+0111,60 do km 0+976,44;</p>	Budżet Gminy Tłuszcz; FOGR; FDS;
Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej dróg powiatowych dokonywane w porozumieniu z powiatem wołomińskim	-	-
Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej dróg wojewódzkich dokonywane w porozumieniu z województwem mazowieckim	-	-

Budowa i modernizacja chodników	<ul style="list-style-type: none"> -Wykonano koncepcję projektu budowy przystanku wraz z uzyskaniem opinii w sprawie geometrii drogi. -wykonano budowę chodnika ulicy Irysowej w Dzieciołach ok. 80 m² ; -Wykonano budowę zjazdów publicznych do ZS w Postoliskach ; -Wykonano budowę chodnika przy ulicy Irysowej w Dzieciołach ok. 80 m² ; Wykonano budowę chodnika w m. Jadwinin ok. 51 m²; -Wykonano budowę zjazdów publicznych do ZS w Postoliskach ; -Wykonanie chodnika o szerokości 2,0 m przy krawędzi jezdni długości ok. 80 m na odcinku od przejazdu kolejowego w ciągu ulicy Wiśniowej do skrzyżowania z ulicą Osiedlową w Jasienicy; -Wykonano modernizację chodnika oraz zjazdów w ciągu ulicy Cichej w Tłuszczu na odcinku ok. 150 m i powierzchni łącznej chodnika oraz zjazdów ok. 350 m²; -Dokończenie budowy chodnika w ciągu ulicy Nowej w Tłuszczu na odcinku od ulicy Przyzakładowej do Wspólnej; -Wykonano nawierzchnie chodnika oraz zjazdów w ciągu ulicy Fabrycznej w Tłuszczu na odcinku ok. 220 m i powierzchni łącznej chodnika oraz zjazdów ok. 600 m² -Wykonano modernizację chodnika ul. Wierzby -Odrowąża w Tłuszczu ok. 20 m² ;	Budżet Gminy Tłuszcz;
Budowa ścieżek rowerowych o znaczeniu komunikacyjnym	-	-
Budowa miejsc parkingowych	Budowa parkingu "parkuj i jedź" w Tłuszczu,	Budżet Gminy Tłuszcz; RPO WM 2014-2020
Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci Parkingów P+R „Parkuj i Jedź”	Budowa parkingu parkuj i jedź w Tłuszczu,	Budżet Gminy Tłuszcz; PROW na lata 2014-2020
Budowa wiaduktu drogowego nad torami przy stacji PKP Tłuszcz	-	-

Modernizacja i rozbudowa dworca kolejowego w Tłuszczu o nowe funkcje	-	-
Modernizacja ulicznego oświetlenia	Wykonano: - uzupełnienie oświetlenia ulicznego w Tłuszczu w ulicach: Jarzębinowa, Klonowa, Mazowiecka, Dzielna, Dębowa, Armii Krajowej, Miła; - uzupełnienie oświetlenia drogowego w miejscowościach: Białki, Jaźwie, Jasienica, Kozły, Wagan, Postoliska, Rysie, Stasinów, Szczepanek, Zalesie	Budżet Gminy Tłuszcz;
Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	-	-
Udrażnianie rowów i modernizacja urządzeń melioracyjnych	-	-
Program rozwoju zaplecza sportowego		
Budowa Zbiornika Retencyjnego w Jasienicy	-	-

Budowa i modernizacja boisk sportowych wraz z wyposażeniem	Wykonano dokumentację na potrzeby wniosku o dofinansowanie modernizacji wielofunkcyjnego boiska sportowego przy SP im. Jana Pawła II w Tłuszczu i modernizacji wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Zespole Szkół w m. Postoliska w ramach programu „Sportowa Polska - Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej”	Budżet Gminy Tłuszcz;
Budowa ścieżek rowerowych oraz tras biegowych wraz z infrastrukturą	-	-
Wspieranie działalności lokalnych klubów sportowych	-	-
Program rozwoju zaplecza rekreacyjnego		
Budowa parków wypoczynkowych	Wykonano dokumentację projektową zagospodarowania parku przy ul. Długiej w Tłuszczu. W ramach zagospodarowania terenu parku wykonano: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeniesienie góry do zjazdów saneczkowych o objętości ok. 250 m³. 2. Prace pielęgnacyjne istniejącej roślinności – powierzchnia 5 142 m². 3. Przygotowanie terenu. 4. Usuwanie zakrzaczeń. 5. Wykonanie nasadzeń roślinnych:<ol style="list-style-type: none"> a) Nasadzenia drzew – szt. 50 b) Rośliny okrywowe – powierzchnia 976 m² c) Urządzenie trawnika – powierzchnia 3 000 m² d) Kwietniki, rabaty – powierzchnia 585 m² e) Łąkę kwietną – powierzchnia 325 m² f) Żywopłot – powierzchnia 145 m² g) Ogród skalny – powierzchnia 100 m² Zabiegi pielęgnacyjne roślinności z nowych nasadzeń	Budżet Gminy; Budżet Samorządu Wojewódzkiego;

Budowa i modernizacja placów zabaw wraz z zakupem wyposażenia	Wykonano: - Otwarta Strefa Aktywności na osiedlu Długa w Tłuszczu, - rewitalizacja parku na osiedlu Długa w Tłuszczu - etap 1, - monitoring na placu zabaw w Miąsem, - uporządkowano i doposażono place zabaw w miejscowościach: Tłuszcz, Łysobyki, Fiukały, Jasienica (Osiedle Młodych), - boisko do piłki nożnej w m. Kozły - etap 1, - w części remizy strażackiej budynku Wiejskiego Domu Kultury w m. Miąse wykonano tynk elewacyjny cienkowarstwowy oraz wykonano i zamontowano zestaw szafek kuchennych do pomieszczenia socjalnego w WDK w Miąsem.	Budżet Gminy Tłuszcz; Budżet państwa;
Budowa siłowni plenerowych	Otwarta Strefa Aktywności na osiedlu Długa w Tłuszczu,	Budżet Gminy Tłuszcz; Budżet państwa;
Program rozwoju infrastruktury oświatowej oraz podnoszenia jakości kształcenia		
Rozbudowa i modernizacja placówek oświatowych	-	-
Zakup nowoczesnego wyposażenia placówek oświatowych	-	-
Realizacja zajęć i projektów edukacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych metod oraz we współpracy z podmiotami zewnętrznymi	-	-
Zapewnienie opieki medycznej w placówkach oświatowych		-
Program rozwoju infrastruktury społecznej i kulturalnej		

Tworzenie i modernizacja świetlic wiejskich	Budowa WDK w Miąsem	Budżet Gminy Tłuszcz;
Rozbudowa i modernizacja Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu	-	-
Rozbudowa i modernizacja bazy lokalowej biblioteki i filii biblioteki	Podniesienie poziomu czytelnictwa w Gminie Tłuszcz poprzez stworzenie warunków lokalowych w Jarzębiej Łące.	Budżet Gminy Tłuszcz; Budżet państwa (MKiDN)
Rozwój e-biblioteki, stworzenie mediateki oraz upowszechnianie innowacji i nowoczesnych technologii w zakresie kultury i usług społecznych	-	-
Rozbudowa i modernizacja bazy lokalowej świetlic wiejskich, ośrodka pomocy społecznej oraz placówek wsparcia (w tym placówek wsparcia dziennego oraz dziennych i całodobowych domów pomocy społecznej)	-	-
Rozwój wielopłaszczyznowego partnerstwa w obszarze kultury, pomocy społecznej i oświaty	-	-
Wsparcie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej oraz tworzenie dobrych praktyk w zakresie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej	-	-
Współpraca Gminy ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi	Budowa ścieżki historycznej w parku przy ul. Długa w Tłuszczu (dofinansowanie dla TPZT)	PROW 2014-2020, budżet gminy
Stworzenie miejsca współpracy organizacji pozarządowych oraz stworzenie platformy współpracy wielowektorowej z instytucjami biznesu i grupami nieformalnymi	-	-

Systematyczne podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników Urzędu Gminy i jednostek mu podległych	-	-
Poprawa jakości usług medycznych poprzez zapewnienie większego dostępu do lekarzy specjalistów	-	-
Program wspierania rozwoju gospodarczego, informatyzacji i zapewniania bezpieczeństwa		
Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców i rozwijanie lokalnego rynku pracy	-	-
Działania mające na celu tworzenie dobrych warunków rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	-	-
Stworzenie Centrum Rozwoju Lokalnej Przedsiębiorczości oraz lokalnych centrów kompetencji na terenie Gminy	-	-
Rozwijanie bazy noclegowo-gastronomicznej, w szczególności w pobliżu planowanego zbiornika retencyjnego w Jasienicy	-	-
Budowa targowiska miejskiego	-	-
Współpraca Gminy z ośrodkami naukowo-badawczymi, podmiotami prywatnymi oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego w Polsce i zagranicą	-	-

Promowanie wydarzeń związanych z kulturą i historią Gminy i regionu	-	-
Stwarzanie warunków dla wielosektorowej współpracy na rzecz rozwoju turystyki na terenie Gminy	-	-
Sprzyjanie procesowi informatyzacji oraz digitalizacji działań Urzędu Gminy i jednostek mu podległych	-	-
Montaż urządzeń monitoringu oraz inteligentnych rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo w Gminie	Monitoring na placu zabaw w Miąsem,	Budżet Gminy Tłuszcz;
Zakup wozów ratowniczych oraz modernizacja wyposażenia jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej		-
Przebudowa Systemu Wczesnego Ostrzegania i Systemu Wczesnego Alarmowania	-	-
Program rewitalizacji przestrzeni i ochrony środowiska		
Modernizacja przestrzeni publicznej i rewitalizacja obiektów kultury	-	-
Budowa, modernizacja i rewitalizacja obiektów kubaturowych	Termomodernizacja budynku komunalnego przy ul. Parkowej w Tłuszczu,	Budżet Gminy Tłuszcz, RPO WM 2014-2020
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej		-

Renowacja małej architektury (ławki, kosze na śmieci, wiaty, stojaki rowerowe)	Budowa małej architektury w ramach innych projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej;	Budżet Gminy Tłuszcz; Inne źródła;
Działania mające na celu rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych (20 instalacji zasilanych gazem ziemnym)	Budżet Gminy Tłuszcz, RPO WM 2014-2020, wkład własny mieszkańców
Działania mające na celu podnoszenie świadomości mieszkańców w związku z koniecznością segregowania odpadów	-	-
Działania promujące wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii	Realizacja projektu wraz z działaniami edukacyjnymi „OZE w Zielonce i Tłuszczu”.	Budżet Gminy Tłuszcz; RPO WM na lata 2014-2020
Działania mające na celu promocję postaw proekologicznych oraz zawodów „zielonych”	-	-
Działania mające na celu promocję nasadzeń roślin miododajnych wśród mieszkańców	-	-

4.2. Lokalny program Rewitalizacji dla Gminy Tłuszcz na lata 2018-2023

Następujące zadania ujęte w LPR zostały podjęte do realizacji w 2019 r.

Projekt numer	Nazwa projektu
	Podjęte działania
Projekt nr 2	ZAGOSPODAROWANIE PARKU MIEJSKIEGO POŁOŻONEGO PRZY UL. DŁUGIEJ W TŁUSZCZU
	2.1. ORGANIZACJA MIEJSCA SPOTKAŃ I REKREACJI MIESZKAŃCÓW TŁUSZCZA
	W ramach prac została rozebrana istniejąca nawierzchnia oraz usunięte nieczynne słupy energetyczne. Utwardzono nową nawierzchnię, na której powstał chodnik dla pieszych. Wykonano nasadzenia drzew ozdobnych oraz krzewów, a także montaż słupów oświetleniowych solarnych zasilanych światłem naturalnym.
	2.2. BUDOWA OTWARTEJ STREFY AKTYWNOŚCI (OSA) NA OSIEDLU DŁUGA W TŁUSZCZU
	Wybudowano Otwartą Strefę Aktywności składającą się z: placu zabaw, siłowni plenerowej i strefy relaksu. Dodatkowo zakupiono urządzenie naśnieżające.
Projekt nr 8	2.3. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA MIEJSKIEGO POPRZECZ REWITALIZACJĄ PARKU NA OSIEDLU DŁUGA W TŁUSZCZU
	Wykonano dokumentację projektową zagospodarowania parku przy ul. Długiej w Tłuszczu oraz zagospodarowano teren parku miejskiego poprzez wykonanie nasadzeń nowej roślinności i pielęgnację już istniejącej. Wykonano przyłącze elektryczne obiektu do sieci dystrybucyjnej PGE.
Projekt nr 8	MODERNIZACJA PARKINGU PUBLICZNEGO NA TERENIE PKP W TŁUSZCZU ORAZ PRZY DWORCU KOLEJOWYM
	Projekt Gminy Tłuszcz dotyczy utworzenia 2 parkingów P+R przy stacji PKP w rejonie ulic: Warszawskiej, Szklanej i Wileńskiej wzdłuż pasa kolejowego, po południowej stronie torów (projektuj-buduj). Łączna liczba miejsc parkingowych to 171 szt., w tym: 8 miejsc przeznaczonych dla niepełnosprawnych, 8 miejsc umożliwiających ładowanie samochodów elektrycznych. Projekt przewiduje budowę: 320 m ścieżki rowerowej, 40 miejsc parkingowych dla rowerów wraz z 12 wiatami, stojakami oraz budowę ciągów pieszo jezdnych, odwodnienia, oświetlenia, zatoki dla autobusów/busów z wiatami. Elementami projektu będzie także wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego, powiązanego z systemem automatycznych zapowiedzi i informacji wizualnej Kolei Mazowieckich, promocja projektu, nadzór inwestorski. Trwa faza przygotowania dokumentacji technicznej. Realizacja robót budowlanych planowana w latach 2020-2021.
Projekt nr 13	REMONT BUDYNKU KOMUNALNEGO PRZY UL. PARKOWEJ 5 W TŁUSZCZU
	Celem podjętego przedsięwzięcia jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza w Gminie Tłuszcz o 486,38 ton CO ₂ /rocznie i 5,41 PM ₁₀ , dzięki zaprojektowaniu i wymianie urządzeń grzewczych w 72 budynkach

	<p>jednorodzinnych (62 kotły gazowe, 10 kotłów na biomasę) i jednym budynku wielorodzinnym. W odniesieniu do budynku wielorodzinnego, zakres przedsięwzięcia obejmuje także termomodernizację. Zmianie sposobu ogrzewania ulegnie ogółem 11813,20 m² pow. Realizacja inwestycji jest zgodna z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tłuszcz, gdyż realizuje jego cel określony jako: redukcji emisji gazów cieplarnianych o 0,68 % do 2020 roku (o 1 336,77 Mg CO₂). Realizacja 2019 – 2020.</p>
Projekt nr 14	<p>PUNKT DLA RODZINY – KOMPLEKSOWY SYSTEM WSPARCIA DLA RODZIN Z TERENU GMINY TŁUSZCZ ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNYM POŁOŻENIU FINANSOWYM I RODZICÓW NIERADZĄCYCH SOBIE Z OBOWIĄZKAMI RODZICIELSKIMI</p> <p>projekt w ramach IX priorytetu RPO, działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” „Punkty dla rodziny” – Zminimalizowanie ubóstwa i wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży w wieku 5-15 lat z terenu gminy Tłuszcz poprzez objęcie wsparciem trzech placówek wsparcia dziennego, łącznie 105 osób małoletnich zagrożonych lub wykluczonych społecznie oraz 30 osób dorosłych tj. rodziców, opiekunów prawnych z obszaru rewitalizacji znajdujących się w Tłuszczu. Projekt zakończony 30.06.2019 r.</p>
Projekt NR 15	<p>WSPARCIE DLA RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ ORGANIZACJA PIECZY ZASTĘPCZEJ</p> <p>Projekt w ramach IX priorytetu RPO, działanie 9.2 „Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej”, poddziałanie 9.2.1 „Zwiększenie dostępności usług społecznych”. „Zwiększenie poziomu usług społecznych przez Spółdzielnię Socjalną „Pożytek” na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji”-zadanie realizowane przez OPS w Tłuszczu- projekt realizowany przez spółdzielnię do 09.2019 r. Projektodawcą była Fundacja „Nasza Bajka” z Marek. Spółdzielnia była beneficjentem projektu. Pomocą usługową objęto 25 mieszkańców gminy Tłuszcz. Podopieczni otrzymali 30 godzin bezpłatnych usług rehabilitacji, pomoc psychologiczną i teleopiekę. Mieszkańcy mieli możliwość wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.</p>
Projekt nr 16	<p>UTWORZENIE DZIENNEGO DOMU SENIOR-WIGOR PRZY UL. DŁUGIEJ W TŁUSZCZU</p> <p>Projekt w ramach programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pt. „Program Wieloletni Senior-Wigor na lata 2015-2020”) „Podniesienie jakości życia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez utworzenie Dziennego Domu Senior+ przy ul. Długiej w Tłuszczu (projekt w ramach programu – Utworzenie i wyposażenie Klubu Senior+ w Tłuszczu. Zadanie realizowane przez Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu oraz OPS w Tłuszczu.- realizowany zgodnie z zapisami umowy.</p>

4.3. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tłuszcz

W roku 2019 zostały podjęte do realizacji następujące działania:

Nr zadania z PGN	Nazwa zadania
	Podjęte działania
1.2	Budowa ścieżek rowerowych Wykonano dokumentację projektowo-wykonawczą budowy zatoki postojowej przy ulicy Armii Krajowej w Tłuszczu wraz z projektem stałej organizacji ruchu
1.3 1.4	Modernizacja, przebudowa parkingu naprzeciw Stacji PKP „Tłuszcz” Budowa parkingu „Parkuj i jedź” przy Stacji Kolejowej „ Tłuszcz” Decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego Gmina Tłuszcz pozyskała dofinansowanie na projekt pn. „Budowa parkingu „Parkuj i Jedź” w Tłuszczu” w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wartość projektu wynosi 6 464 975 zł, a poziom dofinansowania 80%, tj. 5 157 219,84 zł. Projekt dotyczy utworzenia 2 parkingów P+R przy stacji PKP w rejonie ulic: Warszawskiej, Szklanej i Wileńskiej wzdłuż pasa kolejowego, po południowej stronie torów. Projekt obejmuje budowę 171 miejsc parkingowych, w tym: 8 miejsc przeznaczonych dla niepełnosprawnych oraz 8 miejsc umożliwiających ładowanie samochodów elektrycznych, budowę 320 mb ścieżki rowerowej, 40 miejsc parkingowych dla rowerów, 12 wiat oraz stojaków na rowery , ciągów pieszo-jezdnych, odwodnienia, oświetlenia oraz zatoki dla autobusów/busów z wiatami. Elementami projektu będzie także wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego, powiązanego z systemem automatycznych zapowiedzi i informacji wizualnej Kolei Mazowieckich. Projekt realizowany będzie w partnerstwie z Kolejami Mazowieckimi Sp z o.o. oraz z Gminą Strachówka. Inwestycja będzie realizowana w latach 2018-2021.
1.5	Budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja dróg na terenie Gminy Tłuszcz. Wykonano rozbudowa drogi gminnej Tłuszcz-Krusze (ul. Mazowiecka) w Tłuszczu o łącznej długości 590 m wraz z przebudową sieci teletechnicznej, dofinansowanej w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019” na rok 2019. Wykonano budowę ulicy Kościelnej w Jasienicy w na odcinku o łącznej długości ok. 0,5km. Kwota dofinansowania wynosi 414 000,00 zł, a całkowita wartość projektu- 552 474 zł.” Wykonano przebudowę drogi gminnej nr 430946W w m. Franciszków na dwóch odcinkach drogi od km 0+006,64 do km 0+111,60 od km 0+0111,60 do km 0+976.

	<p>Kwota dofinansowania wynosi 436 000,00 zł, a całkowita wartość projektu- 727 608 zł.</p> <p>Projekty uzyskały dofinansowanie w ramach „ Funduszu Dróg Samorządowych</p>
1.6	<p>Edukacja</p> <p>Organizacja stanowisk ekologicznych i innych atrakcji związanych z OZE podczas pikniku ekologicznego – dotyczy realizacji projektu „OZE w Zielonce i w Tłuszczu”, podczas trwania Dni Tłuszcza.</p>
1.8	<p>Termomodernizacja innych budynków i budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Tłuszcz</p> <p>Gmina Tłuszcz otrzymała dofinansowanie w wysokości 1 693 652,60 zł w ramach naboru Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 na zadanie pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza w Gminie Tłuszcz” i jest w trakcie realizacji projektu. Całkowita wartość zadania to 2 520 176,58 zł.</p> <p>Założeniem i głównym celem projektu jest likwidacja emisji powierzchniowej (tzw. niskiej emisji), pochodzącej z indywidualnych palenisk domowych i lokalnych kotłowni o 486,38 ton równoważnika CO₂/rocznie oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynku wielorodzinnego dla poprawy stanu środowiska w Gminie Tłuszcz, w województwie mazowieckim. Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez wymianę 73 pieców (63 gazowe i 10 na biomase-pellet) oraz termomodernizację 1 budynku wielorodzinnego zlokalizowanych na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Tłuszcz 2018-2023.</p>
1.11	<p>Wymiana źródeł ciepła w budynkach i lokalach na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego – program dla mieszkańców</p> <p>Zamontowano łącznie 456 szt instalacji OZE. W tym 44 instalacje solarne typu A, 123 instalacje solarne typu B, 3 instalacje solarne typu C, 230 instalacje fotowoltaiki, 27 instalacji pomp ciepła, 29 kotłów na biomasę w ramach projektu „OZE w Zielonce i w Tłuszcz” (nr RPMA.04.01.00-14-6969/16), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz 20 szt. kotłów gazowych ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 na zadanie pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza w Gminie Tłuszcz”.</p>
1.12	<p>Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego</p> <p>1.Uzupełniono oświetlenie uliczne w ul. Miłej w Tłuszczu poprzez wykonanie linii napowietrznej długości ok. 50 m i dowieszenie oprawy oświetleniowej LED 50W - szt. 4.</p> <p>2.Uzupełniono oświetlenie uliczne w m. Szczepanek poprzez wykonanie linii napowietrznej długości ok. 130 m i dowieszenie oprawy oświetleniowej LED 50 W - szt. 1.</p>

<p>3. Uzupełniono oświetlenie uliczne w ul. Rodziny Majewskich w m. Jaźwie poprzez wykonanie linii napowietrznej długości ok. 410 m i dowieszenie oprawy oświetleniowej LED 50W - szt. 5.</p> <p>4. Uzupełniono oświetlenie uliczne w m. Rysie poprzez wykonanie linii napowietrznej długości ok. 150 m i dowieszenie oprawy oświetleniowej LED 50W - szt. 3. Montaż podwójnego gniazda sieciowego na istniejącym słupie. Zadanie zrealizowane.</p> <p>5. Wykonano dokumentację projektowo - kosztorysową linii oświetlenia drogowego w m. Stasinów.</p> <p>Na podstawie ww. projektu wybudowano część linii oświetlenia drogowego:</p> <ul style="list-style-type: none">
- posadowienie słupa – szt. 2,
- wykonanie linii napowietrznej o długości ok. 86 m,
- montaż oprawy oświetleniowej LED 50W – szt. 2. <p>6. Na podstawie dokumentacji projektowej linii oświetlenia drogowego w ul. Dębowej w Tłuszczu wybudowano odcinek linii oświetlenia drogowego:</p> <ul style="list-style-type: none">
- posadowienie słupa stalowego – szt. 1,
- wykonanie linii kablowej oświetleniowej nN o długości ok. 41 m,
- montaż oprawy oświetleniowej LED 30W – szt. 1. <p>7. Wykonano zasilenie w energię elektryczną placu w parku Długa w Tłuszczu.</p> <p>Montaż na istniejących stanowiskach słupowych oprawy oświetleniowej LED 50W – szt. 4.</p>

4.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tłuszcz

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, najczęściej określane w skrócie jako studium, jest dokumentem sporządzanym dla całego obszaru gminy, określający w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz* zostało przyjęte Uchwałą Nr VII/72/03 Rady Miejskiej Gminy Tłuszcz z dnia 3 lipca 2003 r., zmienione Uchwałą nr XXIII/256/05 z dnia 22 grudnia 2005 r., zmienione Uchwałą nr XV/185/08 z dnia 28 maja 2008 r. i ponownie zmienione Uchwałą nr V.85.2015 z dnia 16 czerwca 2015 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz w swoim zasadniczym kształcie ustalono w 2003 i nieco uzupełniono w 2005 r. Zmiany wprowadzone do tego dokumentu ograniczały się do niewielkich powierzchniowo obszarów oraz małych korekt tekstu, dlatego studium wymaga aktualizacji ze względu na potrzeby i możliwości rozwoju gminy, określone w strategii rozwoju gminy przyjętej w 2015 r. W dokumencie tym problematyka planowania i zagospodarowania przestrzennego nie została wyeksponowana, jednak wpływające z niej cele i zadania narzucają potrzebę aktualizacji polityki przestrzennej. W związku z tym Rada Miejska w Tłuszczu dnia 13 września 2016 r. podjęła Uchwałę Nr XIV.211.2016 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz. W związku z pojawieniem się nowych istotnych uwarunkowań, które rzutują na politykę przestrzenną, np. wejście w życie Planu Województwa Mazowieckiego, zasadnym będzie stworzenie nowego studium. Z uwagi na koordynującą rolę, jaką pełni studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego względem planów miejscowych należy go zaktualizować przed przystąpieniem do opracowania nowych planów. W związku z powyższym Burmistrz Tłuszcza przystąpi do działań zmierzających do opracowania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tłuszcz.

W dniu 12 lutego 2019 r. Rada Miejska podjęła Uchwałą Nr III.46.2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz.

Ze względu na dokonujące się w ostatnich latach zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz widoczne potrzeby otwarcia przestrzeni na nowe inwestycje oraz potrzeby mieszkańców zgłaszane we wnioskach został opracowany projekt nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy Tłuszcz oraz zostały zabezpieczone w budżecie gminy środki na ten cel. Ponadto Gmina powinna posiadać aktualny dokument określający politykę przestrzenną gminy, wynikającą z uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przyrodniczych, historycznych oraz kulturowych gminy Tłuszcz, a przede wszystkim odpowiadać wymogom ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 293).

Projekt nowego studium uwzględni potrzeby inwestycyjne gminy Tłuszcz, wynikające z konieczności realizacji zadań własnych. Są one związane głównie z lokalizacją nowej zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych i zabudowy produkcyjnej poza obszarami w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Ponadto z uwarunkowań

rozwoju przestrzennego gminy Tłuszcz wyłaniają się szanse rozwoju, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej gminy, a są nimi: dobre połączenia komunikacyjne, umożliwiające dojazd do sąsiednich ośrodków miejskich oraz stolicy, powstawanie nowych połączeń komunikacyjnych, walory przyrodniczo-krajobrazowe, bliskość Warszawy jako miejsca pracy i nauki dla mieszkańców gminy, muzeum kolejnictwa nowoczesnego, stworzenie terenów nauki jazdy konnej.

Gmina posiada rozległe tereny leśne oraz teren łąk i pastwisk, które nadają jej naturalnego wiejskiego charakteru. W połączeniu z istniejącymi tu zabytkami gmina będzie mogła w przyszłości rozwinąć się w kierunku agroturystyki i należałoby w tym celu usprawnić komunikację, wprowadzić ścieżki rowerowe oraz poprawić kondycję w jakiej znajdują się niektóre zabytki.

Gmina ma również bogatą historię związaną z kolejnictwem, z tego też względu na terenie miasta mogłoby powstać muzeum kolejnictwa nowoczesnego, w którym można by się dowiedzieć jakie zmiany zachodzą w dzisiejszych czasach w transporcie kolejowym. Sporządzenie nowego studium podyktowane jest rozwojem sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej, co z pewnością zachęciłoby nowych inwestorów do lokalizacji inwestycji na tych terenach, a także zachęciłoby to nowych mieszkańców do osiedlenia w gminie Tłuszcz. Rozwój energetyki mógłby opierać się na energii odnawialnej i wykorzystując istniejące duże połączenie terenów, wprowadzać w gminie farmy fotowoltaiczne o mocy przekraczającej 100 kW. Byłaby to inwestycja, które przyniosłyby w przyszłości zyski, ale i pewne zapewnienie o częściowej samowystarczalności.

Gmina posiada wiele szans rozwojowych, jak środowisko przyrodnicze oraz naturalne krajobrazy wiejskie. Bliskość Warszawy jest dodatkowym atutem, ze względu na dość dobre skomunikowanie umożliwiające mieszkańcom codzienny dojazd do pracy. Z drugiej jednak strony należy poprawić warunki życia mieszkańców, poprzez poprawę infrastruktury technicznej. Kolejną ważną rzeczą jest zrównoważone planowanie, aby nie zniszczyć istniejących warunków przyrodniczych. Z tego względu miasto powinno inwestować w tworzenie planów miejscowych na terenach, które nie są nimi objęte, co uniemożliwi niekontrolowany rozwój w przyszłości oraz pozwoli zachować naturalny klimat gminy.

Zakres i układ nowego Studium Gminy Tłuszcz dostosowane jest do zapisów Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 r., Dz.U. z 2004 r. nr 118, poz. 1233). Tekst obejmuje uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz uzasadnienie i syntezę ustaleń Studium. W dokumentacji została uwzględniona m.in.: ogólna charakterystyka gminy i jej usytuowanie w powiecie wołomińskim oraz w województwie mazowieckim; uwarunkowania ponadlokalne: materiały dotyczące gminy znajdujące się w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego oraz teksty i rysunki Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego; uwarunkowania lokalne: tekst i rysunki obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta, tekst Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Tłuszcz, Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Tłuszcz Na Lata 2019-2022, Lokalny Plan Rewitalizacji dla gminy Tłuszcz, „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wołomińskiego do roku 2020 z perspektywą do 2023 roku”; „Strategia Rozwoju Powiatu

Wołomińskiego do 2025 roku”.

W chwili obecnej Burmistrz Tłuszcza wprowadza korekty do projektu studium podyktowane przez organy opiniujące i uzgadniające. W dalszej kolejności nastąpi procedura ponownego uzgodnienia i zaopiniowania studium oraz dyskusja publiczna. Etapem końcowym uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz, będzie przedstawienie projektu uchwały przez Burmistrza Tłuszcza Radzie Miejskiej.

4.5. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Do końca 2019 roku na terenie gminy Tłuszcz obowiązywało 17 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które swym zasięgiem obejmują 1261 ha, co stanowi 12,24% powierzchni gminy. Na chwilę obecną obszar miasta prawie w całości pokryty jest planami miejscowymi. Drugą miejscowością, której powierzchnia w dużej części posiada obowiązujące miejscowe plany to Jasienica. Po ocenie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz, Rada Miejska uznała że obowiązujące miejscowe plany są częściowo nieaktualne. Po mimo swojej częściowej anachroniczności i szcążkowej niezgodności upzp dobrze służą gminie, a zawarte w nich ustalenia pozwalają realizować cele dla jakich opracowano te dokumenty. W 2019 r. wszedł w życie jeden plan miejscowy Nr III.45.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Jasienica-Obszar IV.

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Nazwa planu	Numer i data uchwały	Publikacja
1	Zmiany w miejscowym ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (w obszarze pozamiejskim).	Uchwała Nr 34/V/99 Rady Gminy Tłuszcz z dnia 12 marca 1999 r.	Dziennik Urzędowy woj. mazowieckiego Nr 51, poz. 1985 z dnia 28 czerwca 1999 r.
2	Zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski).	Uchwała Nr VI/48/03 Rady Miejskiej Gminy Tłuszcz z dnia 10 kwietnia 2003 r.	Dziennik Urzędowy woj. mazowieckiego Nr 187, poz. 4722 z dnia 12 lipca 2003 r.
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz. RUROCIĄG PERN "PRZYJAŹŃ".	Uchwała Nr XIV/148/04 Rady Miejskiej Gminy Tłuszcz z dnia 14 lipca 2004 r.	Dziennik Urzędowy woj. mazowieckiego Nr 215, poz. 5745 z dnia 26 sierpnia 2004 r.
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski) w granicach wsi	Uchwała Nr XXVI/288/06 Rady	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr

	Chrzęsne - Kury. Droga Chrzęsne - Kury.	Miejskiej w Tłuszczu z dnia 24 maja 2006 r.	159, poz. 6243 z dnia 14 sierpnia 2006 r.
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski) w granicach gruntów wsi Jasienica i Miąse. Droga Jasienica - Tuł.	Uchwała Nr III/20/06 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 21 grudnia 2006 r	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 40, poz. 836 z dnia 12 lutego 2007 r.
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski) dla części miejscowości Franciszków.	Uchwała nr XV/186/08 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 28 maja 2008 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 162, poz. 5719 z dnia 24 września 2008 r.
7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Tłuszcz.	Uchwała Nr VII/102/07 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 05 lipca 2007 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 205, poz. 5848 z dnia 11 października 2007 r.
8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski). Zbiornik retencyjny na rzece Cienkiej w Jasienicy.	Uchwała Nr XIII/163/08 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 27 marca 2008 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 136, poz. 4781 z dnia 10 sierpnia 2008r.
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski) dla części miejscowości Jasienica – oczyszczalnia ścieków.	Uchwała Nr IV/29/2011 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 25 lutego 2011 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 67, poz. 2143 z dnia 30 kwietnia 2011 r.
10	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar administracyjny granic miasta).	Uchwała nr VI/52/2011 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 28 czerwca 2011 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 152, poz. 4816 z dnia 22 sierpnia 2011 r.
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Jasienica - Obszar I.	Uchwała Nr XV.222.2016 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 25 października 2016 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2016 poz. 9687 z dnia 14 listopada 2016 r.

12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Tłuszcz	Uchwała Nr XXI.317.2017 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29 sierpnia 2017 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2017 r. poz. 7657 z dnia 13 września 2017 r.
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Tłuszcz	Uchwała Nr XXV.362.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 27 lutego 2018 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2018 r. poz. 2922 z dnia 22 marca 2018 r.
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Jasienica - Obszar III.	Uchwała Nr XXVIII.393.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 25 czerwca 2018 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2018 r. poz. 7142 z dnia 13 lipca 2018 r.
15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski) dla części miejscowości Jasienica (droga Jasienica-Pieńki).	Uchwała Nr XXX.416.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 6 listopada 2018r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2018 r. poz. 11585 z dnia 29 listopada 2018 r.
16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz (obszar pozamiejski) dla części miejscowości Postoliska.	Uchwała Nr XXX.415.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 6 listopada 2018 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2018 r. poz. 11584 z dnia 29 listopada 2018 r.
17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Jasienica - Obszar IV.	Uchwała Nr III.45.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 12 lutego 2019 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2019 r. poz. 4005 z dnia 27 marca 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne

Burmistrz Tłuszcz na wniosek zainteresowanych mieszkańców wydał w sumie 432 wypisy i wyrisy z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto na terenach, dla których Gmina Tłuszcz nie posiada obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w 2019 roku zostało wydane 166 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym 19 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i 147 decyzji o warunkach zabudowy (dla zabudowy mieszkaniowej

jednorodzinnej – 138 decyzji, dla zabudowy usługowej – 5 decyzji, dla innej zabudowy – 4 decyzje).

Zasadnicze ustalenia kierunków rozwoju i polityki przestrzennej ustalone zostały w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tłuszcz przyjętym Uchwałą Nr VII/72/03 Rady Miejskiej Gminy Tłuszcz z dnia 3 lipca 2003 r.

Do tego dokumentu wykonano trzy zmiany:

- Uchwała nr XXIII/256/05 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 22 grudnia 2005 r.
- Uchwała nr XV/185/08 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 28 maja 2008 r.
- Uchwała nr V.85.2015 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 16 czerwca 2015 r.

Wszystkie ww. zmiany miały charakter „jednostkowy”. Dotyczyły zmiany przeznaczenia terenu obszarów wskazanych na mapie lub zmiany parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z podjętymi uchwałami. Dodatkowo w przypadku zmiany nr 3, dla obszaru zmiany, wprowadzono ustalenia, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.).

Obecnie obowiązujące studium składa się z dwóch uzupełniających się części:

- tekstowej - zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tłuszcz – tekst ujednolicony.
- graficznej - Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:15000.

Studium przewiduje dużą ilość terenów na cele osadnictwa (skoncentrowanego i rozproszonego), na których dopuszcza się także zabudowę letniskową, usługi i inne funkcje nie kolidujące z funkcją wiodącą, nie precyzując przy tym funkcji terenu. Za obszary osadnictwa skoncentrowanego uznano miasto Tłuszcz oraz zespoły wsi: Postoliska - Chrzęsne - Jarzębia Łąka, Dziecioły - Stryjki, Szymanówek - Mokra Wieś, wsie z sąsiadującymi koloniami: Jasienica, Miąse, Wólka Kozłowska, Kury, Franciszków, a także pozostałe wsie (Tabela 1).

Łącznie 81% obszaru miasta i 28% terenów wiejskich zostało wskazanych w studium na cele zabudowy mieszkaniowej wraz z usługami towarzyszącymi.

Tabela. Bilans terenów funkcjonalnych w studium z 2015 r.

Ip.	Wydzielenia funkcjonalne	Miasto	Gmina
		% powierzchni	% powierzchni
1	obszary osadnictwa	80,96	28,09
2	obszary aktywizacji gospodarczej	11,69	0,01
3	cmentarze	0,53	0,05
4	tereny rolnicze	4,88	43,52
5	lasy	1,46	17,64
6	obszary dolesień	0,00	10,17
7	oczyszczalnia ścieków	0,49	0,14
8	składowisko odpadów	0,00	0,02
9	zespół wypoczynku nadwodnego	0,00	0,19
10	parki podworskie	0,00	0,17
RAZEM:		100	100

Źródło: Opracowanie pn. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Tłuszcz

Według obowiązującego studium gmina rozwijać się powinna głównie w kierunku funkcji mieszkaniowej. Zwarte, bardzo duże obszary osadnictwa wskazano w mieście oraz we wsiach: Jasienica, Miąse, Kozły, Jarzębia Łąka, Postoliska, Szymanówek, Chrzęsne, Rysie. Aktywizacja gospodarcza dotyczy głównie miasta i związana jest z terenami kolejowymi i drogą wojewódzką nr 634. W pozostałych miejscowościach rozwój zabudowy przewidywany jest pasmowo, wzdłuż istniejących dróg. W zakresie rozwoju układu komunikacyjnego wskazano istniejące drogi oraz potrzebę ich modernizacji. Nowe przebiegi ciągów komunikacyjnych wskazanych w studium, dotyczą w szczególności dróg o charakterze ponadlokalnym obwodnicy Kozłów i Wólki Kozłowskiej (DW 636). Tereny otwarte tworzą kompleksy gruntów rolniczych oraz lasy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz w swoim zasadniczym kształcie ustalono w 2003 i nieco uzupełniono w 2005 r. Zmiany wprowadzone do tego dokumentu ograniczały się do niewielkich powierzchniowo obszarów oraz małych korekt tekstu, dlatego studium wymaga aktualizacji ze względu na potrzeby i możliwości rozwoju gminy, określone w strategii rozwoju gminy przyjętej w 2015 r. W dokumencie tym problematyka planowania i zagospodarowania przestrzennego nie została wyeksponowana, jednak wyływające z niej cele i zadania narzucają potrzebę aktualizacji polityki przestrzennej.

Dodatkowo konieczność zmiany studium w zakresie struktury przestrzennej gminy może wynikać z potrzeby uwzględnienia części zgłoszonych wniosków przez właścicieli gruntów, szczególnie w zakresie obszarów, dla których gmina zamierza opracować plan miejscowy.

Rada Miejska w Tłuszczu 13 września 2016 r. Uchwałą Nr XIV.211.2016 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz stwierdziła, że Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz przyjęte Uchwałą Nr VII/72/03 Rady Miejskiej Gminy Tłuszcz z dnia 3 lipca 2003 r. i zmienione Uchwałą Nr XXIII/256/05 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 22 grudnia 2005 r., Uchwałą Nr XV/185/08 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 28 maja 2008 r. oraz Uchwałą Nr V.85.2015 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 16 czerwca 2015 r. jest nieaktualne. W związku z uznaniem nieaktualności ww. opracowania Rada Miejska w Tłuszczu, w dalszej części Uchwały Nr XIV.211.2016, postanowiła podjąć działania zmierzające do opracowania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz. Z uwagi na koordynującą rolę, jaką pełni studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego względem planów miejscowych należy go zaktualizować przed przystąpieniem do opracowania nowych planów. Ze względu na dokonujące się w ostatnich latach zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz widoczne potrzeby otwarcia przestrzeni na nowe inwestycje zasadnym jest opracowanie nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy Tłuszcz. W związku z powyższym Burmistrz Tłuszcza w roku 2019 przedstawi projekt uchwały o przystąpieniu do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz oraz zabezpieczy w budżecie gminy środki na ten cel.

4.6. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Tłuszcz na lata 2019-2020

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Tłuszcz na lata 2019-2022 wraz z Gminną ewidencją zabytków zostały uchwalone Uchwałą Nr II.33.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 r. Przedmiotem programu jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego oraz określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami jest sporządzany na okres 4 lat przez Burmistrza Tłuszcza, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przyjęty przez Radę Miejską w Tłuszczu. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania społeczne, gospodarcze, kulturowe i prawne oraz powinny uwzględniać nowe kryteria oceny, aktualny stan zachowania zasobu dziedzictwa kulturowego i prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu. Gminny program opieki nad zabytkami jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie, tj. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto jest również podstawą współpracy między samorządem gminy, właścicielami zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Taka współpraca, rozwijana w kolejnych latach, powinna przynieść korzyści lokalnej społeczności, a najistotniejszą z nich jest zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282) formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 1a) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze Gminy Tłuszcz funkcjonują jedynie dwie z ww. form ochrony zabytków, tj. wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome na terenie gminy to przede wszystkim zabytki architektury sakralnej, m. in. kościoły, cmentarze. Natomiast architekturę świecką reprezentują zespoły pałacowe z parkami podworskimi oraz budownictwo mieszkaniowe drewniane.

Na terenie Gminy Tłuszcz znajduje się 9 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz obiekty niewpisane do rejestru, które z uwagi na wysokie walory kulturowe również objęto ochroną konserwatorską.

Stan utrzymania zabytków nieruchomych jest bardzo różny. Ogólny stan zachowania obiektów jest dobry, jednak wiele z nich wymaga podjęcia prac remontowych i rewaloryzacyjnych.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków				
L. p.	Miejscowość	Obiekt/zespół	Adres	Nr i data wpisu
	Chrzęsne	założenie pałacowo-parkowe		
1.		a) pałac	Chrzęsne 05-240 Tłuszcz	A-389,06.08.1959
2.		b) park	Chrzęsne 05-240 Tłuszcz	A-389,20.01.1976
3.	Jasienica	park dworski	Jasienica 05-240 Tłuszcz	A-498, 27.01.1984
4.	Miąse	park dworski	Miąse 05-240 Tłuszcz	A-436, 18.02.1976
5.	Mokra Wieś	park dworski	Mokra Wieś 05-240 Tłuszcz	A-437, 18.02.1976
6.	Postoliska	stara część cmentarza parafialnego	Postoliska 05-240 Tłuszcz	A-554, 30.01.1986
7.	Postoliska	kościół parafialny rzymsko-katolicki p. w. Św. Stanisława Biskupa	Postoliska 05-240 Tłuszcz	A-1049, 20.12.2011
8.	Tłuszcz	spichlerz	ul. Powstańców 22 05-240 Tłuszcz	A-418,05.04.1962
9.	Tłuszcz	cmentarz wojenny z 1920r.	ul. Warszawska 05-240 Tłuszcz	A-572, 18.01.1986

Zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podstawą do sporządzania programów opieki jest gminna ewidencja zabytków. W gminnej ewidencji zabytków ujęte są:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez burmistrza w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Obecnie w Gminnej ewidencji zabytków ujętych zostało 155 obiektów (zabytki nieruchome, w tym zabytki archeologiczne).

W ramach realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Tłuszcz, kilka obiektów objętych ochroną, w tym cmentarz wojenny z 1920 r., mogiła zbiorowa w Wólce Kozłowskiej oraz kapliczki i miejsca pamięci z terenu Gminy Tłuszcz, zostały wyremontowane. W celu odzyskania dawnej świetności obiekty chronione są stopniowo poddawane pracom remontowo - konserwatorskim.

4.7. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Tłuszcz na lata 2016-2020

Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Tłuszcz na lata 2016-2020 został uchwalony Uchwałą Nr XIII.182.2016 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 21 czerwca 2016 r., a następnie zmieniony Uchwałą Nr XXIX.408.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 11 września 2018 r. W świetle obowiązujących przepisów tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy.

Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym opracowuje się na co najmniej pięć kolejnych lat. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego opracowany dokument zawiera:

- 1) prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne;
- 2) analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata;
- 3) planowaną sprzedaż lokali w latach 2016-2020;
- 4) zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu;
- 5) sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach;
- 6) źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach;
- 7) wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne;
- 8) opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności:
  - a) niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali,
  - b) planowaną sprzedaż lokali.

W skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tłuszcz wchodzi lokala położone w budynkach będących w całości własnością Gminy Tłuszcz. Należą do nich budynki wymienione poniżej:

- 1) Tłuszcz ul. Szeroka 27;
- 2) Tłuszcz ul. Adama Mickiewicza 12;
- 3) Tłuszcz ul. Warszawska 7;
- 4) Tłuszcz ul. Antoniego Grzelaka 5;
- 5) Tłuszcz ul. Parkowa 1;
- 6) Tłuszcz ul. Parkowa 5;
- 7) Jaźwie ul. Rodziny Majewskich 6;
- 8) Jaźwie ul. Powstańców Styczniowych 137;
- 9) Tłuszcz ul. Długa 33;
- 10) Chrzęsne ul. Wincentyny Karskiej 108;

- 11) Tłuszcz ul. Kościelna 1;
- 12) Stryjki 2;
- 13) Miąse ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 44.

Wymienione wyżej budynki tworzące mieszkaniowy zasób Gminy Tłuszcz przedstawiono w poniższej tabeli, podając w niej: miejsce położenia, ilość lokali, powierzchnię użytkową, wyposażenie lokali oraz ilość kondygnacji.

Lp.	Adres budynku	Ilość lokali	Pow. użytkowa lokali	Wyposażenie lokali							Ilość kondygnacji	
				c.o.	c.w.	woda	kan.	gaz	łaz.	w.c.		
Lokale socjalne												
1	Tłuszcz ul. Parkowa 5	10	152,40 m ²	-	-	+	-	-	-	+	3	
Pozostałe lokale mieszkalne												
2	Tłuszcz ul. Szeroka 27	16	591,87 m ²	-	-	+	-	-	-	+	1	
3	Tłuszcz ul. Adama Mickiewicza 12	3	80,30 m ²	-	-	+	-	-	-	+	1	
4	Tłuszcz ul. Warszawska 7	6	179,41 m ²	-	-	+	+	-	+	+	2	
5	Tłuszcz ul. Antoniego Grzelaka 5	8	269,61 m ²	+	-	+	+	-	+	+	2	
6	Tłuszcz ul. Parkowa 1	28	779,60 m ²	-	-	+	+	-	+	+	2	
7	Tłuszcz ul. Parkowa 5	26	1221,00 m ²	-	-	+	+	-	+	+	3	
8	Jaźwie ul. Rodziny Majewskich 6	2	73,00 m ²	-	-	+	-	-	-	+	1	
9	Jaźwie ul. Powstańców Styczniowych 137	1	66,76 m ²	-	-	+	-	-	-	+	1	
10	Tłuszcz ul. Długa 33	1	55,30 m ²	+	-	+	+	+	+	+	1	
11	Chrzęsne ul. Wincentyny Karskiej 108	1	67,46 m ²	+	-	+	+	-	+	+	1	
12	Tłuszcz ul. Kościelna 1	1	28,74 m ²	+	+	+	+	+	+	+	1	
13	Stryjki 2	2	92 m ²	+	-	+	+	-	+	+	1	

14	Miąse ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 44	3	112,90 m ²	+	-	+	-	+	+	+	1
Ogółem		108	3770,35 m²								

Gmina Tłuszcz odzyskuje lokale mieszkalne w wyniku naturalnego ruchu ludności. Liczba pozyskiwanych w ten sposób lokali, w ramach istniejącego zasobu mieszkaniowego, nie zabezpiecza zapotrzebowania na realizowanie nałożonego ustawą obowiązku zapewnienia lokali socjalnych, lokali zamiennych oraz świadczenia pomocy mieszkaniowej rodzinom o niskich dochodach.

Remonty i modernizacja lokali stanowiących gminny zasób mieszkaniowy stanowią nieodzowny element utrzymania substancji zasobu na założonym poziomie. Plan remontów i modernizacji lokali pozwala Gminie Tłuszcz na sprecyzowanie ilości środków finansowych, jakie musi wydatkować na ten cel. Pomimo starań w tym zakresie w dalszym ciągu część zasobu mieszkaniowego wymaga modernizacji.

W 2019 r. została zawarta umowa z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu, na podstawie której przekazano dotację celową na realizację zadania: **Modernizacja budynków komunalnych** w ramach zadania inwestycyjnego ujętego w budżecie Gminy Tłuszcz na rok 2019 pn. „**Dotacja Celowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu na modernizację budynków komunalnych**” w kwocie **100.000,00 zł**

1. Zakres rzeczowy zadania obejmował:

- 1) drugi etap modernizacji elementów konstrukcyjnych w budynku komunalnym zlokalizowanym w Tłuszczu przy ul. Warszawskiej 7;
- 2) modernizacja dachów w budynkach komunalnych zlokalizowanych w Tłuszczu przy ul. Szerokiej 27;
- 3) modernizacja dachu wraz z wymianą rynien w budynku komunalnym zlokalizowanym w Tłuszczu przy ul. Parkowej 1;
- 4) ogrodzenie części terenu wokół budynku komunalnego zlokalizowanego w Jaźwie przy ul. Rodziny Majewskich 6;
- 5) pierwszy etap modernizacji budynku komunalnego zlokalizowanego w Tłuszczu przy ul. Adama Mickiewicza 12;
- 6) modernizacja lokalu w budynku komunalnym zlokalizowanym w Tłuszczu przy ul. Parkowej 1;
- 7) modernizacja lokalu w budynku komunalnym zlokalizowanym w Tłuszczu przy ul. Parkowej 5;
- 8) modernizacja lokalu w budynku komunalnym zlokalizowanym w Jaźwiu przy ul. Rodziny Majewskich 6.
- 9) modernizacja dwóch lokali w budynku komunalnym zlokalizowanym w Tłuszczu przy ul. Parkowej 5;
- 10) modernizacja lokalu w budynku komunalnym zlokalizowanym w Tłuszczu przy ul. Parkowej 1;

11) modernizacja lokalu w budynku komunalnym zlokalizowanym w Jaźwiu przy ul. Rodziny Majewskich 6.”

Wykonane prace w 2019 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Lp.	Adres budynku	Zakres wykonanych prac	Koszt wykonania
1	Tłuszcz ul. Warszawska 7	Projekt budowlany wzmocnienia stropów i więźby dachowej	3 200, 00 zł
2	Tłuszcz ul. Mickiewicza 12	Ekspertyza techniczna budynku komunalnego	2 200,00 zł
3	Tłuszcz ul. Szeroka 27	Zakup mapy w celu pokrycia dachu na budynku	1 230,00 zł
4	Tłuszcz ul. Warszawska 7	Zmiany do projektu budowlanego wzmocnienia stropów i więźby dachowej budynku	701,00 zł
5	Tłuszcz ul. Warszawska 7	Wzmocnienie elementów konstrukcyjnych podłogi w budynku i wzmocnienie stropów w lokalu na parterze budynku	22 370,00
6	Tłuszcz ul. Parkowa 1	Modernizacja lokalu mieszkalnego w budynku komunalnym	12 420,00
7	Jaźwie ul. Rodziny Majewskich 6	Wykonanie ogrodzenia części terenu wokół budynku komunalnego	5 626,00
8	Tłuszcz ul. Parkowa 1	Modernizacja dachu na budynku komunalnym	41 885,00
9	Tłuszcz ul. Parkowa 5	Modernizacja lokalu mieszkalnego w budynku komunalnym	10 368,00
Ogółem			100 000,00 zł

Lokalami i budynkami wchodzącymi w skład zasobu mieszkaniowego zarządzają: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu, Urząd Miejski w Tłuszczu, **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu**, **Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem** oraz **Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Strykach**. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zarządców mieszkaniowego zasobu Gminy Tłuszcz z przyporządkowaniem budynków, którymi zarządzają.

Lp.	Adres budynku	Zarządca
1	Tłuszcz ul. Szeroka 27 Tłuszcz ul. Adama Mickiewicza 12 Tłuszcz ul. Warszawska 7 Tłuszcz ul. Antoniego Grzelaka 5 Tłuszcz ul. Parkowa 1 Tłuszcz ul. Parkowa 5 Jaźwie ul. Rodziny Majewskich 6 Jaźwie ul. Powstańców Styczniowych 137	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu
2	Tłuszcz ul. Długa 33 Chrzęsne ul. Wincentyny Karskiej 108	Urząd Miejski w Tłuszczu
3	Tłuszcz ul. Kościelna 1	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu
3	Stryki 2	Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Strykach
4	Miąse ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 44	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem

4.8. Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Tłuszcz

Program ograniczenia niskiej emisji dla gminy Tłuszcz został przyjęty uchwałą Nr III.43.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Programu ograniczenia niskiej emisji dla gminy Tłuszcz”.

Dokument opracowano w celu wypełnienia zapisów uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 164/13 z dnia 28 października 2013 r. zmienionej uchwałą Nr 98/17 z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu (POP). Program ten określa dla Gminy Tłuszcz wielkość wymaganej redukcji emisji pyłu zawieszonego PM10 w ilości 20,52 Mg/rok oraz PM2,5 w ilości 20,21 Mg/rok.

W niniejszej PONE przyjęto, że w latach 2019-2024 nastąpi wymiana 384 urządzeń grzewczych, co zapewni wykonanie wymogów stawianych Gminie w Programie ochrony

powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu (POP).

Gmina Tłuszcz przed utworzeniem i przyjęciem programu PONE podjęła w 2018 r. działania mające na celu redukcję emisji pyłu zawieszonego w postaci przyjęcia uchwały Nr XXVII.379.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu gminy Tłuszcz na przedsięwzięcia inwestycyjne służące ochronie powietrza, trybu postępowania w sprawie ich udzielania i sposobu rozliczania. W ramach realizacji ww. uchwały w 2019 r. do urzędu wpłynęło 33 prawidłowo rozliczonych wniosków, na podstawie których wypłacono dotacje na kwotę 128 279,19 zł.

4.9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tłuszcz

Program ochrony środowiska dla gminy Tłuszcz na lata 2016 - 2020 z perspektywą do roku 2024 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki prowadzonej przez gminę i określającym wynikające z nich działania. *Program* obejmuje okres lat 2016 – 2024. Dokument nie jest aktem prawa lokalnego, jest natomiast wykorzystywany jako:

1. podstawowy dokument zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska,
2. wytyczna do tworzenia programów operacyjnych i zawierania kontraktów z innymi jednostkami administracyjnymi i podmiotami gospodarczymi,
3. przesłanka do konstruowania budżetu gminy i wieloletnich prognoz finansowych,
4. płaszczyzna koordynacji i układ odniesienia dla innych podmiotów oraz podstawa do ubiegania się o fundusze celowe ze źródeł krajowych i Unii Europejskiej.

Poszczególne zapisy programu ochrony środowiska powinny być respektowane i uwzględniane w planach szczegółowych i działaniach inwestycyjnych.

W Programie zaproponowano 27 celów i 157 kierunków interwencji. Harmonogram rzeczowo - finansowy zadań własnych zawiera 80 pozycji, z których część składa się dodatkowo z wielu podzadań.

Główne cele Programu zdefiniowano jako:

1. Ograniczenie niskiej emisji do powietrza, w tym emisji komunikacyjnej i sektora komunalno - bytowego
2. Ograniczenie emisji z przemysłu i energetyki
3. Zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym gminy
4. Adaptacja do zmian klimatu
5. Kształtowanie klimatu akustycznego przez planowanie przestrzenne
6. Zmniejszenie hałasu komunikacyjnego
7. Zmniejszenie hałasu przemysłowego i komunalnego
8. Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
9. Zwiększanie retencyjności zlewni oraz efektywności urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego
10. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody

11. Racjonalizacja korzystania z wód w gospodarstwach domowych, rolnictwie i przemyśle
12. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
13. Zapewnienie wystarczającej ilości wody pitnej o odpowiedniej jakości
14. Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej
15. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
16. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych
17. Zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizacja ich ilości
18. Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami
19. Zapewnienie zachowania terenów nieprzekształconych
20. Zahamowanie spadku różnorodności biologicznej oraz zapewnienie właściwego stanu ochrony dla możliwie dużej liczby gatunków oraz siedlisk przyrodniczych
21. Ochrona korytarzy ekologicznych i przeciwdziałania fragmentacji przestrzeni przyrodniczej
22. Rozwój obszarów zieleni urządzonej, a także terenów i obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji
23. Adaptacja wielofunkcyjnej gospodarki leśnej do zmieniających się warunków
24. Poprawa walorów estetycznych przestrzeni i krajobrazu
25. Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizacja skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych
26. Wykształcenie u mieszkańców nawyków i zachowań proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska
27. Stosowanie i promocja zielonych zamówień publicznych i zielonych zakupów.

4.10. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tłuszcz

Niniejszy program został przyjęty uchwałą NR XXX.376.2014 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 27 maja 2014r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tłuszcz”

Opracowanie *Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tłuszcz* wynikało z konieczności realizacji zapisów zawartych w *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* (przyjętego uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.), w którym wskazano, iż do zadań samorządu gminnego należy przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Zapisy Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tłuszcz są zgodne z kierunkami wyznaczonymi w:

1. Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
2. Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023,
3. Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Województwa Mazowieckiego.

Celem niniejszego dokumentu było zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy do końca 2032 r.

Wykorzystując wyniki spisu z natury oraz dostępne źródła danych stwierdzono, iż:

1. Na terenie wszystkich miejscowości Gminy Tłuszcz znajduje się 4.768 obiektów budowlanych, których pokrycia dachowe zostały wykonane z użyciem wyrobów zawierających azbest.
2. Powierzchnia dachów, o których mowa w punkcie 1, wynosi 717.629 m² (7.894 Mg) i są to płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste.
3. Stan techniczny 100% wyrobów, o których mowa w punktach 1 i 2, jest dobry.
4. W elewacjach 4 budynków zinwentaryzowano 398 m² (4 Mg) płyt azbestowo-cementowych płaskich i falistych.
5. Zinwentaryzowano 28 Mg wyrobów zawierających azbest i składowanych na posesjach.
6. Na terenie Gminy Tłuszcz nie są wykorzystywane rury azbestowo-cementowe.
7. Na terenie Gminy Tłuszcz nie ma dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest.

Przyjęto harmonogram zgodny z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*, w podziale na zadania organizacyjne, edukacyjne, informacyjne i inwestycyjne.

Na podstawie wyników inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych oraz elementy konstrukcyjne budynków przyjęto, iż w każdym roku realizacji *Programu* powinno być usuwane i unieszkodliwiane 396 Mg odpadów z wyrobów zawierających azbest.

W celu realizacji programu co roku Gmina Tłuszcz przeznacza środki z budżetu oraz występuje o dofinansowanie zadania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W roku 2019 z terenu gminy odebrano 257 Mg wyrobów zawierających azbest.

Koszt całkowity zadania	-	67 999,81 zł	100 %
w tym:			
środki otrzymane z WFOŚiGW	-	21 000,00 zł	31 %
środki własne	-	46 999,81 zł	69 %

4.11. Program Opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tłuszcz

Niniejszy program został przyjęty uchwałą NR IV.64.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tłuszcz. Opracowanie ww. programu wynikało z konieczności realizacji zapisów zawartych w *art. 11a, ust.1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt*, w których wskazano, iż Rada Gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie

do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Zapisy programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt są zgodne z opinią powiatowego lekarza weterynarii, która zostaje przedstawiona Burmistrzowi Tłuszcza w oparciu o *art. 11a, ust.7, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt*.

Celem niniejszego dokumentu było zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tłuszcz w 2019 roku.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt z 2019 roku obejmował:

1. Postanowienia ogólne, cel programu, realizacja działań.
2. Formy przeciwdziałania bezdomności zwierząt oraz ograniczania ich populacji.
3. Opieka nad zwierzętami.
4. Plan sterylizacji i kastracji psów i kotów właścicielskich (posiadających właściciela) z terenu gminy Tłuszcz.
5. Edukacja mieszkańców.
6. Finansowanie programu.

W celu realizacji programu co roku Gmina Tłuszcz przeznacza środki z budżetu na realizację zadań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt.

W ramach zabezpieczonych środków z terenu gminy odebrano 65 sztuk bezdomnych psów za łączną kwotę 100 000,00 zł. które odłowione zostały przez Dariusza Kozłowskiego prowadzącego działalność pn. Azyl Darka.

Poddano sterylizacji 69 suczek i 85 kotek posiadających właściciela z terenu gminy Tłuszcz na kwotę 30 000,00 zł. Umowa na sterylizację psów i kotów właścicielskich zawarta była z Panią Agnieszką Olszak prowadzącą działalność Usługi Weterynaryjne. Koszt wysterylizowania jednej sukki wynosił 250,00 zł, natomiast koszt wysterylizowania jednej kotki wynosił 150,00 zł.

W ramach programu opieką objęte były również koty wolnożyjące, które podawane były zabiegom sterylizacji, kastracji oraz leczeniu. Umowa na leczenie, kastrację i sterylizację kotów wolnożyjących podpisana była z Panią Agnieszką Olszak prowadzącą gabinet weterynaryjny w Tłuszczu. W ramach umowy zabiegom sterylizacji poddano 30 kotek na kwotę 4 500,00 zł oraz 12 kocurów na kwotę 960,00 zł. Leczenie kotów wolnożyjących kosztowało 4 540,00 zł w trakcie 88 wizyt. Zakupiono również karmę dla kotów wolnożyjących za 2 048,00 zł, które dokarmiane są przez wolontariuszy.

4.12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tłuszcz na lata 2013-2019

W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gm. Tłuszcz na lata 2013- 2019 przedstawiono wskaźniki monitorowania (str. 53) tj.:

- wymierne ilości obiektów użyteczności publicznej, w których zostały zlikwidowane bariery architektoniczne – 2 przychodnie zdrowia posiadają zamontowane windy,
- W Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Tłuszczu wyremontowano schody i wybudowano podjazd do budynku dla osób niepełnosprawnych – 1,
- dostosowano łazienkę na parterze w CKSiR- 1,
- ilość utworzonych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych – zatrudnienie osób niepełnosprawnych w samorządzie – powołanie do życia w 2017 r. pierwszej spółdzielni socjalnej osób prawnych założonej przez gminę Tłuszcz i powiat Wołomiński zatrudniającej osoby niepełnosprawne i osoby z obszaru wykluczenia społeczno- zawodowego, w tym absolwenci Klubu Integracji Społecznej w Tłuszczu. Utworzono 42 nowe miejsca pracy.
- Ilość osób, którym udało się wyjść z uzależnienia- dane z GSRPA,
- ilość osób, którym udało się wyjść z problemu przemocy domowej sprawozdanie OPS,
- wzrost liczby rodzin pod opieką asystenta rodziny- 15,
- wzrost liczby dzieci objętych wsparciem placówki wsparcia dziennego- 243 w 2019 r.
- ilość zorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów, narad dotyczących podnoszenia kwalifikacji-
- ilość zorganizowanych imprez, zajęć, spektakli profilaktycznych głównie dla dzieci i młodzieży mających na celu rozwój zainteresowań oraz promocję zdrowego stylu życia
- ilość utworzonych świetlic socjoterapeutycznych – 3,
- utworzenie warsztatów terapii zajęciowej dla ON- 0, utworzono w to miejsce Spółdzielnię socjalną, która zatrudnia 42 osoby z obszaru wykluczenia społeczno- zawodowego.

Dla oceny działań Ośrodka Pomocy Społecznej (wskaźniki oceny monitorowania) w powyższym zakresie służą między innymi sprawozdania merytoryczne składane corocznie Burmistrzowi i Radzie Gminy. Służy również temu corocznie sporządzana Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, która jest przedkładana radzie gminy do 30.04. W powyższych dokumentach znajdują się dane i informacje o podejmowanych działaniach w odpowiedzi na zapisy Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Stanowi to podstawę do monitorowania wskaźników oraz podejmowania interwencji i sprawdzenia czy zapisy są realizowane. Dla oceny innych wskaźników służą sprawozdania z realizacji Gminnego programu profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych, Gminnego programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W 2019 r. przeprowadzono ankietę badającą potrzeby mieszkańców gm. Tłuszcz. Nowa GSRPS na lata 2020-2025 zawiera nowe obszary interwencji

4.13. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tłuszcz na lata 2017-2019

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez gminę wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j Dz. U. 2018, poz.998)

W Gminie Tłuszcz obowiązek ten w 2019 r. był realizowany w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013- 2019 (CEL GŁÓWNY: Bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego) oraz zgodnie z Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

Rodzina to podstawowa komórka oraz naturalne środowisko, funkcjonowania i rozwoju dziecka. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby są zobligowane do wspierania rodziny i podjęcia stosownych działań.

Rodzina dysfunkcyjna to taka, w której występują poważne nieprawidłowości w zaspakajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów szkolnych, pracowników służb medycznych,(pielęgniarek , lekarzy), policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Zatem praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Istotne jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy zaczynają się oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrotu do domu.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych jak również w prowadzeniu gospodarstwa domowego Gmina Tłuszcz realizuje podejmując działania polegające na zapobieganiu powstania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:

1) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy i pielęgniarek świadczących usługi medyczne mieszkańcom, psychologów, pedagogów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych specjalności,

2) zapewnienie poradnictwa specjalistycznego w placówkach wsparcia dziennego i poradni pedagogiczno - psychologicznej

3) zatrudnienie asystenta rodziny w celu aktywnego wspierania rodziny wychowującej dzieci poprzez :

a) zapobieganie sytuacjom oddzielania dzieci od rodziny,

b) pomoc w odzyskaniu dzieci przez rodzinę,

c) pomoc w przywracaniu funkcji opiekuńczo -wychowawczych ról w rodzinie,

d) współpraca z instytucjami sprawującymi pieczę nad rodziną.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych), specjalistycznej oraz podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Zadaniem placówki prowadzonej w formie opiekuńczej jest zapewnienie dziecku opieki i wychowania, pomocy w nauce, organizacji czasu wolnego, zabawy i zajęć sportowych oraz rozwoju zainteresowań. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne a także realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Praca podwórkowa realizuje natomiast działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W Gminie Tłuszcz funkcjonują od 2016 r. trzy placówki wsparcia dziennego: **Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu, Świetlica Środowiskowa w Jasienicy i Świetlica Środowiskowa w Dzieciołach**. Wszystkie trzy placówki są prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu. Od 01.08.2017 r do 30.07.2019 r w placówkach wsparcia dziennego realizowany jest projekt „ Punkty dla Rodziny” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Głównymi celem funkcjonowania placówek wsparcia dziennego jest:

- wieloprofilowe wsparcie dziecka i rodziny w środowisku lokalnym,
- diagnoza obecnej sytuacji dziecka oraz jego indywidualnych potrzeb i możliwości,
- zapewnienie kompleksowej pomocy i wsparcia dzieciom i młodzieży będących w kryzysach domowych, rówieśniczych i szkolnych,
- zapobieganie zachowaniom nieakceptowanym społecznie ze szczególnym uwzględnieniem stosowania przemocy i używania substancji psychoaktywnych,
- promowanie aktywnego, zdrowego stylu życia,
- tworzenie sytuacji i warunków sprzyjających w kształtowaniu postaw i wartości niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- współpraca z rodziną, z innymi instytucjami, pedagogami szkolnymi i wychowawcami na rzecz dziecka w celu poprawy jego sytuacji,
- wyrównywanie szans edukacyjnych, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce,
- społeczna aktywizacja dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zainteresowań i pasji,
- wieloprofilowe wsparcie dziecka i rodziny w ich środowisku lokalnym,
- integrowanie rodzin,
- udzielanie poradnictwa.

W ramach projektu we wszystkich trzech placówkach w 2018 r. odbywały się cyklicznie od poniedziałku do piątku zajęcia skierowane dla dzieci i dorosłych tj. : arteterapia dla dzieci, zajęcia komputerowe, logopedia, socjoterapia dla dzieci, zajęcia rękodzielnicze, zajęcia muzyczne, arteterapia dla dorosłych” Twórcza rodzina”, terapia neurorozwoju, zajęcia teatralne.

Arteterapia- to inaczej terapia przez sztukę. Ma wiele form: choreoterapia, psychorysunek, muzykoterapia, biblioterapia, psychodrama. Te różne formy ekspresji twórczej służą celom rozwojowym i korekcyjnym. Arteterapia w zależności od potrzeb może wspomagać proces psychoterapeutyczny, być ścieżką rozwoju osobistego, ofertą dla osób bez poważniejszych zaburzeń emocjonalnych, zainteresowanych odkrywaniem swoich uzdolnień, poszukujących sensu życia i wartości duchowych.

Zajęcia logopedyczne - zajęcia ukierunkowane na kształtowanie prawidłowej mowy w przedszkolu i w szkole, dbanie o prawidłowy i jak najlepszy rozwój mowy pod względem fonetycznym, gramatycznym i leksykalnym. Zajęcia mają na celu doskonalenie mowy już ukształtowanej, usuwanie wad mowy, nauczanie mowy (mówienia i rozumienia) w wypadku jej braku lub utraty, usuwanie zaburzeń głosu, usuwanie trudności w czytaniu i pisaniu.

Socjoterapia - to metoda wspierania rozwoju społecznego i emocjonalnego dzieci i młodzieży polegająca na organizowaniu zajęć grupowych, w trakcie których uczestnik poznaje nowe umiejętności interpersonalne tj. nauka rozpoznawania i wyrażania emocji, nauka mówienia nie, nauka przestrzegania granic swoich i innych osób oraz ma możliwość przećwiczenia nowych zachowań w bezpiecznej atmosferze wsparcia i zaufania. Socjoterapia ukierunkowana jest na eliminowanie lub na zmniejszenie poziomu zaburzeń emocjonalnych u dzieci i młodzieży, zwłaszcza zaburzeń zachowania, nadpobudliwości i zahamowania. Zaburzenia te zakłócają proces socjalizacji, utrudniają rozwój osobisty i społeczny, powodują i intensyfikują trudności szkolne. Istotne w procesie socjoterapii są: formy aktywności uczestników zajęć,

kontakt terapeutyczny, grupa będąca przedmiotem i podmiotem zmiany korekcyjnej, charakter zaburzenia osób, do których proces socjoterapeutyczny jest adresowany.

Zajęcia rękodzielnicze – zajęcia, których głównym celem jest poznawanie różnych technik ozdabiania przedmiotów i tworzenia nowych rzeczy od podstaw. Uczestnicy zajęć poznają techniki decoupage, ozdabiają własne przedmioty, tworzą pomysłowe prezenty, dekoracje świąteczne itd.

Zajęcia muzyczne- celem zajęć muzycznych dla dzieci jest uwrażliwienie na muzykę poprzez rozwijanie umiejętności ruchowych i manualnych. Zajęcia opierają się na : nauce gry na instrumentach – przede wszystkim gitarze, słuchaniu muzyki, śpiewaniu, a także łączeniu elementów rytmicznych z ruchem i zabawą.

Terapia neurorozwoju – zajęcia polegające na diagnozie i terapii dzieci nadwrażliwych emocjonalnie (w wieku przedszkolnym i starszych), z trudnościami w relacjach społecznych, kłopotliwych wychowawczo, z niezrozumiałymi dla otoczenia zachowaniami. Terapia normalizuje pracę zmysłu dotyku , skierowana jest na optymalizację funkcjonowania układu nerwowego oraz rozwój sieci połączeń między neuronami. Diagnoza neurorozwoju to ocena procesów sensoryczno-motorycznych dziecka. Brak dojrzałości w odbiorze bodźców dotykowych, wzrokowych, słuchowych, w procesach równowagi i w schematach rozwoju motorycznego może skutkować trudnościami funkcjonalnymi.

Zajęcia teatralne - pozwalają na integrację dziecka się w grupie rówieśników, dają możliwość osobistego rozwoju, otwierają dzieci na świat i innych. Uczestnicy zajęć ćwiczą pamięć i wymowę, obcują z literaturą, uczą się współdziałania w zespole, w którym każdy ma określoną rolę do spełnienia i tylko poprzez współpracę wszystkich członków zespołu można odnieść sukces.

Zajęcia komputerowe - doskonalenie obsługi komputera, gruntowne zapoznanie się i utrwalenie umiejętności stosowania programów użytkowych z pakietu Office XP, ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych pojęć programów Word i Excel.

W 2019 r w ramach projektu „ Punkty dla rodziny” zrealizowano następującą liczbę godzin poradnictwa specjalistycznego:

Zajęcia w ramach poradnictwa specjalistycznego:	Liczba godzin w 2019 r.
socjoterapia dla dzieci	480 godz. /2 os
arteterapia dla dzieci	240 godz.
terapia neurorozwoju	196 godz.
logopedia	196 godz.
zajęcia rękodzielnicze	480 godz.
zajęcia muzyczne	480 godz.
zajęcia komputerowe	480 godz.
zajęcia teatralne	480 godz.
socjoterapia dla dorosłych	240 godz.
arteterapia dla dorosłych	240 godz.

Placówki wsparcia dziennego poza specjalistycznym poradnictwem zapewniają dzieciom opiekę pedagogiczną, wsparcie socjoterapeutyczne, edukacyjne oraz żywnościowe.

Wszystkie działania mają charakter profilaktyczny i służą zapobieganiu zachowaniom nieakceptowanym społecznie. Dzieci uczone są jak rozwiązywać problemy, konstruktywnie radzić sobie w trudnych, kryzysowych sytuacjach na gruncie szkolnym, domowym i rówieśniczym.

Placówki Wsparcia Dziennego korzystają ze wsparcia wolontariuszy, w szczególności wolontariuszy z grupy seniorów UTW, którzy pomagają dzieciom w odrabianiu lekcji, udzielają korepetycji z matematyki, historii i języka angielskiego. W roku 2018 ze wsparcia edukacyjnego skorzystało 20 osób.

Poza wychowawczym i terapeutycznym aspektem pracy w placówkach, ważna jest społeczna aktywizacja dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

Dzieci i młodzież mają zapewniony lepszy dostęp do mediów i kultury poprzez udział w przedstawieniach, wycieczkach i różnych inicjatywach lokalnych.

Placówki Wsparcia Dziennego funkcjonujące w formie świetlic środowiskowych w Dzięciołach, Jasienicy i Tłuszczu jako Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie na terenie gminy Tłuszcz działają w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

Oferta Placówek Wsparcia Dziennego skierowana jest do :

- ✓ wszystkich mieszkańców gminy Tłuszcz (w tym dzieci i młodzieży od 5do 15 r. ż),
- ✓ rodzin borykających się z różnymi trudnościami życiowymi, a w szczególności z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,
- ✓ rodzin o niskim statusie społecznym,
- ✓ rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym,
- ✓ dzieci i młodzieży chcącej rozwijać pasje i uzdolnienia.

W roku szkolnym 2018/2019trzy placówki łącznie udzieliły wsparcia **243 dzieciom** z terenu gminy Tłuszcz.

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO		
Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie W Tłuszczu	Świetlica Środowiskowa w Dzięciołach	Świetlica Środowiskowa w Jasienicy
Liczba dzieci		
119	45	79
Razem: 243		

Uczestnicy Placówek Wsparcia Dziennego mają zapewnioną opiekę i pomoc specjalistyczną bezpłatnie. Placówki Wsparcia Dziennego w trakcie zajęć oferują dzieciom posiłek w postaci – kanapek, płatków z mlekiem, tostów, itp.

W okresie roku szkolnego 2018/2019 dzieci i rodzice korzystali z zajęć specjalistycznych w ramach projektu „ Punkty dla Rodziny” realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

1. Placówka Wsparcia Dziennego w Tłuszczu – Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie

udzieliła wsparcia 119 dzieciom w tym 60 chłopcom i 59 dziewczynkom z terenu gminy Tłuszcz i najczęściej byli to uczniowie szkół:

- ✓ Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu – 54 dzieci
- ✓ Szkoła Podstawowa i. Królowej Jadwigi w Tłuszczu – 18 dzieci
- ✓ Zespół Szkół w Kozłach – 12 dzieci
- ✓ Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Stryjkach – 11 dzieci
- ✓ Zespół Szkół w Postoliskach – 11 dzieci
- ✓ Zespół Szkół w Jasienicy – 7 dzieci
- ✓ Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem – 6 dzieci.

Placówka Wsparcia Dziennego -Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu w ciągu roku szkolnego czynna jest od poniedziałku do piątku od godz.11.00 do 19.00, z wyjątkiem okresu ferii i wakacji od 8.00 do 16.00. Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie jest ważnym miejscem strategicznym w gminie Tłuszcz ze względu na usytuowanie placówki w centralnym miejscu oraz ze względu na szerokie spektrum działań na rzecz dobrostanu rodziny. Ważnym aspektem pracy placówki jest również zapewnienie możliwości nauki poprzez stworzenie odpowiednich warunków do odrabiania prac i przygotowania się do zajęć. W realizacji tego celu poprzednim roku szkolnym pomagały dwie wolontariuszki z Uniwersytetu III Wieku. Ze wsparcia edukacyjnego skorzystało 20 osób. Dzieci i młodzież miały zapewnioną systematyczną pomoc w nauce matematyki, historii, języka polskiego.

2. **Placówka Wsparcia Dziennego w Dzieciołach** udzieliła wsparcia dzieciom uczęszczającym do Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Stryjkach – 45 dzieci w tym 24 dziewczynki i 21 chłopców. Placówka w ciągu całego roku szkolnego 2018/2019 czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 13⁰⁰ – 18⁰⁰. W dni wolne od nauki (ferie świąteczne, ferie zimowe) placówka czynna była w godzinach od 9- 14.W ciągu całego roku uczniowie mieli możliwość rozwoju swoich zainteresowań poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach dodatkowych, zabawach, imprezach oraz akcjach. W ramach pracy w świetlicy przeprowadzane były cykliczne zajęcia związane z kalendarzem uroczystości.

3. **Placówka Wsparcia Dziennego w Jasienicy** udzieliła wsparcia dzieciom uczęszczającym do Zespołu Szkół w Jasienicy – 79 dzieci w tym 41 dziewczynki i 38 chłopców. Placówka w ubiegłym roku szkolnego była czynna w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach 12 - 17. W dni wolne od nauki (ferie świąteczne, ferie zimowe) placówka czynna była w godzinach od 9- 14.Oferta cieszy się dużym zainteresowaniem wśród

dzieci. Stanowi uzupełnienie, a także alternatywę dla dzieci zajęć pozalekcyjnych, rozwijających pasje i zainteresowania. Ponadto, pełni rolę profilaktyczną i udziela pomocy i wsparcia.

Cele i zadania Placówek Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Dzieciołach i Jasienicy:

- ✓ wieloprofilowe wsparcie dziecka i rodziny w środowisku lokalnym,
- ✓ wsparcie Asystenta rodziny i podjęcie współpracy z rodziną borykającą się z problemami, których sama nie może przezwyciężyć,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci i instytucjami je wspierającymi jak: szkoła, kuratorzyna rzecz dziecka w celu poprawy jego sytuacji,
- ✓ diagnoza obecnej sytuacji dziecka oraz jego indywidualnych potrzeb i możliwości,
- ✓ pomoc w nauce, w odrabianiu prac domowych, oferowanie pomocy edukacyjnej w postaci korepetycji udzielanych przez wolontariuszy,
- ✓ wyrównywanie szans edukacyjnych, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce,
- ✓ zapewnienie kompleksowej pomocy i wsparcia dzieciom i młodzieży będących w kryzysach domowych, rówieśniczych i szkolnych,
- ✓ profilaktyka uzależnień,
- ✓ promowanie aktywnego, zdrowego stylu życia,
- ✓ społeczna aktywizacja dzieci i młodzieży,
- ✓ rozwijanie kultury osobistej dzieci,
- ✓ rozwijanie zainteresowań i pasji,
- ✓ organizowanie dzieciom czasu wolnego,
- ✓ rozwój umiejętności interpersonalnych i kształtowanie prospołecznych postaw,
- ✓ integrowanie rodzin,
- ✓ udzielanie poradnictwa rodzinnego i socjalnego.

Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Dzieciołach i Jasienicy w okresie wrzesień 2017 r. do czerwca 2019 ramach projektu „**Punkty dla Rodziny**” oferowały poradnictwo psychologiczne, socjoterapię dla dzieci i rodziców, terapię neurorozwoju, zajęcia logopedyczne, zajęcia rękodzielnicze i arteterapeutyczne, zajęcia teatralne, zajęcia muzyczne, komputerowe , zajęcia umiejętności wychowawczych w ramach „Akademii Świadomego Rodzica” oraz wsparcie asystenta rodziny.

Ważnym punktem w działaniach Placówek Wsparcia Dziennego jest **społeczna aktywizacja dzieci i młodzieży oraz ich rodzin**. Wychowawcy placówek wraz z rodzicami i dziećmi brali udział w różnych **inicjatywach lokalnych na przełomie 2018/2019 r.:**

- ✓ Dni Tłuszcza
- ✓ Dożynki Gminne
- ✓ Pikniki rodzinne
- ✓ Wykonanie ozdób świątecznych i wspólne ubieranie choinki na Ogródku Jordanowskim
- ✓ Wspólne wykonywanie ozdób świątecznych Na Boże Narodzenie i Wielkanoc
- ✓ Spotkania świąteczne – wigilijne i wielkanocne

- ✓ Spotkania tematyczne – np. Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Andrzejki
- ✓ Przedstawienia tematyczne np. „Niepodległa Niepokorna”, „ Jest taki kwiat”, „Brzechwa Dzieciom”, „Jasełka”

Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Dzieńciołach i Jasienicy organizują dla dzieci z terenu gminy Tłuszcz **bezpłatne oferty półkolonii podczas wakacji i ferii zimowych**. W trakcie pobytu dzieci organizowane są m.in. :

- ✓ zajęcia integrujące uczestników
- ✓ zajęcia plastyczne
- ✓ zajęcia kulinarne
- ✓ zajęcia sportowe
- ✓ wyjścia m. in. do Biblioteki Publicznej w Tłuszczu, Muzeum Ziemi Tłuszczańskiej, Kino za Rogiem
- ✓ wyjścia do lokalnych przedsiębiorców np. PIOTRO-STAL, Paolo Pizza, Bistro, Miodzio Bar
- ✓ wycieczki do Telewizji i Radia Polskiego, Centrum Nauki Kopernik
- ✓ wycieczki do gospodarstw agroturystycznych np. „Leszczynowe zacisze” w Rozalinie, „Cuda i Wianki” w Kicinach, „Tosca” w Jarzębiej Łące.

Tego typu inicjatywy są ważnym elementem aktywizacji społecznej, służą integracji małych środowisk z większymi (wiejskiego środowiska z miejskim) przez udział we wspólnych przedsięwzięciach.

Jako Placówki Wsparcia Dziennego organizujemy ofertę półkolonii letnich i zimowych. W okresie letnim w Punkcie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu zorganizowana była również oferta półkolonii letnich. Półkolonie letnie współfinansowane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu. Z oferty wakacyjnej skorzystało 30 dzieci z terenu gminy Tłuszcz, z Placówek Wsparcia Dziennego z Tłuszcza, Jasienicy oraz Dzieńciołów.

W drugiej połowie roku szkolnego 2018/2019 w okresie od 28.01.2019 r. do 08.02.2019 r. w Punkcie Pomocy Dziecku i Rodzinie zorganizowana była oferta półkolonii zimowych „**W KARNAWALE SAME BALE**”, dla dzieci z terenu gminy Tłuszcz.

Koszty pobytu dziecka w Placówce Wsparcia Dziennego w całości pokrył Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu. Z naszej oferty skorzystało 26 osób, w tym dzieci i młodzież od 5 do 15 r.ż.. Nad realizacją planu pracy oferty zimowej czuwało dwóch opiekunów oraz prowadzący zajęcia w ramach projektu „ Punkty dla Rodziny”. Dodatkowym wsparciem była pomoc wolontariuszki, która codziennie aktywnie uczestniczyła w przygotowaniach jak i w przebiegu wszystkich zajęć.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych jak również trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego Gmina Tłuszcz realizuje także poprzez zatrudnienie od 2012 r. **asystenta rodziny** w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tłuszczu. Praca asystenta rodziny prowadzona jest w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Celem asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe pełnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zapobieganie sytuacjom oddzielania dzieci od rodziny, niesieniu pomocy w odzyskaniu dzieci przez rodzinę, przywracaniu funkcji opiekuńczo -

wychowawczych ról w rodzinie, oraz prowadzeniem współpracy z instytucjami sprawującymi pieczę nad rodziną.

Zadaniem asystentów jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi zabranie dzieci.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, kierownik ośrodka pomocy społecznej przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną.

W przypadku braku współpracy rodziny w realizacji planu pracy możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym zakończeniu pracy asystenta.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekraczać 15.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Zgodnie z w/w ustawą do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;

- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą

Główne problemy rodzin z którymi pracował asystent w 2019 r.:

- problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, brak prawidłowych relacji rodziców z dziećmi i wzorców wychowawczych, nieumiejętność radzenia sobie z niepoprawnym zachowaniem dziecka
- samotne wychowywanie dziecka przez jednego z rodziców,
- długotrwała absencja dzieci w szkole,
- brak orientacji w uzyskaniu dokumentów, opinii, orzeczeń, diagnoz,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- bezrobocie dorosłych członków rodziny,
- choroba dorosłych członków rodziny,
- nadużywanie alkoholu przez członków rodzin,
- konflikty i brak porozumienia w rodzinach, zaburzona komunikacja wewnątrz rodziny,
- stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej,
- przebywanie dzieci rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w pieczy zastępczej

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta w 2019 roku- 16

Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta w 2018 roku- 33

Liczba osób (wszystkich członków rodziny) objętych wsparciem asystenta w 2018 roku - 60
W 2019 r. asystent rodziny zakończył współpracę z 4 rodzinami.

Asystent rodziny kończył współpracę z rodzinami ze względu na:

- zaprzestanie współpracy przez rodzinę – 4 rodziny

Funkcjonowanie 3 placówek wsparcia dziennego w 2019 r. finansowane było przez :

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 73280,25 zł
- projekt „ Punkty dla rodziny” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – 240019,90 zł
- środki własne jako wkład własny do projektu „ Punkty dla rodziny” – 19385,10 zł

Koszty osobowe:

- 3 wychowawców w placówkach wsparcia dziennego :
  - środki z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 57804,77 zł
  - środki z projektu „ Punkty dla rodziny” – 15400zł
- asystent rodziny:
  - środki z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 13720 zł
  - środki własne jako wkład własny do projektu „ Punkty dla rodziny” – 16044 zł
  - środki z programu „ Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” na rok 2019 - 13305 zł
  - środki własne na Asystenta Rodziny – 13854,41 zł

4.14. Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tłuszcz na lata 2017-2020

W związku z realizacją Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 w Gminie Tłuszcz funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2015 r. poz. 1390). Głównym celem ZI jest podnoszenie efektywności działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych poprzez:

- zwiększenie społecznego zaangażowania w przeciwdziałanie zjawiskom negatywnym,
- wspólną diagnozę i wspólne podejmowanie decyzji,
- zintegrowane wykorzystanie środków i możliwości, jakimi dysponują instytucje,
- poszerzenie kompetencji i doświadczeń profesjonalistów.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje swoje zadania, poprzez:

- diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie na terenie gminy Tłuszcz,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych sprawach.

W roku 2019 wszczęto 53 procedury „Niebieskiej Karty”, w tym rozpoczętych sporządzeniem Niebieskiej Karty druk A przez przedstawicieli:

- Policja- 43
- Ośrodek Pomocy Społecznej- 7
- Oświata- 2
- Ochrona Zdrowia- 1

Procedura „Niebieskiej Karty” może być wszczęta bez zgody osób zaangażowanych w sytuację przemocy, w tym bez zgody osoby pokrzywdzonej. Jej celem jest zatrzymanie przemocy w rodzinie i uruchomienie zmiany zachowań pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa i przywrócenia godności osobom słabszym, narażonym na skrzywdzenie.

Zespół Interdyscyplinarny na rzecz pomocy konkretnej rodzinie ma możliwość tworzenia grup roboczych. W takiej sytuacji Niebieska Karta przekazywana jest grupie roboczej, która składa się z przedstawicieli służb i specjalistów współpracujących z rodziną. W jej skład zazwyczaj wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym - pedagog szkolny, jeśli dziecko jest w przedszkolu - wychowawca przedszkolny, a także psycholog lub terapeuta pracujący z osobami doświadczającymi przemocy lub stosującymi przemoc, jeśli zachodzi potrzeba – pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy, asystent rodziny lub inny specjalista. Przedstawiciele grupy roboczej spotykają się zarówno z osobami doświadczającymi przemocy jak i stosującymi przemoc i we współpracy z rodziną pracują nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem. Zespół Interdyscyplinarny ma prawo przetwarzać dane osobowe w tym dane wrażliwe

dotyczące osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych. W związku z tym może m. in. składać zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie, zawiadamiać Sąd Rodzinny i Nieletnich o nieprawidłowej sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka oraz pozyskiwać informacje o członkach rodziny od instytucji i organizacji zaangażowanych w pomoc rodzinie w związku z problemem przemocy.

W 2019 roku:

- grupy robocze miały 146 posiedzeń
- sporządzono 29 niebieskich kart Druk C
- sporządzono 11 niebieskich kart Druk D
- liczba powołanych zespołów roboczych- 53
- kontynuowano 16 procedur z poprzednich okresów,
- zakończono 60 procedur Niebieskiej Karty w tym 32 z powodu ustania przemocy oraz 28 z powodu stwierdzenia braku zasadności podejmowania działań (brak przemocy, konflikt małżeński).

Tab. - Liczba wszystkich procedur Niebieska Karta A w latach 2016-2019

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Liczba Niebieskich Karta A	26	27	42	53

4.15. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 w Gminie Tłuszcz

W trakcie realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 w Gminie Tłuszcz” przyjętego przez Radę Miejską Uchwałą Nr II.32.2018 z dnia 18 grudnia 2018r. skupiono się na **czterech głównych celach**:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

Od 2018r. po nowelizacji Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obligującej władze samorządowe do opracowania nowych uchwał związanych z udzielaniem pozwoleń na handel napojami alkoholowymi oraz zasadami usytuowania miejsc sprzedaży i podawania tych napojów, obowiązują w gminie Tłuszcz nowe akty prawa miejscowego w tym zakresie:

1. Uchwała Nr XXVIII.394.2018 z dnia 25 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Tłuszcz (maksymalnie 153 zezwolenia – 71 do 4,5% zawartości alkoholu i piwo, 59 – powyżej 4,5% do 18% za wyjątkiem piwa, 59 – powyżej 18%).
2. Uchwała Nr XXVIII.395.2018 z dnia 25 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Tłuszcz (minimum 80m od szkół, przedszkoli, placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej, kościołów, kaplic i cmentarzy).

Na rok 2019 zaplanowano wydatki w wysokości 323.074,90 zł (taki był faktyczny wpływ środków finansowych). W ramach wydatków m. in. przekazano dotacje celowe na całoroczną realizację zadań programów profilaktycznych dla Biblioteki P:ublicznej i Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Tłuszczu w łącznej kwocie 26.000,00 zł. Ponadto przekazano środki na funkcjonowanie prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej trzech Punktów Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Jasienicy i Dzieciołach w kwocie 87.400,00 zł. Koszty prowadzonego Punktu Konsultacyjnego wyniosły 101.811,36 zł. Łącznie na realizację Programu wykorzystano środki finansowe na kwotę 294.808,56 zł.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019r.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 0050.28.2015 Burmistrza Tłuszcza z dnia 15.04.2015r. GKRPA kontynuowała działalność w 8-osobowym składzie.

W 2019r. odbyło się 13 posiedzeń GKRPA, na których m. in.: rozpatrywano wnioski o finansowanie/dofinansowanie zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, opiniowano wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, analizowano informacje na temat zagrożeń na terenie gminy, zajmowano się problematyką funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego, współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, podnoszenia wiedzy i umiejętności członków GKRPA, upowszechniania informacji o pracy GKRPA. Prowadzono indywidualne procedury zobowiązania do leczenia, powoływano biegłych w procedurach, podejmowano decyzje o wnioskowaniu do sądu, itd. łączny koszt obsługi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniósł 28.165,00 zł (w tym koszty badań przez biegłych sądowych 5.573,00, koszty sądowe 980,00 zł).

Zgodnie z nowymi przepisami GKRPA nie opiniuje wniosków o pozwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych na imprezach. Natomiast w 2019r. GKRPA wydała 10 postanowień do postępowań o pozwolenie na handel napojami alkoholowymi. Należy nadmienić, że liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych pozostaje co rok na podobnym poziomie. W 2019r. zwiększyła się o 1, od kilku lat oscyluje około 50.

Tabela nr 1. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Tłuszcz (stan na 31.12.2019r.).

Ogółem	Sklepy	Sklepy tylko z piwem poza limitem	Lokale gastronomiczne	Lokale gastronomiczne tylko z piwem poza limitem
51	35	5	5	6

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Tłuszczu.

Tabela nr 2. Wskaźnik dostępności punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Tłuszcz (stan na 31.12.2019r.)

Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców pow. 18 r. ż.	Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt	Liczba dorosłych mieszkańców na 1 punkt
19.820	15.332	389	301

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Tłuszczu.

W 2019r. GKRPA prowadziła 30 nowych procedur na podstawie wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, a ponadto 11 z roku 2018. Skierowano 17 wniosków do sądu.

L.p.	Rodzaj postępowania	Ilość postępowań
1.	Procedury wszczęte w 2019r. o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego ogółem, w tym:	30
	- wnioski złożone przez rodzinę osób nadużywających alkoholu	13
	- wnioski złożone przez jednostki policji	16
	- wnioski złożone przez Ośrodek Pomocy Społecznej	1
2.	Wnioski skierowane do Sądu Rejonowego w Wołominie (procedury z 2018 i 2019)	17
3.	Postępowania zawieszono lub zakończono w 2018r. (procedury z 2018 i 2019)	14

Realizacja głównych celów

CEL GŁÓWNY I - Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

CEL GŁÓWNY II - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Punkt Konsultacyjny w Tłuszczu

W ramach tych dwóch celów kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego w Tłuszczu, umożliwiając osobom dorosłym i niepełnoletnim, pijącym szkodliwie i uzależnionym od alkoholu lub narkotyków, jak też sprawcom przemocy domowej uzyskanie informacji, wsparcia i pomocy psychologicznej. Pomoc tą oferowano również rodzinom osób uzależnionych lub sprawców przemocy domowej.

L.p.	Specjalista – poradnictwo indywidualne i grupy	Okres pracy
1.	Psycholog – specjalista terapeuta uzależnień (dwóch)	I-XII.2019 (wtorki, czwartki)
2.	Prawnik	I-XII.2019 (czwartki)
3.	Instruktor – wsparcie dla osób współuzależnionych	I-XII.2019 (poniedziałki)

Pomoc świadczona była w formie indywidualnej i grupowej, tj. poradnictwo, konsultacje, prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych/DDA oraz grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie. Tygodniowo w punkcie specjaliści przyjmowali interesantów przez 19 godzin – w tym 1 grupa wsparcia 2 godziny raz w tygodniu, 1 grupa wsparcia 2 godziny raz w miesiącu. Ponadto działała grupa samopomocowa AA „Przystań” (spotkania w każdą niedzielę).

Poradnictwo było również prowadzone przez koordynatora problematyki uzależnień zatrudnionego przez Urząd Miejski, który opracował broszurę informacyjną dla mieszkańców na temat świadczonej w gminie pomocy oraz zajmował się jej upowszechnieniem (rozdawnictwo indywidualne, informacje na stronie internetowej urzędu). W trakcie imprez miejskich wspólnie z OPS (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie) uruchomiane było poradnictwo dla mieszkańców gminy, ze szczególnym wskazaniem na osoby z problemem uzależnienia i przemocy, gdzie zainteresowani mogli skorzystać z pomocy pracowników OPS, członków GKRPA. W ciągu roku OPS kierował osoby zainteresowane na konsultacje i grupy wsparcia.

Kategorie osób, którym udzielono porad indywidualnych w punkcie	Liczba osób (w tym zgłaszających się do prawnika)	Liczba porad (w tym udzielonych przez prawnika)
Osoby z problemem alkoholowym	86 (2)	193 (4)

Dorośli członkowie rodzin osoby z problemem alkoholowym (m. in. współuzależnieni i DDA)	120 (32)	486 (32)
Osoby doznające przemocy w rodzinie	185 (59)	393 (79)
Osoby stosujące przemoc	21 (-)	63 (-)
łącznie	412 (93)	1135 (115)

Z usług psychologicznych korzystało 6 osób używających narkotyki lub członków rodzin, gdzie występuje problem narkotykowy (w tym 1 przypadek osoby niepełnoletniej).

Do Punktu Konsultacyjnego lub innych placówek terapeutycznych były kierowane osoby zgłaszające się do koordynatora ds. problematyki uzależnień. Koordynator przeprowadzał w związku z powyższym rozmowy interwencyjno-motywacyjne, jak też przekazywał informacje o możliwości podjęcia terapii, procedurze kierowania na leczenie odwykowe (102 rozmowy). Ponadto do ww. placówek były kierowane osoby, wobec których GKRPA prowadziła procedurę o zastosowanie leczenia odwykowego (41 osób).

Z pomocy grupowej punktu w tygodniu korzystało średnio około 22 osoby, ale należy nadmienić, że wiele z nich przychodziło także na indywidualne konsultacje psychologiczne. Skład grup wsparcia również ulegał rotacjom, przychodziły nowe osoby.

L. p.	Rodzaj konsultacji grupowej	Korzystający ze wsparcia
1.	Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych, członków ich rodzin, DDA	Zajęcia raz w tygodniu, 46 spotkań, średnio na spotkaniu 10-12 osób
2.	Grupa wsparcia dla kobiet-ofiar przemocy domowej	Zajęcia raz w miesiącu, 12 spotkań, średnio na spotkaniu 6-8 osób
3.	Grupa samopomocowa AA „Przystań”	Spotkania raz w tygodniu, średnio udział brało 8-10 osób

Dla osób w trakcie terapii, uczestników grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, w celu pogłębienia terapii w oparciu o wartości chrześcijańskie zorganizowano dwa wyjazdy na zajęcia terapeutyczne podczas ogólnopolskich spotkań trzeźwościowych w Częstochowie i Licheniu. Łącznie udział wzięło 90 osób, które uczestniczyły w mityngach, spotkaniach dla współuzależnionych i DDA, a także korzystały z indywidualnych porad psychologów. W lokalu Punktu Konsultacyjnego do czerwca 2019r. odbywały się raz w miesiącu katechezy o problemach uzależnień prowadzone przez ojców kapucynów z OAT Zakroczym (od września 2019 OAT zawiesił katechezy). Dla społeczności korzystającej z działań punktu zorganizowano zakończenie roku katechezy trzeźwościowej oraz spotkanie wigilijne. Cztery osoby uczestniczyły w 4-dniowych warsztatach terapeutycznych (współuzależnieni/DDA) w Ośrodku Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu.

W celu poprawy warunków lokalowych wykonano w punkcie kolejne prace remontowe (remont instalacji c.o., korytarza, klatki schodowej). Łączny koszt funkcjonowania i remontu Punktu Konsultacyjnego wyniósł 101.811,36 zł. (w tym planowane koszty specjalistów – 65.320 zł).

Zwiększenie dostępności pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą.

W ramach realizacji tego zadania w 2019r. kontynuowano dofinansowanie działalności trzech punktów wsparcia dziennego w Tłuszczu, Jasienicy i Strykach. Przeznaczono na to 87.400,00 zł. Należy zaznaczyć, że punkty do lipca 2019r. były dodatkowo dofinansowane z projektu unijnego „Punkty dla rodziny” prowadzonego od sierpnia 2017r. Dzieci (5-15 lat) i rodzice mogli skorzystać z fachowej pomocy specjalistów, m. in. psychologów, specjalisty neurorozwoju, zajęć socjoterapeutycznych, warsztatów dla rodzin, całodziennej opieki nad dziećmi – beneficjentami projektu. To bardzo ważna pomoc w zakresie edukacji i profilaktyki dysfunkcji rodziny lub problemów z dziećmi, szczególnie w kontekście zwiększania dostępności usług społecznych i wspierania włączenia społecznego. W 2019r. programem objęto 264 osoby (w tym 60 rodziców).

Punkty Wsparcia Dziennego z programem opiekuńczo-wychowawczym i dożywianiem.

L.P.	NAZWA PUNKTU	GODZINY OTWARCIA	LICZBA ODBIORCÓW – DZIECI	LICZBA ODBIORCÓW - DOROŚLI
1.	Stryjki	Poniedziałek – piątek 13-18 (25 godzin/tydzień)	45	8
2.	Jasienica	Poniedziałek – piątek 12-17 (25 godzin/tydzień)	79	34
3.	Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie Tłuszcz	Poniedziałek – piątek 11-19 (40 godzin/tydzień)	119	18

W 2019r. w PWD objętych opieką było 243 dzieci, w tym 42 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Z zajęć w PWD korzystały też doraźnie inne dzieci. Należy nadmienić, że większość dzieci korzystających z PWD pochodzi z rodzin z problemami wychowawczymi (m. in. brak umiejętności wychowawczych), a także dysfunkcjami (m. in. przemoc domowa, alkoholizm).

Poniżej przedstawiono tabelkę dotyczącą kolonii/półkolonii z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, problemem przemocy, rodzin niewydolnych wychowawczo.

L.P.	NAZWA DZIAŁANIA	ODBIORCY	KOSZT
1.	Kolonie letnie dla dzieci z programem profilaktyczno-terapeutycznym w Krynicy Morskiej 18.07-2.08.2019r.	14 dzieci (w tym 11 dofinansowanie)	Dofinansowanie 5500,00 zł Z GKRPA
2.	Zimowisko w Punkcie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu 28.01-8.02.2019 (organizator OPS w Tłuszczu)	26 dzieci	Dofinansowanie w ramach dotacji na PWD
3.	Półkolonie letnie w Punkcie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu lipiec 2019r. (organizator OPS w Tłuszczu)	40 dzieci	Dofinansowanie w ramach dotacji na PWD
4.	Kolonie wypoczynkowe w Słupi (kierujący PCPR na wniosek GKRPA) lipiec 2019r.	3 dzieci	Bez kosztów

W 2019r. ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej korzystały ze świadczeń 23 rodziny z problemem alkoholowym (17.624 zł).

CEL GŁÓWNY III - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Działania profilaktyczne w ramach informowania i edukacji dzieci i dorosłych w obszarze problematyki alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie miały na celu:

- zmianę i wzmocnienie postaw sprzeciwiających się piciu i nadużywaniu alkoholu przez dzieci, młodzież i dorosłych, a także przemocy w rodzinie,
- edukację w ramach zwiększenia wiedzy o zgubnych skutkach picia alkoholu i zażywania środków odurzających,
- zwrócenie uwagi na przekazywanie dzieciom przez rodziców właściwych wzorców zachowania,
- wskazanie możliwości uzyskania pomocy.

Realizując te działania, organizowano, współorganizowano oraz finansowano lub dofinansowano zadania, bądź programy innych podmiotów (np. szkół).

Wśród nich należy wymienić:

- zajęcia profilaktyczne realizowane w szkołach w trakcie ferii zimowych (zimowiska),

- autorskie programy i zadania profilaktyczne szkół np.: SP im. Jana Pawła II Tłuszcz - „Dbam o swoje zdrowie”, „Dokonuję prawidłowych wyborów”, Tydzień Profilaktyki „Żyjemy zdrowo bez nałogów”, ZS Postoliska – „Dzień Profilaktyki”,
- cykliczne programy i zadania profilaktyczne CKSiR: program „Słoneczny Uśmiech”, opieka świetlicowa, organizacja imprez rodzinnych o charakterze profilaktycznym przez teatr „Tuli-tuli” (dwa spektakle profilaktyczne w 2019 roku wystawiane dla dzieci i rodziców), warsztaty dla dzieci i rodziców,
- cykliczne programy Biblioteki Miejskiej w Tłuszczu: „Profilaktyka przede wszystkim” (spotkania autorskie, książki tematyczne), „Biesiady z książką” (koncert, spotkanie autorskie, spektakle profilaktyczne dla dzieci i młodzieży),
- imprezy: profilaktyczne pikniki rodzinne z okazji Dnia Dziecka (Tłuszcz, Jasienica), mikołajki (Tłuszcz), profilaktyczny piknik rodziny w Białkach,
- udział szkół podstawowych w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, materiały profilaktyczne dla szkół.

CEL GŁÓWNY IV - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

W 2019r. wspierano poprzez dofinansowanie lub sfinansowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych różnych instytucji, a przede wszystkim szkół, o czym wspomniano wyżej. Podjęto decyzję o kontynuacji udziału w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (zakup pakietu materiałów). Poza tym organizatorzy tej kampanii przeprowadzili na początku 2019r. ogólnopolską diagnozę społeczną uczniów pn. „Lustro”, w której wzięło udział 329 uczniów z terenu gminy Tłuszcz. Przygotowali raport w ujęciu ogólnopolskim i gminnym, który może pomóc w opracowywaniu programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach. Przewodnicząca GKRPA uczestniczyła w pracach nad opracowaniem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych 2020-2025.

Na imprezach profilaktycznych korzystano z pomocy dydaktycznych w postaci alkoholi i narkotyków mających za zadanie uświadomić młodzieży i dorosłym, jak człowiek postrzega otaczający go świat po spożyciu alkoholu lub narkotyków. Zainteresowane podmioty mogą korzystać z fachowej literatury zgromadzonej przez koordynatora programu profilaktyki uzależnień w Urzędzie Miejskim. Kontynuowano współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie, którego członkami są dwie osoby z GKRPA (udział w kwartalnych posiedzeniach zespołu, dofinansowanie szkolenia przewodniczącego zespołu). Na bieżąco współpracowano z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, brano udział w opracowywaniu programów dla Punktów Wsparcia Dziennego, jak też innych projektów profilaktycznych do uzyskania wsparcia ze środków unijnych. Współpracowano z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Stowarzyszeniami „Piętczyzna-Białki”, AB OVO i Nadzieja, Radami Sołeckimi, m. in. dofinansowując rodzinne pikniki profilaktyczne.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego w Tłuszczu kontynuowano współpracę z grupą nieformalną AA „Przystań”, której udostępniany jest lokal na spotkania grupowe. Ponadto członkowie tej grupy korzystali z możliwości wyjazdów na spotkania i warsztaty terapeutyczne w ramach ogólnopolskich spotkań trzeźwościowych do Częstochowy i Lichenia.

4.16. Program współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018

Projekt Programu Współpracy został poddany konsultacjom na podstawie Zarządzenia Nr 0050.89.2019 z dnia 23 lipca 2019 roku w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Ogłoszenie o konsultacjach wraz z projektem Roczno Programu Współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi na rok 2019 zostały umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tłuszczu w miejscu przeznaczonym do zamieszczania ogłoszeń w dniu 23 lipca 2019 roku.

Zainteresowane podmioty otrzymały możliwość przekazania swoich wniosków i uwag w formie pisemnej lub pocztą elektroniczną. W przeprowadzonych konsultacjach nie wzięły udziału żadne podmioty oraz nie wpłynęły żadne wnioski i uwagi dotyczące Roczno Programu Współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019.

Współpraca Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi opiera się na przyjmowanym przez Radę Miejską w Tłuszczu Programie Współpracy. Program współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2019 został przyjęty Uchwałą NR VII.106.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29.10.2019 r.

Celem nadrzędnym programu jest zapewnienie efektywnego wykonania zadań publicznych gminy wynikających z przepisów prawa, poprzez włączenie organizacji w ich realizację oraz budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi.

FORMY WSPÓŁPRACY

Współpraca Gminy Tłuszcz z podmiotami Programu w roku 2018 obejmowała zarówno finansową, jak i pozafinansową formę współpracy. Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

- 4) Zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy, zadań publicznych, poprzez wspieranie takich zadań, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 5) Konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 6) Prowadzenia bazy danych organizacji działających na terenie Gminy Tłuszcz;
- 7) Nieodpłatnego udostępniania, w miarę możliwości, pomieszczeń Gminy Tłuszcz;
- 8) Współpracy z mediami – rozpowszechnianie informacji;

- 9) Obejmowanie honorowym patronatem Burmistrza Tłuszcza inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty.

WSPÓŁPRACA O CHARAKTERZE FINANSOWYM

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się głównie w postaci wspierania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

W roku 2019 Gmina Tłuszcz ogłosiła 7 otwartych konkursów ofert obejmujących zadania w następujących zakresach:

1. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;

- Rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających integrowaniu osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, na rzecz przygotowania ich do życia w rodzinie i społeczeństwie poprzez zdobywanie praktycznych umiejętności umożliwiających im prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie,
- Wspieranie organizacyjne i rzeczowe osób fizycznych i jednostek organizacyjnych, które podejmują działania na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych, samotnych i w podeszłym wieku.
- Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom niepełnosprawnym w trudnej sytuacji życiowej oraz działanie na rzecz wyrównywania szans tym rodzinom i osobom,

2. Wypoczynek dzieci i młodzieży;

- zorganizowane formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży to m. in.: wczasy, kolonie, półkolonie, „wczasy w mieście”, „zielone szkoły”, obozy i zimowiska, w tym połączone z nauką, pobyt na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo – sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych;

3. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;

- edukacja i oświata kulturalna utrwalająca i pielęgnująca dziedzictwo kulturowe oraz służąca budowaniu lokalnej tożsamości;
- kultywowanie pamięci o zasłużonych regionu i kraju wybitnych postaciach, miejscach i wydarzeniach historycznych oraz popularyzowanie tradycji kulturalnych Gminy i jej mieszkańców;
- upowszechnianie kultury w różnych środowiskach i wśród różnych grup wiekowych poprzez organizowanie imprez kulturalnych i artystycznych;
- wzbogacenie życia kulturalnego Gminy poprzez projekty artystyczne, w tym konkursy i warsztaty.

4. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;

- szkolenie sportowe, prowadzenie działalności sekcji sportowych i pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizacja zawodów sportowych, wspieranie sportowych reprezentacji Gminy;
- organizacja obozów sportowych w okresach wolnych od nauki dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy;
- organizacja imprez sportowych i sportowo- rekreacyjnych na terenie Gminy;
- propagowanie aktywnych form kultury fizycznej,
- popularyzacja i rozwijanie różnych dyscyplin sportu;

5. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin.

- prowadzenie wszechstronnej działalności na rzecz rodzin i osób będących w trudnych sytuacjach życiowych.
6. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.
- prowadzenie wszechstronnej działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa.
7. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.
- prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w zakresie ekologii;
  - prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie właściwej opieki nad zwierzętami.

W roku 2019 stowarzyszenia pozarządowe złożyły w konkursach łącznie 18 ofert. Podpisanych zostało 15 umów.

L.p.	Konkurs	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów
1	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	4	3
2	Wypoczynek dzieci i młodzieży	3	3
3	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	7	6
4	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	4	3
5	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin	1	1
6	Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	1	1
7	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.	0	0
	SUMA	20	17

DOFINANSOWANIE OTRZYMAŁY NASTĘPUJĄCE ORGANIZACJE:

Na zadania z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym:

1. Hospicjum Opatrzności Bożej Księża Orioniści

Ul. Piłsudskiego 44, 05-200 Wołomin

Nazwa zadania: „Świadczenia rehabilitacyjne dla osób objętych opieką paliatywną w Hospicjum z Gminy Tłuszcz”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 7.160,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 4.000,00 zł, wykorzystano: 4.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 4.229,00 zł

W ramach realizacji zadania zakupiono środki farmaceutyczne oraz urządzenia rehabilitacyjne.

2. Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja”

ul. Warszawska 10, 05-240 Tłuszcz.

Nazwa zadania: „Rehabilitacja w Tłuszczu – 2019”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 8.100,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 4.000,00 zł, wykorzystano: 4.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 4.600,00 zł

W ramach realizacji zadania przeprowadzono zajęcia rehabilitacji ruchowej dla osób z porażeniem mózgowym oraz innymi problemami ruchowymi. Opieką objęto co najmniej 13 osób z terenu Gminy Tłuszcz.

3. Stowarzyszenie Szkoła sztuk walki i samoobrony Kobra

Ul. Parkowa 12, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: „Wyjdźmy z cienia II”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 8.050,00zł

Otrzymana kwota dotacji: 2.000,00 zł, wykorzystano: 2.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 2.100,00zł

W ramach realizacji zadania zorganizowano zajęcia dla dzieci.

Na zadania z zakresu wypoczynku dzieci i młodzieży:

1. Stowarzyszenie AXA

Rysie 17B, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: „Międzynarodowe wakacje-workcamp”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 7.700,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 4.500,00 zł, wykorzystano: 4.500,00 zł

Koszt całkowity zadania: 8.520,00 zł

W ramach zadania przeprowadzono warsztaty (gry, zabawy).

2. Stowarzyszenie „Tłuszczańskie Stowarzyszenie Motór”

ul. Młodzieńcza 36, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: „Motocykliści dzieciom”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 5.500,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 5.500,00 zł, wykorzystano: 5.500,00 zł

Koszt całkowity zadania: 6.000,00 zł

W ramach realizacji zadania przeprowadzono rajd połączony z obchodami Dnia Dziecka.

3. PZN Okręg Mazowiecki

Ul. Jasna 22, 00-054 Warszawa

Nazwa zadania: **„Wypoczynek letni dla dzieci, młodzieży i dorosłych”**

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 4.000,00zł

Otrzymana kwota dotacji: 4.000,00 zł, wykorzystano: 4.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 39.200,00zł

W ramach realizacji zadania zorganizowano wypoczynek letni.

Na zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

1. Towarzystwo Skautowe HORN

Ul. Armii Krajowej 34, 05-200 Wołomin

Nazwa zadania: **„Niepodległa 1918-2018/19”**

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 10.000,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 10.000,00 zł, wykorzystano: 10.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 20.000,00 zł

W ramach zadania organizowano wypoczynki dla dzieci i młodzieży.

2. Stowarzyszenie Szkoła Sztuk Walki i Samoobrony Kobra

ul. Parkowa 12, 05-240 Tłuszcz.

Nazwa zadania: **„III Tłuszczański Festiwal Młodzieżowych Orkiestr Dętych”**

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 34.250,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 10.400,00 zł, wykorzystano: 10.400,00zł

Koszt całkowity zadania: 10.920,00 zł

3. W ramach realizacji zadania zorganizowano Festiwal – wydarzenie plenerowe na terenie stadionu **Stowarzyszenie na Rzecz Organizowania Inicjatyw Lokalnych „ABOVO”**

ul. Warszawska 10, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: **„Przemysłowa Gra Miejska”**

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 4.910,00zł

Otrzymana kwota dotacji: 4.000,00 zł, wykorzystano: 4.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 7.470,00 zł.

W ramach zadania przeprowadzono warsztaty edukacyjno – integracyjne w pasiece miejskiego w Tłuszczu.

4. Stowarzyszenie „Tłuszczańskie Stowarzyszenie Motór”

ul. Młodzieńcza 36, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: **„II Tłuszczański Rajd pojazdów zabytkowych, lokalnymi miejscami pamięci”**

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 8.000,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 5.600,00 zł, wykorzystano: 5.600,00 zł

Koszt całkowity zadania: 6.000,00 zł

W ramach realizacji zadania przeprowadzono rajd lokalnymi miejscami pamięci.

5. „Młodzieżowa Orkiestra Dęta”

ul. Łączna 7, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: **„Bilet do twórczości- rozwój oferty edukacyjnej MOD Tłuszcz w 2019 roku”**

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 37.600,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 10.000,00 zł, wykorzystano: 10.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 18.559,70zł

W ramach zadania zakupiono sprzęt muzyczny.

6. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Tłuszczańskiej z siedzibą w Tłuszczu

ul. T. Kościuszki 7, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: „**Spółeczne Muzeum Ziemi Tłuszczańskiej**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 34.550,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 31.000,00 zł, wykorzystano: 31.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 32.521,88 zł

W ramach realizacji zadania dokumentowano dziedzictwo kulturowe Tłuszcza i okolic, zbierano i gromadzono eksponaty, druki związane z przeszłością i terażniejszością ziem tłuszczańskich. Przeprowadzono lekcje muzealne, a także zorganizowano tematyczne wystawy.

Na zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

1. Akademia Michała Podlaskiego UKS Victoria Radzymin

Ul. Mazowiecka 40, 05-255 Stare Załubice

Nazwa zadania: „**Organizacja dni aktywności sportowej dla dzieci i młodzieży i rodziców w SP im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 7.030,00zł

Otrzymana kwota dotacji: 3.000,00 zł, wykorzystano: 3.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 3.313,18 zł

W ramach realizacji zadania przeprowadzono zajęcia sportowe.

2. Stowarzyszenie Szkoła Sztuk Walki i Samoobrony Kobra

ul. Parkowa 12, 05-240 Tłuszcz.

Nazwa zadania: „**Sportowe lato w Tłuszczu**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 6.850,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 6.000,00 zł, wykorzystano: 6.000,00zł

Koszt całkowity zadania: 6.300,00 zł

W ramach realizacji zadania zorganizowano zajęcia sportowe.

3. Rodzinny Klub Sportowy Family Active

Ul. Napoleona 2a, 05-230 Kobyłka

Nazwa zadania: „**Organizacja Treningów Kolarskich**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 12.000,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 6.000,00 zł, wykorzystano: 6.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 6.724,98 zł

W ramach zadania organizowano treningi kolarskie oraz start w zawodach kolarskich dla dzieci i młodzieży mieszkańców Gminy Tłuszcz. Celem zadania jest promocja aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu.

Na zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób:

1. Stowarzyszenie „Pomoc w Dolinie Dolnego Bogu”

Ul. Warszawska 14, 005-254 Kuligów

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 24.000,00zł
Otrzymana kwota dotacji: 24.000,00 zł, wykorzystano: 0,00 zł
Koszt całkowity zadania: Nie złożono sprawozdania.

Na zadania z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:
Brak ofert.

Na zadania z zakresu działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka:

1. Stowarzyszenie PIĘTCZYŻNA – BIAŁKI

Białki 42a, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: „Sportowe soboty. Aktywność na świeżym powietrzu”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 3.000,00zł

Otrzymana kwota dotacji: 2.000,00 zł, wykorzystano: 2.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 2.188,20 zł

W ramach realizacji zadania przeprowadzono zajęcia sportowe.

**ZESTAWIENIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH DLA ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH W 2019 ROKU**

Konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań z zakresu:

- c) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- d) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- e) wypoczynku dzieci i młodzieży,
- f) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- g) ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego.
- h) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka

Konkurs	kwota przyznana dla organizacji pozarządowych	kwota otrzymana przez organizacje pozarządowe	kwota wykorzystana przez organizacje pozarządowe
Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	14.000,00	10.000,00	10.000,00
Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży	10.000,00	14.000,00	14.000,00
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	63.000,00	71.000,00	71.000,00
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	15.000,00	15.000,00	15.000,00

Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	20.000,00	17.000,00	17.000,00
Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	3.000,00	2.000,00	2.000,00
Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin	24.000,00	24.000,00	Brak sprawozdania

MAŁE GRANTY

W roku 2019 Burmistrz Tłuszcza udzielił wsparcia organizacjom pozarządowym, które złożyły ofertę na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

1. PZN Okręg Mazowiecki

Ul. Jasna 22, 00-054 Warszawa

Nazwa zadania: „**Wydanie wierszy autorstwa Agnieszki Kur**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 2.000,00zł

Otrzymana kwota dotacji: 2.000,00 zł, wykorzystano: 2.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 2.500,00zł

W ramach realizacji zadania wydano tomik wierszy.

2. Klub Sportowy BÓBR TŁUSZCZ

Tłuszcz, ul. Zaściankowa 11, 05-240 Tłuszcz

Nazwa zadania: „**10. Bieg Bobra im. Staszka Stolarczyka**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 5.000,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 5.000,00 zł, wykorzystano: 5.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 18.000,00 zł

Zadanie polegało na zorganizowaniu biegu.

3. OM PZW Koło 84 Ciernik Tłuszcz

Warszawa ul. Twarda 42, 00-831 Warszawa

Nazwa zadania: „**Z wędką nad wodę**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 6.000,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 6.000,00 zł, wykorzystano: 6.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 6.000,00zł

W ramach zadania organizowano udział w zawodach wędkarskich.

4. OM PZW Koło 84 Ciernik Tłuszcz

Warszawa ul. Twarda 42, 00-831 Warszawa

Nazwa zadania: „**Wędkowanie z Ciernikiem**”

Oferta spełniła wymogi formalne. Wnioskowana kwota dotacji: 8.000,00 zł

Otrzymana kwota dotacji: 8.000,00 zł, wykorzystano: 8.000,00 zł

Koszt całkowity zadania: 8.000,00zł

W ramach zadania organizowano udział w zawodach wędkarskich.

**ZESTAWIENIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH DLA ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH W 2019 ROKU
W TRYBIE POZAKONKURSOWYM**

Realizacja zadań z zakresu:

- i) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- j) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- k) ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego.

Dotacje w ramach małego grantu

Konkurs	kwota wnioskowana przez organizacje pozarządowe	kwota otrzymana przez organizacje pozarządowe	kwota wykorzystana przez organizacje pozarządowe
Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	0	0	0
Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży	0	0	0
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	2.000,00zł	2.000,00	2.000,00
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	14.000,00zł	14.000,00zł	14.000,00zł
Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	0	0	0
Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin	0	0	0

WSPÓŁPRACA O CHARAKTERZE POZAFINANSOWYM

Gmina Tłuszcz w 2019 roku wspierała sektor pozarządowy także w formach pozafinansowych. Promowała lokalne organizacje pozarządowe i podejmowane przez nie działania na stronie internetowej (www.tluszcz.pl) oraz w gminnych serwisach informacyjnych. W ramach polityki informacyjnej na stronie internetowej gminy utworzona została zakładka przeznaczona dla organizacji pozarządowych na której umieszczono między innymi bazę Organizacji. Istotną częścią współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi jest wsparcie organizacyjne przy prowadzonych przedsięwzięciach np. poprzez udostępnianie gminnych obiektów czy sprzętu. Dbając także o dobro Stowarzyszeń Podinspektor ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi stale informował Podmioty o możliwościach pozyskania dofinansowania w ramach konkursów ofert ogłoszonych przez inne podmioty.

KONTROLA WYDATKOWANIA PUBLICZNYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Podinspektor ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w 2019 roku na podstawie art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz .U. 2017 poz. 2077 z późn. zm.) przeprowadził kontrolę wydatkowania dotacji przez Organizację Pożytku Publicznego.

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonej na realizację zadania publicznego z budżetu Gminy Tłuszcz oraz weryfikacja księgowości Podmiotów. Skontrolowano aspekty finansowe Organizacji dotyczące zadań publicznych realizowanych w 2019 roku. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień. Wszystkie dotacje zostały wykorzystane zgodnie z zawartą umową i przeznaczeniem.

Podczas sprawdzania składanych sprawozdań stwierdzono błędy w sprawozdaniach złożonych przez organizację, na podstawie których wydano 1 decyzję o zwrot części dotacji, oraz 1 decyzję o zwrot kosztów dotacji w całości, na mocy których ściągane są środki pieniężne wykorzystane w niewłaściwy sposób.

5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Numer uchwały	Tytuł uchwały	Realizacja
III.39.2019	w sprawie zatwierdzenia do realizacji projektu grantowego pn. „Ja w Internecie. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych.”	Uchwała została podjęta i zrealizowana w dniach 04.02.2019 do 31.07.2019 przez Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu
III.40.2020	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 21 lutego 2019r. pod poz. 2379
III.41.2019	w sprawie udzielenia dotacji Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkanie	Uchwała została podjęta, dotacje przekazane w 2019 roku w całości
III.42.2019	w sprawie udzielenia dotacji Szpitalowi Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie	Uchwała została podjęta, dotacje przekazane w 2019 roku w całości
III.43.2019	w sprawie przyjęcia do realizacji „Programu ograniczenia niskiej emisji dla gminy Tłuszcz”	„Program ograniczenia niskiej emisji dla gminy Tłuszcz” jest w trakcie realizacji.
III.44.2019	w sprawie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 21 lutego 2019r. pod poz. 2380
III.45.2019	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Jasienica- Obszar IV	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 27 marca 2019r. pod poz. 4005
III.46.2019	w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tłuszcz	Uchwała jest w trakcie realizacji
III.47.2019	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej w drodze bezprzetargowej położonej w obrębie 0001-Tłuszcz	Uchwała zrealizowana- Sprzedaż bezprzetargowa, zawarcie aktu notarialnego w dniu 16.05.2019
III.48.2019	w sprawie nabycia działek gruntu położonych w obrębie 0003, Chrzęsne, gmina Tłuszcz, z przeznaczeniem pod poszerzenie drogi gminnej	Uchwała zrealizowana- zawarcie aktu notarialnego w dniu 21.08.2019
III.49.2019	w sprawie ustalenia inkasentów oraz wynagrodzenia za inkaso	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 lutego 2019r. pod poz. 2072

III.50.2019	w sprawie zmiany uchwały nr II.31.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz odstąpienia od zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 21 lutego 2019r. pod poz. 2381
IN.51.2019	zmieniająca uchwałę nr XXI.311.2017 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 14 marca 2019r. pod poz. 3456
IN.52.2019	zmieniająca uchwałę Nr XXI.312.2017 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29 sierpnia 2017r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 14 marca 2019r. pod poz. 3457
IN.53.2019	zmieniająca uchwałę Nr XXI.313.2017 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29 sierpnia 2017r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 14 marca 2019r. pod poz. 3458
IN.54.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 14 marca 2019r. pod poz. 3467
IN.55.2019	w sprawie zmiany Uchwały nr II.18.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2019 – 2033.	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 14 marca 2019r. pod poz. 3459

IV.56.2019	w sprawie przyjęcia przez Gminę Tłuszcz do realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa IV- Przejście na gospodarkę niskoemisyjną, Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza;	Uchwała podjęta, zadanie w trakcie realizacji. Wymiana kotłów na gaz i pellet, termomodernizacja budynku komunalnego w Tłuszczu.
IV.57.2019	w sprawie przyjęcia przez Gminę Tłuszcz do realizacji projektu w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019;	Uchwała została podjęta, zadanie zostało zrealizowane
IV.58.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 2 kwietnia 2019r. pod poz. 4205
IV.59.2019	w sprawie nabycia działki gruntu położonej w obrębie 0007- Jarzębia Łąka, gmina Tłuszcz, z przeznaczeniem pod drogę publiczną- gminną;	Uchwała zrealizowana- zawarcie aktu notarialnego w dniu 16.05.2019
IV.60.2019	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej w drodze bezprzetargowej położonej w obrębie 0014-MOKRA WIEŚ, gmina Tłuszcz;	Uchwała zrealizowana- sprzedaż bezprzetargowa, zawarcie aktu notarialnego w dniu 14.05.2020
IV.61.2019	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Tłuszcz oraz określenia granic ich obwodów;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 1 kwietnia 2019r. pod poz. 4176
IV.62.2019	zmieniająca uchwałę nr XXX.413.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 6 listopada 2018r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Targowiska „Mój Rynek” w Tłuszczu;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 1 kwietnia 2019r. pod poz. 4177
IV.63.2019	w sprawie przyjęcia projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Tłuszcz” w celu przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu;	Uchwała została przekazana do zaopiniowania organowi regulacyjnemu
IV.64.2019	w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tłuszcz	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 1 kwietnia 2019r. pod poz. 4178
IV.65.2019	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 27 lutego 2019r. na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu;	Skarga została uznana za bezzasadną.
IV.66.2019	w sprawie zamiaru zmiany Statutu Biblioteki Publicznej w Tłuszczu w części dotyczącej lokalizacji Filii w Kurach;	Uchwała została podjęta i wraz z uzasadnieniem przekazana do ogłoszenia na tablicy ogłoszeń UM w Tłuszczu oraz na BIP, a

		także w siedzibie Biblioteki Publicznej w Tłuszczu i w Kurach
IV.67.2019	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 1 kwietnia 2019r. pod poz. 4179
IV.68.2019	w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 3 kwietnia 2019r. pod poz. 4342
V.69.2019	w sprawie przejęcia przez Gminę Tłuszcz zadania z zakresu właściwości Powiatu Wołomińskiego dotyczącego utrzymania dróg publicznych w zakresie utrzymania zieleni przydrożnej oraz chodników w pasie dróg powiatowych w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Tłuszcz;	Uchwała została podjęta, zadanie zostało zrealizowane
V.70.2019	w sprawie przyjęcia przez Gminę Tłuszcz do realizacji projektu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;	Uchwała została podjęta, zadanie w trakcie realizacji - inwestycja w parku miejskim przy ul. Długiej w Tłuszczu
V.71.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 7 maja 2019r. pod poz. 5912
V.72.2019	w sprawie zmiany Uchwały nr II.18.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2019-2033;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 7 maja 2019r. pod poz. 5913
V.73.2019	w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie nakładów inwestycyjnych poniesionych na przebudowę i zmianę sposobu użytkowania stacji kolejowej na funkcję biblioteki w Jarzębiej Łące;	Uchwała została podjęta i zrealizowana
V.74.2019	w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych lub w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 7 maja 2019r. pod poz. 5914
V.75.2019	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych publicznych;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 7 maja 2019r. pod poz. 5915

V.76.2019	w sprawie podtrzymania stanowiska wyrażonego w uchwale Nr IV.65.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 27 lutego 2019 r. na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	Podtrzymanie stanowiska, na podstawie rozpatrzonej skargi uznanej za bezzasadną.
VI.77.2019	w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Burmistrza Tłuszcza	Uchwała została podjęta, zostało udzielone wotum zaufania dla Burmistrza Tłuszcza
VI.78.2019	w sprawie przystąpienia Gminy Tłuszcz do Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”;	Gmina Tłuszcz przystąpiła do Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”
VI.79.2019	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Tłuszcz za 2018 rok	Uchwała została podjęta i zrealizowana
VI.80.2019	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Tłuszcza z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok	Uchwała została podjęta, Burmistrzowi Tłuszcza udzielono absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok
VI.81.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 10 lipca 2019r. pod poz. 8599
VI.82.2019	w sprawie zmiany Uchwały nr II.18.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2019-2033;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 10 lipca 2019r. pod poz. 8600
VI.83.2019	w sprawie określenia rodzaju przedsięwzięć podlegających finansowaniu z funduszu sołectkiego;	Uchwała została zrealizowana.
VI.84.2019	w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu gminy Tłuszcz na przedsięwzięcia inwestycyjne służące ochronie powietrza, trybu postępowania w sprawie ich udzielania i sposobu rozliczania;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 10 lipca 2019r. pod poz. 8601
VI.85.2019	w sprawie podjęcia działań zmierzających do przygotowania realizacji przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;	Uchwała w trakcie realizacji.
VI.86.2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym 766/1 o powierzchni 0,0335 oraz odstąpienia od obowiązku	Uchwała została podjęta i zrealizowana- Umowa dzierżawy zawarta w dniu 02.03.2020 na czas nieokreślony

	przetargowego trybu zawarcia umowy w odniesieniu do tej działki;	
VI.87.2019	w sprawie nabycia zabudowanych nieruchomości położonych w obrębie 0010-Kozły, gmina Tłuszcz, z przeznaczeniem pod powiększenie terenu Zespołu Szkół w Kozłach;	Nabycie zabudowanych nieruchomości położonych w obrębie 0010- Kozły, gmina Tłuszcz, z przeznaczeniem pod powiększenie terenu Zespołu Szkół w Kozłach jest w trakcie realizacji
VI.88.2019	w sprawie nadania nazwy ulicy w Jasienicy;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 15 lipca 2019r. pod poz. 8792
VI.89.2019	w sprawie nadania nazw ulic w Rudnikach	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 15 lipca 2019r. pod poz. 8793
VI.90.2019	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz odstąpienia od zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 10 lipca 2019r. pod poz. 8602
VI.91.2019	w sprawie zmiany uchwały nr V.74.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 24 kwietnia 2019r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt stały w schroniskach dla osób bezdomnych lub w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 10 lipca 2019. pod poz. 8603
VI.92.2019	w sprawie powołania zespołu ds. zaopiniowanie kandydatów na ławników	Uchwała została zrealizowana
IIIN.93.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 14 sierpnia 2019r. pod poz. 9809
IIIN.94.2019	w sprawie zmiany Uchwały nr II.18.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2019-2033;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 31 lipca 2019r. pod poz. 9380

IIIN.95.2019	w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Uchwała została podjęta, realizacja zadania odbywa się w latach: 2019-2023.
IIIN.96.2019	w sprawie wyznaczenia miejsc i placów targowych na terenie gminy Tłuszcz	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 31 lipca 2019r. pod poz. 9381
IVN.97.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 29 sierpnia 2019r. pod poz. 10210
IVN.98.2019	w sprawie udzielenia dotacji dla ochotniczej Straży Pożarnej w Dzieciołach	Uchwała zrealizowana na podstawie umowy dotacji OZK.5540.36.2019 z dnia 06.09.2019
VII.99.2019	w sprawie wyboru ławników na kadencję 2020-2023:	Uchwała została podjęta i zrealizowana
VII.100.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 12 listopada 2019r. pod poz. 12747
VII.101.2019	w sprawie zmiany Uchwały nr II.18.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2019-2033;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 8 listopada 2019r. pod poz. 12709
VII.102.2019	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego na 2020 rok;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 12 listopada 2019r. pod poz. 12748
VII.103.2019	w sprawie nabycia działki gruntu położonej w obrębie 0001 Tłuszcz z przeznaczeniem pod drogę publiczną- gminną;	Nabycie działki gruntu położonej w obrębie 0001 Tłuszcz z przeznaczeniem pod drogę publiczną- gminną jest w trakcie realizacji.
VII.104.2019	w sprawie ustalenia stawki dotacji przedmiotowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu na prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2020 r.;	Uchwała została podjęta i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
VII.105.2019	zmieniająca uchwałę Nr IIIN.96.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 24 lipca 2019r. w sprawie wyznaczenia miejsc i placów targowych na terenie gminy Tłuszcz;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 12 listopada 2019r. pod poz. 12749

VII.106.2019	w sprawie Programu Współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020;	Program Współpracy Gminy Tłuszcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020 jest w trakcie realizacji.
VII.107.2019	w sprawie zmiany uchwały Nr VIII.119.2015 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 01 grudnia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również tryb ich pobierania oraz zasady zwrotu;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 12 listopada 2019r. pod poz. 12750
VII.108.2019	w sprawie wyznaczenia obszaru, wielkości i granic Aglomeracji Tłuszcz;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 8 listopada 2019r. pod poz. 12710
VII.109.2019	w sprawie nadania tytułu „Honorowy Obywatel Gminy Tłuszcz”;	Uchwała została podjęta i zrealizowana
VII.110.2019	w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 23 września 2019 r. dotyczącego budowy kompleksowego boiska na terenie Zespołu Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem;	Pozytywne rozpatrzenie wniosku dotyczącego budowy kompleksowego boiska na terenie Zespołu Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem
VII.111.2019	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 25 maja 2019 r. na działalność Burmistrza Tłuszcza;	Skarga została uznana za bezzasadną
VII.112.2019	w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 1 sierpnia 2019 r. na bezczynność Burmistrza Tłuszcza	Skarga została uznana za bezzasadną
VIII.113.2019	w sprawie określenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 grudnia 2019r. pod poz. 15102
VIII.114.2019	w sprawie uchylenia uchwały Nr II.15.2014 r. Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia dopłat do taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków	Uchwała została podjęta i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020r.

	oraz dopłat do ścieków dowożonych do stacji zlewnej z obszaru gminy Tłuszcz;	
VIII.115.2019	w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 grudnia 2019r. pod poz. 15103
VIII.116.2019	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 w Gminie Tłuszcz	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 w Gminie Tłuszcz jest w trakcie realizacji.
VIII.117.2019	w sprawie przyjęcia darowizny nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa na rzecz Gminy Tłuszcz;	Uchwała zrealizowana- zawarcie aktu notarialnego w dniu 20.01.2020
VIII.118.2019	w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 grudnia 2019r. pod poz. 15104
VIII.119.2019	w sprawie nadania nazwy ulicy w Postoliskach;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 grudnia 2019. pod poz. 15105
VIII.120.2019	w sprawie zmiany uchwały nr XIIN.353.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli prowadzonych na terenie Gminy Tłuszcz przez inny niż jednostka samorządu terytorialnego organ oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 grudnia 2019r. pod poz. 15106
VIII.121.2019	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tłuszczu na 2020 rok;	Uchwała została podjęta i wykonana.
VIII.122.2019	w sprawie uchylenia uchwały nr VII.104.2019 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29 października 2019 r. w sprawie ustalenia stawki dotacji przedmiotowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu na prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2020 r.;	Uchwała została podjęta i zrealizowana.

VIII.123.2019	w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Tłuszcz na rok szkolny 2019/2020;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 13 grudnia 2019r. pod poz. 15107
VIII.124.2019	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Tłuszcz na rok 2019	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 19 grudnia 2019r. pod poz. 15550
VIII.125.2019	w sprawie zmiany Uchwały nr II.18.2018 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2019-2033;	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 19 grudnia 2019r. pod poz. 15551
VIII.126.2019	uchwała budżetowa Gminy Tłuszcz na 2020 rok	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 19 grudnia 2019r. pod poz. 15552
VIII.127.2019	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tłuszcz na lata 2020-2033	Uchwała została opublikowana w Dz. U. Woj. Maz. w dniu 19 grudnia 2019r. pod poz. 15553
VIII.128.2019	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wołomińskiemu na realizację zadania publicznego.	Uchwała została podjęta, zadanie jest w trakcie realizacji

6. DZIAŁALNOŚĆ GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

6.1. Oświata i edukacja

Na terenie Gminy funkcjonują placówki publiczne: 3 samodzielne szkoły podstawowe, 5 zespołów szkół, 1 samodzielne przedszkole oraz 3 przedszkola niepubliczne.

- 1) Placówki publiczne:
  - a) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu;
  - b) Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu;
  - c) Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Stryjkach;
  - d) Zespół Szkół w Jasienicy, w skład którego wchodzi:
    - Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka,
    - Przedszkole im. Króla Macjusia Pierwszego;
  - e) Zespół Szkół w Postoliskach, w skład którego wchodzi:
    - Szkoła Podstawowa im. Jana Kielaka,
    - Przedszkole Samorządowe;
  - f) Zespół Szkół im. Władysława Podkowińskiego w Mokrej Wsi, w skład którego wchodzi:
    - Szkoła Podstawowa,
    - Przedszkole Samorządowe;
  - g) Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem, w skład którego wchodzi:
    - Szkoła Podstawowa,
    - Przedszkole Samorządowe;
  - h) Zespół Szkół w Kozłach, w skład którego wchodzi:
    - Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Wacława Sieroszewskiego,
    - Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi;
      - i) Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu.
- 2) Placówki niepubliczne:
  - a) Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr od Aniołów w Tłuszczu;
  - b) Prywatne Przedszkole „Zuch” w Tłuszczu;
  - c) Niepubliczne Przedszkole Językowo-Artystyczne „Galileo” w Tłuszczu.

W strukturze szkół podstawowych z wyjątkiem Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Tłuszczu do 31 sierpnia 2019 r. funkcjonowały klasy trzecie oddziałów gimnazjalnych, natomiast we wszystkich szkołach podstawowych znajdują się oddziały przedszkolne dla dzieci realizujących obowiązkowe przygotowanie przedszkolne. Dla zapewnienia kształcenia przedszkolnego większej liczbie dzieci, zamieszkałych na terenie Gminy Tłuszcz, których rodzice wzięli udział w rekrutacji przedszkolnej zorganizowano od miesiąca września dodatkowo dwa oddziały przedszkolne w Tłuszczu i Postoliskach. Tym samym zwiększyła się liczba miejsc w Przedszkolach dla dzieci 3 - 5 letnich.

Tabela. Uczniowie w roku 2019

Lp.	Placówka	Miesiąc	Oddziały przedszkolne		Szkoły podstawowe		Klasy gimnazjalne		Razem		
			oddz.	ucz.	oddz.	ucz.	oddz.	ucz.	oddz.	ucz.	odd/ucz.
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu	I-VIII	3	65	28	668	-	-	31	733	24
		IX-XII	3	70	27	587	-	-	30	657	22
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	I-VIII	2	49	11	237	4	82	17	368	22
		IX-XII	2	43	14	287	-	-	16	330	21
3.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	I-VIII	1	18	8	134	1	21	10	173	17
		IX-XII	1	13	8	127	-	-	9	140	16
4.	Zespół Szkół w Jasienicy	I-VIII	2	39	16	304	1	24	19	367	19
		IX-XII	2	35	16	313	-	-	18	348	19
5.	Zespół Szkół w Postoliskach	I-VIII	1	25	15	318	2	40	18	383	21
		IX-XII	2	42	15	303	-	-	17	345	20
6.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	I-VIII	1	23	8	113	1	14	10	150	15
		IX-XII	1	23	8	116	-	-	9	139	15
7.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	I-VIII	1	22	9	128	1	11	11	161	15
		IX-XII	1	17	9	123	-	-	10	140	14
8.	Zespół Szkół w Kozłach	I-VIII	1	21	8	121	1	13	10	155	16
		IX-XII	1	21	10	132	-	-	11	153	14
Razem		I-VIII	12	262	103	2 023	11	205	126	2 490	20
		IX-XII	13	264	107	1988	-	-	120	2252	19

Tabela. Dzieci w przedszkolach publicznych

Lp.	Placówka	Miesiące	Oddz.	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu	I-VIII	7	179
		IX-XII	8	195
2.	Przedszkole Samorządowe im. Króla Macjusia Pierwszego w Jasienicy	I-VIII	4	91
		IX-XII	4	98
3.	Przedszkole Samorządowe w Postoliskach	I-VIII	4	100
		IX-XII	4	97
4.	Przedszkole Samorządowe w Kozłach	I-VIII	3	70
		IX-XII	3	56
5.	Przedszkole Samorządowe w Mokrej Wsi	I-VIII	1	21
		IX-XII	1	24
6.	Przedszkole Samorządowe w Miąsem	I-VIII	1	23
		IX-XII	1	24
Razem		I-VIII	20	484
		IX-XII	21	494

Tabela. Dzieci w przedszkolach niepublicznych

Lp.	Placówka	Miesiące	Oddz.	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Niepubliczne „Zgromadzenia Sióstr od Aniołów” w Tłuszczu	I-VIII	3	42
		IX-XII	2	30
2.	Prywatne Przedszkole „Zuch” w Tłuszczu	I-VIII	3	72
		IX-XII	3	63
3.	Niepubliczne Przedszkole Językowo-Artystyczne „Galileo”	I-VIII	2	32
		IX-XII	2	46
Razem		I-VIII	8	146
		IX-XII	7	139

W okresie I - VIII do placówek oświatowych uczęszczało 3 120 uczniów i dzieci w tym: do publicznych szkół i przedszkoli - 2974 uczniów i dzieci (klasy gimnazjalne - 205, szkoły podstawowe - 2 023, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych - 262 uczniów, przedszkola - 484 dzieci) oraz 146 dzieci w przedszkolach niepublicznych - (dane SIO - 30.09.2018 r.)

W okresie od IX - XII do placówek uczęszczało 2 885 uczniów i dzieci w tym: do publicznych szkół i przedszkoli - 2 746 uczniów i dzieci (szkoły podstawowe - 1 988, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych - 264 uczniów, przedszkola - 494 dzieci) oraz 139 dzieci w przedszkolach niepublicznych - wg danych z SIO na 30.09.2019 r.

1. Baza oświatowa

Baza lokalowa jaką dysponują jednostki oświatowe obejmuje obiekty szkolne i przedszkolne, hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tłuszczu, sale gimnastyczne w: Jasienicy, Mokrej Wsi, Miąsem, Postoliskach i Stryjkach.

Wszystkie szkoły posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. Działalność dydaktyczna obejmuje bibliotekę szkolną, a opiekuńcza świetlicę szkolną i przedszkolną. Są również dobrze wyposażone gabinety profilaktyki przedmedycznej, stomatologicznej oraz pedagoga.

Przy szkołach i zespołach funkcjonują stołówki szkolne i przedszkolne, w których prowadzone jest dożywianie uczniów. Dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu obiady przygotowywane są w Zespole Szkół w Jasienicy a następnie przewożone i wydawane w stołówce szkolnej. Obiady głównie finansowane są przez rodziców. Część uczniów (81 korzystała z obiadów finansowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej).

Tabela. Dożywianie uczniów

Lp.	Placówka	Średnia liczba uczniów korzystający z dożywiania	Średnia liczba uczniów w szkole	% uczniów korzystających z dożywiania
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu	420	708	59 %
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	198	356	56 %
3.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	103	162	64 %
4.	Zespół Szkół w Jasienicy	244	361	68 %
5.	Zespół Szkół w Postoliskach	211	371	57 %
6.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	101	147	69 %
7.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	106	154	69 %
8.	Zespół Szkół w Kozłach	105	155	68 %
Razem		1 488	2 414	62

Realizacja dowożenia uczniów do szkół

Na terenie Gminy Tłuszcz do pięciu szkół podstawowych i klas gimnazjalnych (do miesiąca VIII) dowożeni są uczniowie na podstawie umowy o świadczenie usług, która zapewnia także opiekę. Natomiast uczniowie z orzeczeniami dowożeni są do szkół specjalnych na terenie powiatu (Ostrówek, Wołomin i Kobyłka) oraz do Zespołu Szkół w Kozłach samochodami stanowiącymi własność gminy jak również przez rodziców na podstawie umowy zawartej z gminą i otrzymują zwrot kosztów dowozu ucznia. Przez rodziców dowożonych było w okresie I - VI 29 uczniów, a od IX - XII 27 uczniów. Za dowóz rodzicom zwrócono koszty w wysokości 80 645,76 zł.

Tabela. Dowożenie uczniów do szkół

Lp.	Placówka	Liczba uczniów dowożonych		Ilość km dziennie	Kwota za rok 2019
		I - VIII	IX - XII		
1.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	124	92	100 km	75 857,40 zł.
2.	Zespół Szkół w Postoliskach	49	42	38 km	41 550,15 zł.
3.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	66	56	56 km	58 729,44 zł.
4.	Zespół Szkół w Kozłach	3	0	6,2 km	10 237,50 zł.
Razem		242	190	202,2 km	186 374,49zł.

Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych.

Obsługą administracyjną, finansową i organizacyjną oraz z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości placówek oświatowych zajmuje się Centrum Usług Wspólnych w Tłuszczu funkcjonująca jako jednostka organizacyjna Gminy Tłuszcz działająca w formie jednostki budżetowej. W Centrum zatrudnionych jest 10 osób w tym kierowca dowożący uczniów do szkół samochodem gminnym.

W roku szkolnym 2019/2020 w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Tłuszcz zatrudnionych jest 324 nauczycieli (284,21 etatów) w pełnym wymiarze i na część etatu oraz 150 pracowników administracji i obsługi (144,30 etaty). 10 nauczycieli korzystało z urlopu dla poratowania zdrowia (art. 73 KN).

Tabela. Zatrudnienie w placówkach publicznych (dane z SIO stan 30.09.2019 r.)

Lp.	Placówka	Zatrudnienie ogółem		Nauczyciele		administracja i obsługa	
		Etaty	osoby	Etaty	osoby	Etaty	Osoby
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu	86,5	90	60,25	62	26,25	28
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	43,45	46	31,45	34	12,00	12
3.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	26,61	32	18,11	23	8,50	9
4.	Zespół Szkół w Jasienicy	60,31	62	39,06	40	21,25	22
5.	Zespół Szkół w Postoliskach	60,81	67	40,51	46	20,30	2
6.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	39,45	45	21,95	27	17,50	18
7.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	29,89	39	19,89	28	10,00	11
8.	Zespół Szkół w Kozłach	50,87	60	37,37	46	13,50	14
9.	Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu	30,62	33	15,62	18	15,00	15
Razem		428,51	474	284,21	324	144,30	150

Tabela. Poziom wykształcenia nauczycieli na 30.09.2019 r.

Lp.	Placówka	Ogółem	Mgr z pp	Mgr bez pp, licencjat z pp	Pozostał e
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu	62	55	4	3
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	34	32	2	0
3.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	23	21	1	1
4.	Zespół Szkół w Jasienicy	40	39	1	0
5.	Zespół Szkół w Postoliskach	46	40	6	0
6.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	27	26	1	0
7.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	28	26	2	0
8.	Zespół Szkół w Kozłach	46	41	3	2
9.	Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu	18	17	1	0
Razem		324	297	21	6

Tabela. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w dniu 30.09.2019 r.

Lp.	Placówka	Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu	62	0	6	7	17	32
2.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	34	1	3	8	6	16
3.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	23	0	0	1	9	13
4.	Zespół Szkół w Jasienicy	40	0	2	7	6	25
5.	Zespół Szkół w Postoliskach	46	1	6	12	9	18
6.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	27	0	3	5	6	13
7.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	28	1	1	6	2	18
8.	Zespół Szkół w Kozłach	46	0	5	8	14	19
9.	Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu	18	0	0	1	7	10
Razem		324	3	26	55	76	164

W roku 2019 wyższy stopień awansu zawodowego uzyskało 28 nauczycieli:

1. Stopień nauczyciela kontraktowego - 9 nauczycieli;
2. Stopień nauczyciela mianowanego - 12 nauczycieli;
3. Stopień nauczyciela dyplomowanego - 7 nauczycieli.

Subwencje i dotacje na zadania oświatowe

Tabela. Subwencja oświatowa, dotacja przedszkolna i szkolne

Subwencja/dotacja	Otrzymane 2019 r.
Subwencja oświatowa	19 122 302,00
Dotacja za zakup podręczników	173 993,00
Dotacja za stypendia i wyprawki dla uczniów	22 987,00
Dotacja Rządowy Program „Aktywna Tablica”	55 576,00
Dotacja w zakresie wychowania przedszkolnego	911 950,00
Razem	20 286 808,00

W ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna Tablica” Gmina otrzymała dotację na zakup interaktywnych monitorów do 4 szkół (ZS w Postoliskach, ZS w Miąsem, ZS w Kozłach i ZS w Mokrej Wsi) w wysokości 55 576,00 zł., wkład własny Gminy finansowy 10 500,00 zł. oraz wkład rzeczowy 3 394,00 zł. (całkowity koszt 69 470,00 zł.)

Gmina pozyskała dodatkowe środki w ramach 0,4 % rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu dofinansowania w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne do nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji dla dwóch placówek (SP JP II w Tłuszczu i ZS w Mokrej Wsi). Na złożony wniosek Gmina otrzymała 50 000,00 zł. tj. 40 % wnioskowanej kwoty.

Wydatki budżetowe placówek oświatowych

Wydatki na oświatę stanowią bardzo istotną pozycję w budżecie Gminy. Wykonanie wydatków szkół, przedszkoli i jednostki obsługującej placówki oświatowe (CUW) bez inwestycji oświatowych przedstawione są w tabeli.

Wydatki za I 2019 - XII 2019

Jednostka	Płace i pochodne: 3020, 4010, 4040, 4110, 4120, 4440	%	Pozostałe	%	Razem	Średnia liczba uczniów	Średnia na ucznia
SP JP II Tłuszcz	5 730 276,62	91%	598 083,18	9%	6 328 359,80	708	8 938,36
SP KJ Tłuszcz	2 819 553,73	91%	287 007,25	9%	3 106 560,98	356	8726,29
SP Stryjki	1 722 617,41	88%	236 674,95	12%	1 959 292,36	162	12 094,40
ZS Jasienica	3 930 290,12	92%	353 954,52	8%	4 284 244,64	454	9 436,66
ZS Postoliska	3 962 811,19	92%	342 154,45	8%	4 304 965,64	470	9 159,50
ZS Mokra Wieś	2 329 614,36	90%	268 660,86	10%	2 598 275,22	169	15 374,41
ZS Miąse	1 985 681,93	89%	246 573,90	11%	2 232 255,83	178	12 540,76
ZS Kozły	2 981 836,37	94%	205 219,49	6%	3 187 055,86	220	14 486,62
Przedszkole Tłuszcz	1 790 855,39	93%	125 257,11	7%	1 916 112,50	185	10 357,36
CUW	708 181,78	64%	401 455,64	36%	1 109 637,42		
Razem	27 961 718,90	90%	3 065 041,35	10%	31 026 760,25	2 902	10 309,14

Dotacje dla placówek niepublicznych

Tabela. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych

Lp.	Placówka	Przekazana kwota dotacji
1.	Przedszkole Niepubliczne „Zgromadzenia Sióstr od Aniołów”	241 385,00
2.	Prywatne Przedszkole „ZUCH”	441 839,50
3.	Niepubliczne Przedszkole Językowo-Artystyczne „Galileo”	295 216,45
Razem		978 440,95

W 2019 roku przekazano dotację do niepublicznych przedszkoli na 1805 dzieci.

Wyniki egzaminów

Tabela. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. (arkusz standardowy)

Lp.	Gimnazjum	Średnie wyniki procentowe dla arkusza						
		GH		GMP		Język obcy		
		GH-P	GH-H	GM-M	GM-P	GA-P	GA-R	GN-P
1.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu	66	57	42	47	66	51	
2.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	57	53	30	42	65	44	29
3.	Zespół Szkół w Jasienicy	66	60	45	47	67	50	45
4.	Zespół Szkół w Postoliskach	62	55	32	44	60	39	35
5.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	47	46	24	36	74	61	36
6.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	61	59	33	43	57	38	
7.	Zespół Szkół w Kozłach	57	59	42	47	52	30	
średnia Gminy Tłuszcz		62	56	37	45	64	46	34
średnia powiatu		66	61	43	50	71	54	47
średnia województwa		66	62	47	52	73	58	50
średnia krajowa		63	59	43	49	68	53	51

GH – część humanistyczna; GH-P język polski; GH-H historia i WOS;

GMP – część matematyczno-przyrodnicza; GM-M matematyka; GM-P przedmioty przyrodnicze;

Język obcy GA - język angielski; GN - język niemiecki;

P - poziom podstawowy; R - poziom rozszerzony.

Tabela. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2019 r. (arkusz standardowy)

Lp.	Szkoła Podstawowa	Średnie wyniki procentowe dla arkusza			
		Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
1.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu	67	44	65	46
2.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Strykach	51	37	37	
3.	Zespół Szkół w Jasienicy	74	38	73	
4.	Zespół Szkół w Postoliskach	57	37	50	

5.	Zespół Szkół im. Wł. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	52	25	36	
6.	Zespół Szkół im. Zofii Solarzowej w Miąsem	60	37	50	
7.	Zespół Szkół w Kozłach	68	30	51	
średnia Gminy Tłuszcz		63	38	54	40
średnia powiatu		68	47	63	36
średnia województwa		67	50	64	42
średnia krajowa		63	45	59	42

6.2. Polityka społeczna

Polityka społeczna to przyjęty i realizowany przez władzę publiczną i organizacje pozarządowe zespół długofalowych działań na rzecz zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych.

Zadania z zakresu polityki społecznej na terenie gminy Tłuszcz realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu powołany uchwałą z dnia X/39/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Tłuszcz z dnia 27 lutego 1990 r.

Do zadań Ośrodka należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków pieniężnych, udzielanie pomocy rzeczowej, schronienia, posiłku, ubrania- osobom tego pozbawionym, świadczenie usług opiekuńczych w domu, pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne, sprawienie pogrzebu, opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i zdrowotne, udzielanie pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem.

Klienci pomocy społecznej to przede wszystkim osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, nie mogące poradzić sobie z rozwiązaniem problemu. Także o niskich dochodach, bezrobotni, niepełnosprawni, przewlekle chorzy, osoby niezaradne życiowo, osoby z problemem uzależnień, opuszczające zakłady karne, bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, osoby samotne w tym starsze wymagające wsparcia w formie usług opiekuńczych. Coraz częściej z pomocy społecznej korzystają osoby i rodziny, które wymagają wsparcia w wypełnianiu swoich ról rodzinnych i społecznych. Takie, które wymagają integracji i aktywizacji społecznej i zawodowej. Osobom starszym ośrodek zapewnia pomoc w formie usług opiekuńczych, a także skompletowaniu dokumentacji do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego lub Domu Pomocy Społecznej na terenie powiatu wołomińskiego.

Pomoc osobom z problemem alkoholowym prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Gminy w Tłuszczu.

W strukturze OPS w Tłuszczu funkcjonuje Klub Integracji Społecznej, który świadczy usługi społeczne na rzecz osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej. Co roku realizowane są prace społecznie- użyteczne wraz z Urzędem Miejskim w Tłuszczu oraz Program Aktywizacji i Integracji z Powiatowym Urzędem Pracy w Wołominie Filia w Tłuszczu.

W strukturze Klubu Integracji Społecznej funkcjonuje Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tłuszczu, który oferuje integrację i aktywizację dla 100 słuchaczy w wieku 60+. Ponadto, od 2017 r. funkcjonuje Klub „Senior+” jako ośrodek wsparcia oraz od 45 lat Klub Seniora „Uśmiech Jesieni”.

Pomoc społeczna jest instytucją **polityki społecznej państwa**, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Do głównych zadań ośrodka należą:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa, przyznawanie zasiłków stałych, celowych i okresowych,
- udzielenie pomocy w formie świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia „dobry start”,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- praca środowiskowa jako 3 rodzaj pracy socjalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu świadczy różne formy pomocy społecznej, są to świadczenia pieniężne, świadczenia niepieniężne oraz aktywna integracja.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2018 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 701zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 528 zł (do 31.09.2018 r. kryterium dochodowe wynosiło dla : osoby samotnie gospodarującej 634zł, natomiast dla osoby w rodzinie – 514zł). Rodzaj, forma i kwota przyznanego świadczenia powinna być odpowiednia do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą również ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej.

Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna i świadczenie usług socjalnych. Świadczenia materialne stanowią uzupełnienie tych działań.

Artykuł 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku określa przyczyny, z powodu których osoba lub rodzina może otrzymać świadczenie z pomocy społecznej. Są to m. in. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Podstawowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych.

Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania.

Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka Pomocy Społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym.

Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem, choć w praktyce jest to bardzo trudne do osiągnięcia.

W ramach realizowanego projektu „Skuteczne pomaganie” realizowanego w latach 2018 – 2019 opracowano „Procedury udzielania świadczeń z pomocy społecznej”. Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony)
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2018 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota **528 zł**. Rodzaj, forma i kwota przyznanego świadczenia powinna być odpowiednia do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą wówczas ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej. Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna i świadczenie usług socjalnych. Świadczenia materialne powinny stanowić uzupełnienie tych działań.

Istotą pomocy społecznej jest przede wszystkim praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny wykorzystując właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

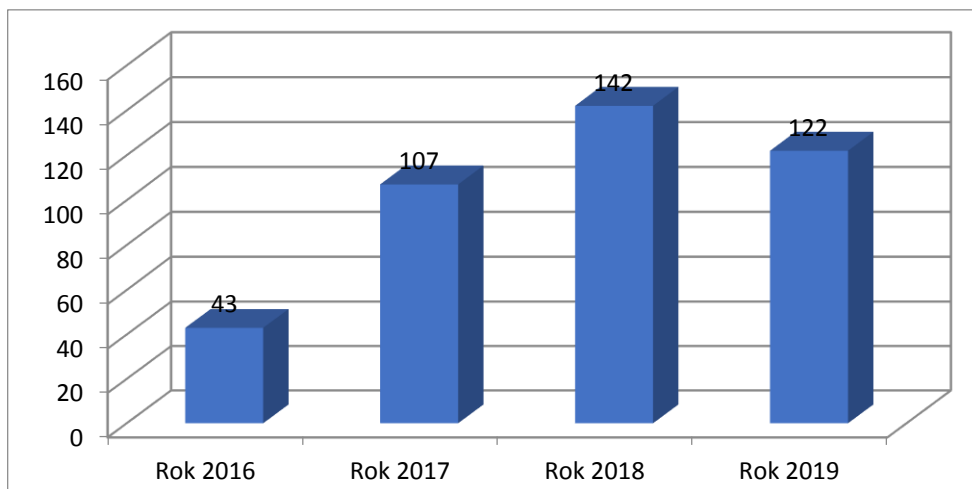
Kontrakt socjalny zawierany jest w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Treść i sposób zawieranego kontraktu socjalnego są efektem indywidualnego podejścia do rodziny/osoby w oparciu o dobrze przygotowaną diagnozę.

W 2019 roku prowadzono **122 kontrakty socjalne**.

Tab. Liczba prowadzonych przez pracowników socjalnych kontraktów w latach 2016-2019

Lata	Liczba prowadzonych kontraktów
2016	43
2017	107
2018	142
2019	122

Wykres. Liczba prowadzonych kontraktów socjalnych przez pracowników w latach 2016-2019

Formy pomocy:

1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W 2019 roku zasiłków stałych wypłacono na łączną kwotę 613 478 zł.

Tab. Liczba osób pobierająca zasiłek stały w latach 2016-2019

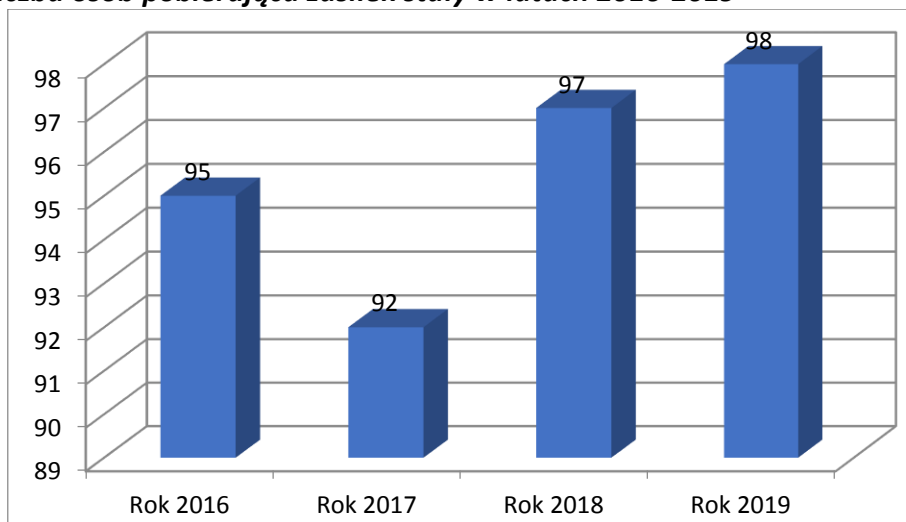
	2016	2017	2018	2019
Zasiłek stały				
Liczba osób (narastająco)	95	92	97	98
Liczba świadczeń	1000	921	968	1020
Kwota świadczeń w zł	535076	505355	544462	613478

Tab. Liczba osób samotnie gospodarujących pobierająca zasiłek stały w latach 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Zasiłek stały				
Liczba osób (narastająco)	77	76	87	86
Liczba świadczeń	819	786	870	926
Kwota świadczeń w zł	474056	454372	510974	574459

Tab. Liczba osób w rodzinie pobierająca zasiłek stały w latach 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Zasiłek stały				
Liczba osób (narastająco)	21	18	10	12
Liczba świadczeń	181	135	98	94
Kwota świadczeń w zł	61020	50983	33488	39019

Wykres. Liczba osób pobierająca zasiłek stały w latach 2016-2019

2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Przyznanie zasiłku okresowego, podobnie jak zasiłku stałego, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Jego beneficjentem może być osoba samotnie gospodarująca i rodzina. Zasiłek nie może być jednak niższy niż 50 proc. różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby oraz między kryterium dochodowym rodziny a jej dochodem.

W 2019 roku zasiłków okresowych było wypłaconych na łączną kwotę 9521 zł, z czego 8729 zł to dotacja, zaś 792 zł środki własne.

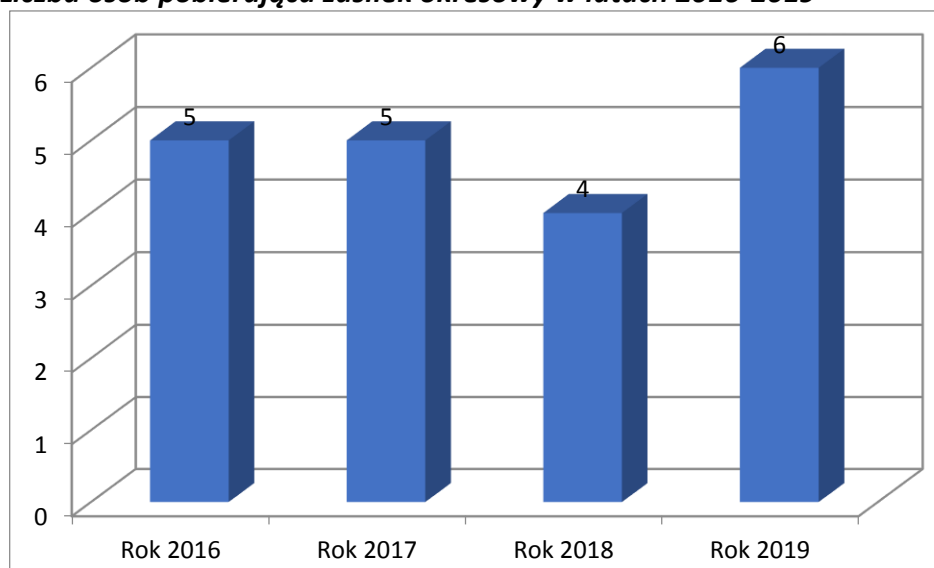
Tab. Liczba osób pobierająca zasiłek okresowy w latach 2016-2019 z podziałem na powody jego pobierania

	2016	2017	2018	2019
Zasiłek okresowy				
Liczba osób	5	5	4	6
Liczba świadczeń	16	16	9	26
Kwota świadczeń w zł	7650	6167	4401	9521
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	1	2	1	0
Liczba świadczeń	2	6	2	0

Kwota świadczeń w zł	800	2200	800	0
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	4	3	2	1
Liczba świadczeń	14	10	5	4
Kwota świadczeń w zł	6850	3967	2801	1402
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	0	0	0	0
Liczba świadczeń	0	0	0	0
Kwota świadczeń w zł	0	0	0	0
Zasiłek okresowy z innych powodów				
Liczba osób	0	0	1	5
Liczba świadczeń	0	0	2	22
Kwota świadczeń w zł	0	0	800	8119

Wykres. Liczba osób pobierająca zasiłek okresowy w latach 2016-2019

3. Zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na

świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

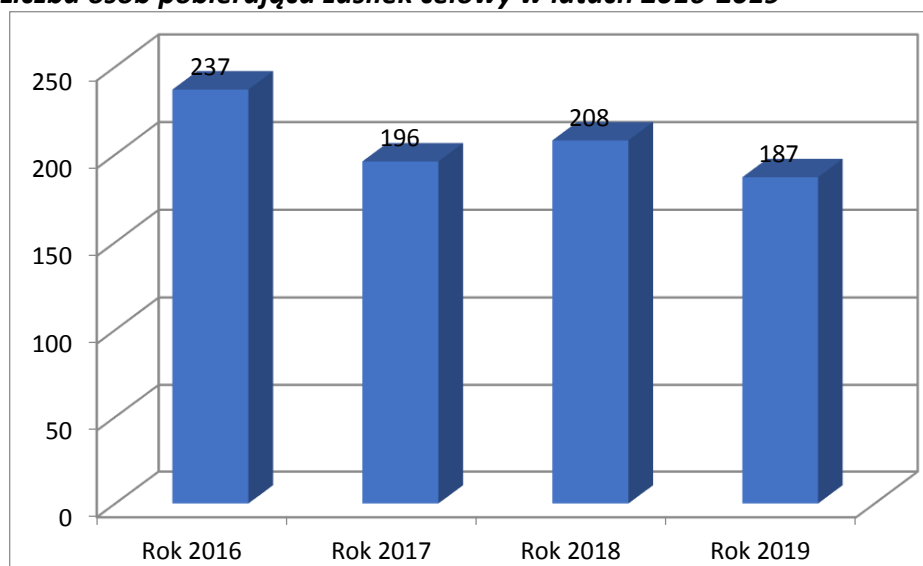
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Specjalny zasiłek celowy- świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

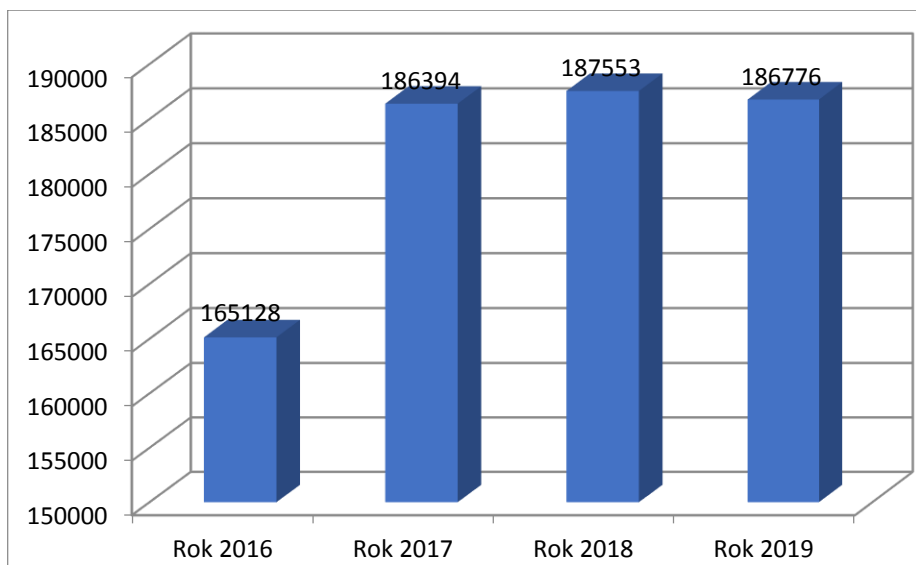
W 2019 roku na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych przeznaczono kwotę 186 776 zł.

Tab. Liczba osób pobierająca zasiłek celowy w latach 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Zasiłek celowy				
Liczba osób	237	196	208	187
Liczba rodzin	228	193	200	186
Kwota świadczeń w zł	165128	186394	187553	186776

Wykres. Liczba osób pobierająca zasiłek celowy w latach 2016-2019

Wykres. Kwota świadczeń wypłaconych w formie zasiłków celowych w latach 2016-2019

3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Gminy Tłuszcz korzysta 10 rodzin. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania rodziny. Godzina świadczonej usługi w 2019 r. wynosiła 30 zł. Usługi były świadczone przez zatrudnionych przez OPS specjalistów. Osobami korzystającymi były dzieci z autyzmem.

Koszt SUO w 2019 r wynosił 70500 zł

Tab. Liczba osób korzystająca ze specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2016-2019

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba osób	5	5	8	10
Liczba osób w rodzinach	19	21	32	39
Kwota świadczeń w zł	28260	42306	63630	70500

5. Wieloletni rządowy program „ Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „ Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 wprowadziła nowy program. Polega na dofinansowywaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia, w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponad gimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art. 7 w/w ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Ośrodek Pomocy Społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim

miesiącu kalendarzowym. Przyznanie dożywiania bez decyzji na prośbę Dyrektora może być przyznane jedynie na 1 miesiąc.

W 2019 roku w szkołach na terenie Gminy Tłuszcz dożywianych było 110 dzieci w szkołach i przedszkolach.

W 2019 roku OPS realizował program "Posiłek w szkole i w domu" w ramach, którego dożywianiem objęte zostały osoby starsze, chore, niepełnosprawne, uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych a także dzieci młodsze, nie objęte obowiązkiem szkolnym.

Ogółem na realizację Programu przeznaczaliśmy 112 000,00 zł, z tego ze środków gminy kwotę 22 400,00 zł , natomiast z dotacji celowej wydatkowaliśmy kwotę 89 600,00 zł.

Koszt udzielonej pomocy w formie gorących posiłków to 38 001 zł.

Kryterium do otrzymania w/w pomocy wynosi 150%.

Tab. Liczba osób, liczba świadczeń i kwota świadczeń dot. osób korzystających z pomocy w formie posiłku w latach 2016-2019

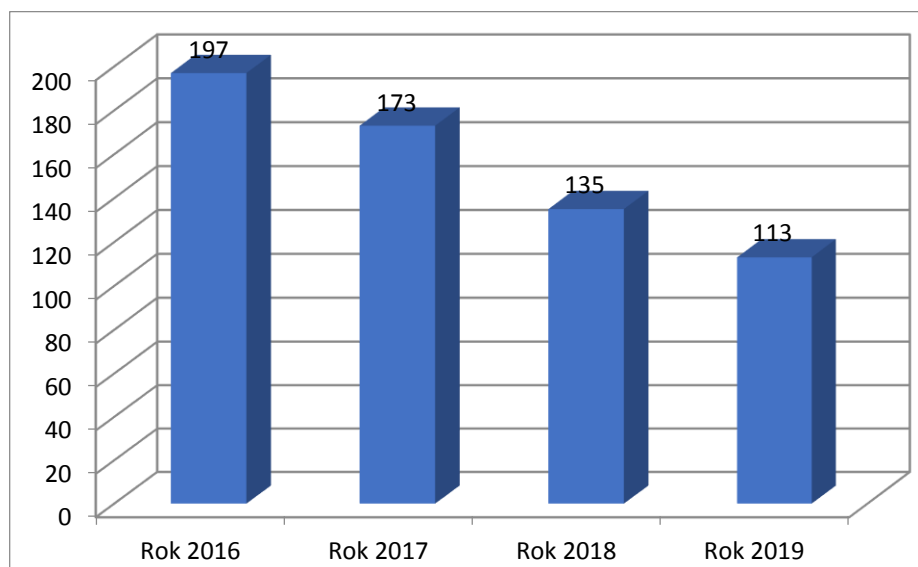
	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Posiłki ogólnie				
Liczba osób	197	173	135	113
Liczba świadczeń	24283	19337	19337	12319
Kwota świadczeń w zł	67277	57001	57001	38001
W tym dzieci				

Liczba osób	192	171	171	110
Liczba świadczeń	23442	18953	18953	11945
Kwota świadczeń w zł	60606	52262	52262	35383

Zmniejszenie liczby osób, które korzystały w 2019 r. wynika z wprowadzenia świadczenia wychowawczego 500+.

Wykres. Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku w latach 2016-2019

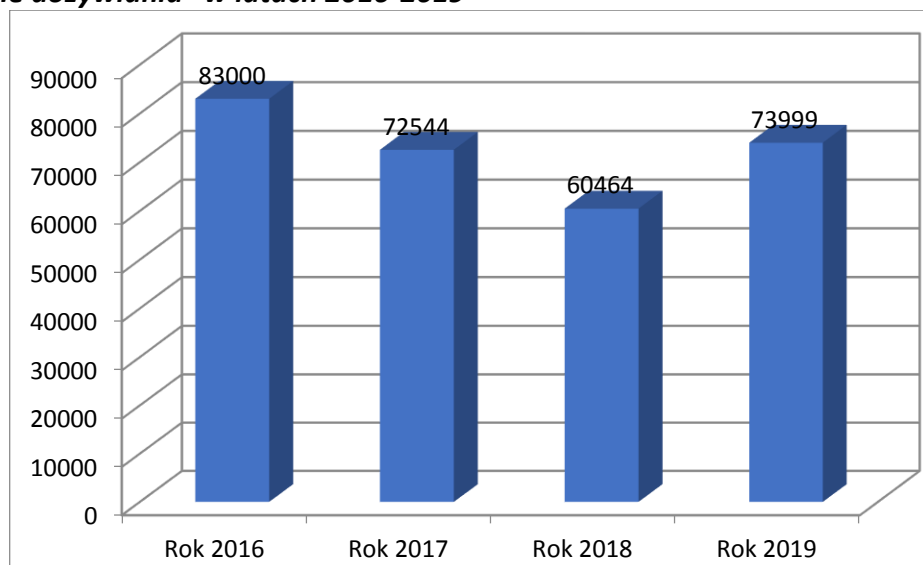

Tab. Liczba osób pobierająca zasiłek celowy z programu w latach 2016-2019

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Zasiłek celowy z programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania				
Liczba osób	144	116	110	115
Liczba osób w rodzinach	321	260	229	204
Kwota świadczeń w zł	83000	72544	60464	73999

Wykres. Kwota świadczeń wydatkowanych na zasiłki celowe z Programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w latach 2016-2019

Wykaz placówek oświatowych w których dofinansowane były wydawane posiłki dla dzieci i młodzieży w 2019 r. na terenie Gminy Tłuszcz: Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu
- Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu
- Szkoła Podstawowa w Mokrej Wsi
- Szkoła Podstawowa w Miąsem
- Szkoła Podstawowa w Stryjkach
- Szkoła Podstawowa w Kozłach
- Szkoła Podstawowa w Jasienicy
- Szkoła Podstawowa w Postoliskach

Gimnazja:

- Gimnazjum w Tłuszczu
- Gimnazjum w Mokrej Wsi
- Gimnazjum w Miąsem
- Gimnazjum w Stryjach
- Gimnazjum w Jasienicy
- Gimnazjum w Postoliskach

Przedszkola i żłobki:

- Prywatne Przedszkole Prywatne ZUCH w Tłuszczu
- Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu
- Przedszkole Samorządowe w Jasienicy
- Przedszkole Samorządowe w Kozłach
- Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr od Aniołów w Tłuszczu
- Przedszkole Samorządowe w Mokrej Wsi

- Przedszkole Samorządowe w Postoliskach
- Przedszkole Samorządowe w Miąsem
- Żłobek Klub Malucha „Tęcza”
- Klub dziecięcy „Mali odkrywcy”

6. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości. Sprawienie pogrzebu reguluje uchwała rady gminy Tłuszcz.

Tab. Liczba pogrzebów i kwota wydatkowanych świadczeń na ten cel w 2016-2019 r.

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Liczba osób	0	1	1	1
Kwota świadczeń w zł	0	4000	1800	4000

7. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. W 2019 r. usługi na terenie Gminy Tłuszcz świadczyła Spółdzielnia Socjalna „Pożytek” Stawka za godzinę usługi w 2019 r. wynosiła 20 zł. Usługi opiekuńcze przyznawane są decyzją administracyjną zawierającą ilość godzin oraz odpłatność wydawaną na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania. Pracownik socjalny sporządza plan pomocy określając w jej ramach rodzaje oraz ilość godzin tygodniowo dla każdej osoby korzystającej z pomocy w formie usług opiekuńczych. Największa ilość osób korzystająca z pomocy w formie usług zamieszkuje na wsi. W 2019 roku na usługi opiekuńcze została przeznaczona kwota w wysokości 390 438,83 zł. ze środków własnych oraz została wydatkowana kwota ze środków pozabudżetowych z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (SFWON) w wys. 99 623,29 zł. oraz z programu „Opieka 75+” w wys. 18 660,00 zł.

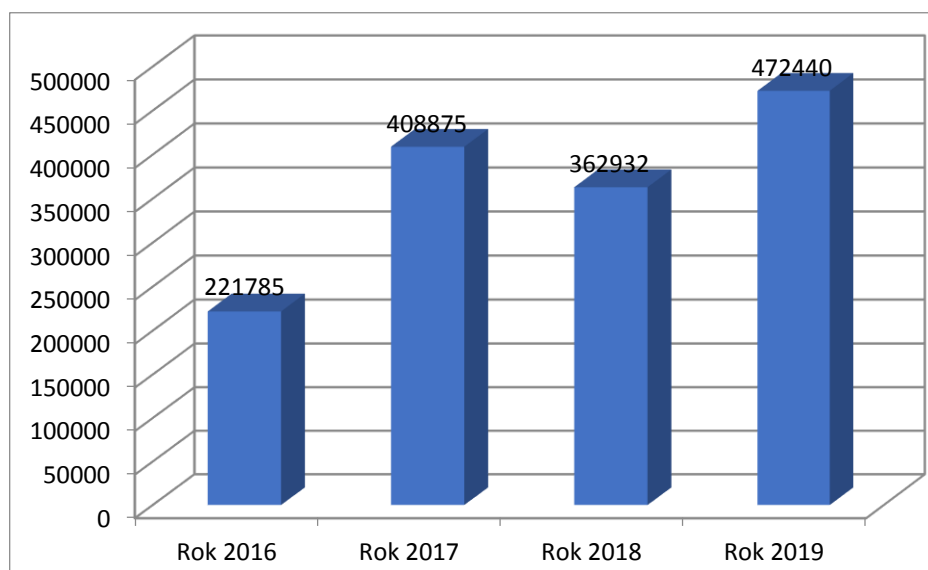

Wzrost ceny usług opiekuńczych w porównaniu do roku poprzedniego spowodowana jest wzrostem minimalnej stawki godzinowej, która od 1 stycznia 2019 r dla pracujących na umowach zlecenia oraz umowach o świadczenie usług wynosiła 14,70 złotych brutto. Wzrosło również minimalne wynagrodzenie co skutkowało podniesieniem stawki za godzinę świadczonych usług opiekuńczych.

Tab. Liczba osób i wydatki na usługi opiekuńcze w latach 2016-2019

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Usługi opiekuńcze				
Liczba osób (narastająco)	38	46	42	54
Kwota świadczeń w zł	221785	408875	362932	472440

Wykres. Wydatki na usługi opiekuńcze w latach 2016-2019

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu w 2019 r. wystąpił o środki na realizację usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych przez co zmniejszono wydatkowanie środków własnych na realizację zadań obowiązkowych.

8. Domy pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej: osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności

sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub placówki pielęgnacyjno–opiekuńczej po wydaniu skierowania przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.. W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

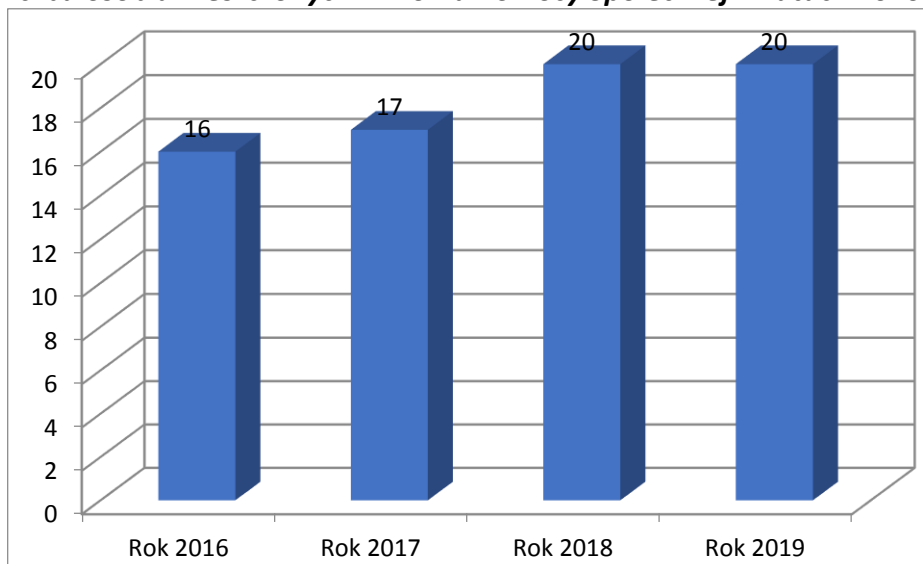
W 2019 roku odpłatność za DPS wynosiła 563 964 zł, łącznie umieszczonych było 20 osób.

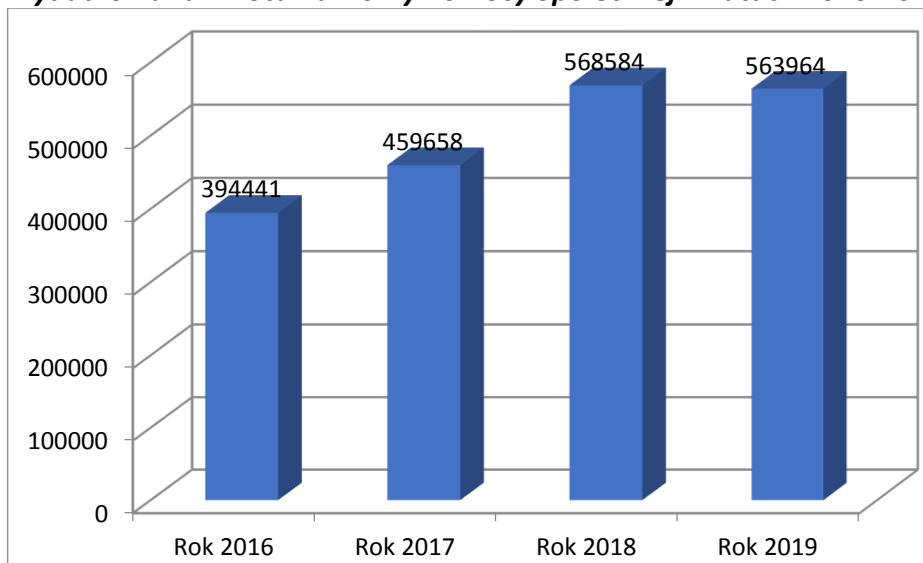
Tab. Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej i wydatkowana kwota w latach 2016 -2019

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Dom Pomocy Społecznej				
Liczba osób	16	11	20	20
Liczba świadczeń	165	184	214	202
Kwota świadczeń w zł	394441	459658	568584	563964

Wykres. Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w latach 2016-2019

Wykres. Wydatkowana kwota na Domy Pomocy Społecznej w latach 2016-2019

Lista domów pomocy społecznej, w których umieszczone są osoby z Gminy Tłuszcz:

- Dom Pomocy Społecznej w Ostrołęce
- Dom Pomocy Społecznej w Zielonce
- Dom Pomocy Społecznej w Brańszczyku
- Dom Pomocy Społecznej w Śniatowie
- Dom Pomocy Społecznej w Lesznawoli
- Dom Pomocy Społecznej w Jabłonna Lacka
- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtusku
- Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu
- Dom Pomocy Społecznej w Mieni
- Dom Pomocy Społecznej w Legionowie
- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie

9. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku, w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym
- dzień udzielenia świadczenia chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym

Sprawę załatwia się w postaci decyzji administracyjnej o przyznaniu lub odmowie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Decyzję wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu jednego miesiąca od dnia wszczęcia postępowania, a w sprawie szczególnie skomplikowanej nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

W 2019 r. wydano 23 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej.

Tab. Liczba wydanych decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej w latach 2015-2018

	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Liczba wydanych decyzji	18	23	31	23

10. Piecza zastępcza

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Jest sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz z formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Pieczka zastępcza zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

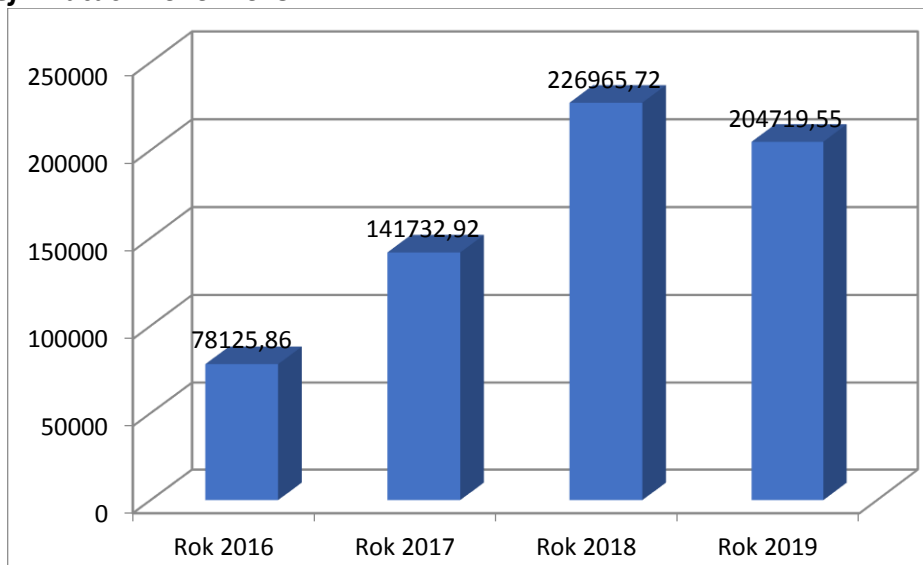
W 2019 roku OPS ponosił koszty za pobyt 27 dzieci w pieczy zastępczej. Łączny koszt wyniósł 204719,55 zł.

Tab. Liczba osób i wydatki na pieczę zastępczą w latach 2016-2019

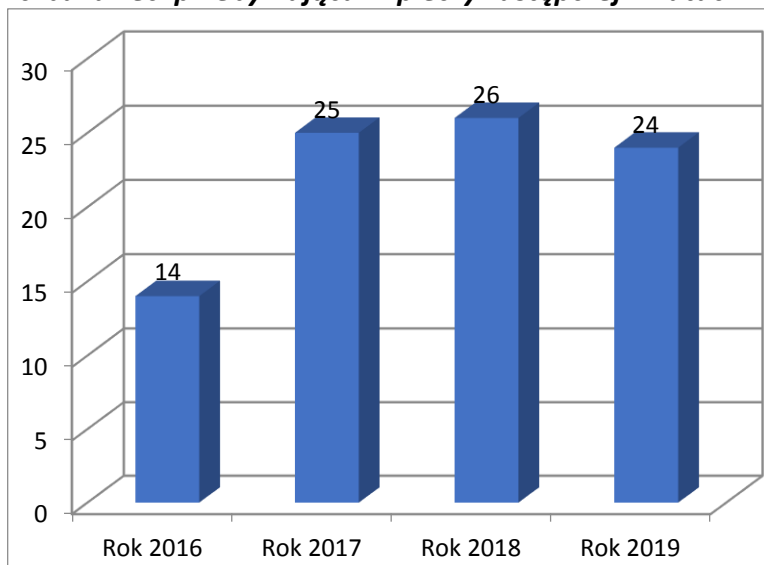
	Poszczególne lata			
	2016	2017	2018	2019
Pieczka zastępcza				
Liczba osób (narastająco)	14	25	26	25
Kwota świadczeń w zł	78125,86	141732,92	226965,72	204719,55

Wykres. Kwota wydatkowanych świadczeń z tytułu odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w latach 2016 -2019

Wykres. Liczba dzieci przebywająca w pieczy zastępczej w latach 2016-2019

6.3. Kultura, sport i rekreacja

Podstawowym przedmiotem działania Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji jest wspieranie i animowanie kulturowej i sportowej aktywności mieszkańców Gminy Tłuszcz poprzez realizację zadań w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury oraz sportu i rekreacji w ramach zadań własnych, zleconych lub powierzonych na podstawie odrębnych porozumień, a w szczególności: organizowanie różnorodnych form edukacji, w tym edukacji kulturalnej i wychowania poprzez sztukę; gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnienie dóbr kultury; tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego; tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania sztuką; ochrona dziedzictwa kulturowego, tradycji i historii regionu; rozpoznawanie, rozbudowywanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych mieszkańców gminy Tłuszcz, w tym osób niepełnosprawnych; kształtowanie wzorców i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze; prowadzenie zespołowych i indywidualnych form aktywności twórczej; wspieranie i fachowa pomoc dla inicjatyw kulturalnych mieszkańców; współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz kultury, sztuki i sportu; wspieranie programów profilaktycznych związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania czasu wolnego, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych; podejmowanie inicjatyw opiekuńczo – wychowawczych samodzielnie i we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wsparcia dziecka i rodziny; podejmowanie i wspieranie działań aktywizujących społecznie i zawodowo osoby niepełnosprawne; współpraca i współdziałanie z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych; popularyzacja walorów edukacji ruchowej.

Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu zatrudnia pracowników na umowę o pracę na niżej wymienionych stanowiskach:

- główna księgową – 1 etat
- kierownik administracyjny – 1 etat
- specjalista obsługi administracyjnej – ¾ etatu
- informatyk/redaktor portalu internetowego – 1 etat
- instruktor ds. animacji kultury – 2 etaty
- specjalista pracy twórczej – ½ etatu
- pracownik gospodarczy (sprzątaczką) – 2 etaty
- dozorca obiektów sportowych – 2 etaty

Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu mieści się przy ul. Szkolnej 1. W budynku znajdują się następujące pomieszczenia:

- gabinet dyrektora
- biuro
- pomieszczenie gospodarcze
- sala kinowa
- sala ceramiczna
- świetlica

- pracownia komputerowa
- Klub Senior +
- 3 łazienki

Ww. pomieszczenia wykorzystywane są do prowadzenia różnego typu zajęć organizowanych przez CKSiR. Swoje spotkania w murach CKSiR odbywają również m.in. harcerze, wędkarze, Klub Seniora „Uśmiech Jesieni”, biegacze z Klubu Sportowego „Bóbr” Tłuszcz czy studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji wynajmuje również sale prywatnym użytkownikom na różnego rodzaju imprezy okolicznościowe oraz instruktorom na prowadzenie różnego rodzaju zajęć. Z tego tytułu w 2019 roku wpływy z tytułu wynajmu sal wyniosły **11.257,50 zł**. Środki te zostały przeznaczone na działalność statutową CKSiR.

Kultura

Ziemia tłuszczańska bogata jest w tradycje kulturalne, a i sama w sobie kryje tysiące zabytków kultury materialnej i duchowej. Obecnie potrzeby kulturalne mieszkańców realizowane są głównie w oparciu o Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji, które organizuje szereg kół zainteresowań mających na celu wypełnienie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, jest organizatorem lub współorganizatorem większości imprez kulturalnych i sportowych odbywających się na terenie Gminy Tłuszcz. Dobra współpraca między różnymi instytucjami i organizacjami pozwala na znaczne poszerzenie oferty kulturalnej w Gminie.

W 2019 roku odbyły się następujące wydarzenia kulturalne, sportowe i rekreacyjne organizowane bądź współorganizowane przez Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji:

Termin	Nazwa wydarzenia
13.01.2019	Koncert kolęd w wykonaniu Chóru Miejskiego LUX MEA w kościele Przemienienia Pańskiego w Tłuszczu
27.01.2019	Koncert kolęd w wykonaniu Chóru Miejskiego LUX MEA w kościele pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Postoliskach
28.01.- 10.02.2019	Warsztaty zimowe w CKSiR
14.02.2019	Walentynkowy marsz nordic walking
16.02.2019	Koncert karnawałowy w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej
23.02.2019	Złote Gody
28.02.2019	Zawody w jedzeniu pączków na czas o tytuł „Tłuszczańskiego Pączusia” oraz „Mini Tłuszczańskiego Pączusia”
01.03.2019	Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
09.03.2019	Finał 9. edycji plebiscytu „Róża Burmistrza Tłuszcza” oraz koncert z okazji Dnia Kobiet
27.03.2019	Wernisaż wystawy pt. „Dekoracje III”
05,12, 19.04.2019	Warsztaty wielkanocne
06.04.2019	Uroczysta instalacja jakuckiego symbolu Serge na cześć polskiego badacza kultury Jakutów (Sacha) Wacława Sieroszewskiego
09.04.2019	Warsztaty malarskie pn. „Wyjdźmy z cienia II” skierowane do osób z niepełnosprawnością

03.05.2019	Święto Narodowe Trzeciego Maja
06.05.2019	Turniej w piłkę nożną 3x3
11.05.2019	Rodzinny piknik osiedlowy
17.05.2019	Koncert piosenek Anny Jantar z okazji Dnia Matki
24-25.05.2019	XXXII Ogólnopolski Zjazd Rodziny Szkół im. Jana Pawła II w Tłuszczu
01.06.2019	Dzień Dziecka w Kinie za Rogiem
07.06.2019	Sportowe Dni Tłuszcza
08.06.2019	1. Tłuszczański Dzień Techniki Kolejowej
8-9.06.2019	XXIII Dni Tłuszcza, w tym 3. Tłuszczański Festiwal Młodzieżowych Orkiestr Dętych
24.06.2019	Międzynarodowy turniej Bóbr Cup
30.06.2019	Piknik rodzinny osiedla Długa
24.06.- 05.07.2019	Sportowe lato w Tłuszczu
01.08.2019	75. Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego
02.08.2019	Kino pod gwiazdami w Jasienicy
08.08.2019	45-lecie Klubu Seniora Uśmiech Jesieni
7, 9, 14.08.2019	Wakacje w Kinie za Rogiem
9,12,13.08.2019	Wakacyjne zajęcia w CKSiR (plastyczno-manulane, taneczne, wokalne)
10.08.2019	Festiwal Kolorów
11.08.2019	99. Rocznica Bitwy Warszawskiej „Cudu nad Wisłą”, w tym wystawa Grupy Rekonstrukcyjnej Ludności Cywilnej „Rajski Ptak” z Tłuszcza
24.08.2019	Piknik rodzinny w Jasienicy-Górki
31.08.2019	10. Bieg Bobra im. Staszka Stolarczyka
03.09.2019	80. Rocznica wybuchu II wojny światowej
06.09.2019	Narodowe Czytanie
08.09.2019	Dożynki Gminne
15.09.2019	Finał konkursu na Najlepszą orkiestrę dętą Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
15.09.2019	Święto Miodu w Tłuszczu – koncert w kościele Przemienienia Pańskiego w Tłuszczu
23.09.2019	Integracyjny poniedziałek w CKSiR
11.11.2019	Narodowe Święto Niepodległości
17.11.2019	100-lecie konsekracji kościoła pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Postoliskach
29.11.2019	Andrzejki w CKSiR
06.12.2019	Wspólne ubieranie choinki na Ogródku Jordanowskim
07.12.2019	Premiera spektaklu pt. „Co by było...” w wykonaniu grupy teatralnej TuliTuli działającej przy CKSiR (premiera odbyła się w Mazowieckim Instytucie Kultury w Warszawie)
14.12.2019	Świąteczne warsztaty dekorowania pierników

Przy Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji działają różnego rodzaju sekcje i koła zainteresowań, w których swoje pasje rozwijają dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy. Dumą Gminy są:

Młodzieżowa Orkiestra Dęta

Młodzieżowa Orkiestra Dęta działająca przy Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu powstała w 2001 roku z inicjatywy władz miasta oraz mieszkańców. Bierze aktywny udział w życiu miasta i regionu, wielokrotnie uświetniając wydarzenia kulturalne i sportowe o zasięgu ogólnopolskim, stanowiąc wspaniałą wizytówkę Tłuszcza. Od samego początku istnienia kapelmistrzem jest Sławomir Łagocki, absolwent Warszawskiej Akademii Muzycznej z wieloletnim doświadczeniem pracy nie tylko w orkiestrach dętych. Od kilku lat zespół działa w zupełnie odnowionym składzie młodych, ambitnych ludzi. W chwili obecnej Orkiestra skupia blisko 50 muzyków amatorów (głównie dzieci i młodzież z terenu Gminy Tłuszcz), którzy aktywnie i z wielkim zapałem chcą rozwijać swoją muzyczną pasję. Orkiestra stawia na rozwój i nieustanną poprawę jakości gry. Regularnie uświetnia wszystkie uroczystości patriotyczne, święta lokalne, festyny rodzinne, dożynki, przemarsze, korowody, koncerty okolicznościowe, uroczystości kościelne.

Intensywny rozwój orkiestry zainicjowało założenie Stowarzyszenia w 2013 r., dzięki czemu Orkiestra zaczęła pracować pod okiem instruktorów z Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego oraz poszerzyła znacząco swój repertuar. Wielogodzinne próby w siedzibie Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II przyczyniają się do stałego rozwoju Orkiestry.

W ostatnich latach Młodzieżowa Orkiestra Dęta pojawiała się na prestiżowych festiwalach i przeglądach orkiestr zdobywając wiele nagród i wyróżnień. Jest laureatem I miejsca na festiwalu w Ursusie w latach 2015 i 2016, laureatem II miejsca w kategorii koncertu estradowego w Inowrocławiu w latach 2016 i 2017 oraz I miejsca w kat. Musztry Paradnej tamże w roku 2016. MOD Tłuszcz to również laureat i zwycięzca konkursu na najlepszą orkiestrę Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na Mazowszu w 2016 r. W 2017 roku orkiestra brała udział w Międzynarodowym Festiwalu Balkan Folk Fest w Bułgarii, na którym została wyróżniona tytułem Best of the Best. Ponadto w 2018 roku Orkiestra uczestniczyła w festiwalu Golden Sardana w Barcelonie zdobywając dwa srebrne dyplomy w kategorii koncertu estradowego oraz sardany.

6 listopada 2015 roku zespół został uhonorowany najwyższym wyróżnieniem w jego dotychczasowej działalności – Nagrodą Marszałka Województwa Mazowieckiego. Nagroda ta jest jednym z najbardziej prestiżowych wyróżnień na Mazowszu, honorującym najcenniejsze osiągnięcia mieszkańców regionu w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony szeroko pojętej kultury oraz promocję Województwa w tych dziedzinach.

Muzycy orkiestry są również inicjatorami i organizatorami Tłuszczańskiego Festiwalu Młodzieżowych Orkiestr Dętych, którego trzecia edycja odbyła się 9 czerwca 2019 a Tłuszcz odwiedziło 7 orkiestr dętych z całej Polski. Oprócz tego młodzi muzycy zagrali kilkadziesiąt koncertów zarówno w Gminie Tłuszcz, jak i poza jej granicami.

Kwota dotacji celowej na utrzymanie Młodzieżowej Orkiestry Dętej	80.000,00 zł
Kwota dotacji dla Stowarzyszenia Młodzieżowa Orkiestra Dęta Tłuszcz z budżetu Gminy Tłuszcz w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych	10.000,00 zł
Wynagrodzenia za koncerty poza Gminą Tłuszcz	9.500,00 zł
Ilość zatrudnionych instruktorów	5 osób
Ilość muzyków grających w Orkiestrze	45 osób

Chór Miejski LUX MEA

Chór Miejski LUX MEA powstał w 2003 roku. Bierze udział we wszystkich okolicznościowych uroczystościach w Gminie, uświetniając swoją obecnością najważniejsze kulturalne wydarzenia. Ponadto reprezentuje i promuje Gminę w pozostałych gminach Powiatu Wołomińskiego, a także w innych miejscach w kraju, np. podczas corocznych warsztatów muzycznych. W 2019 roku członkowie Chóru ćwiczyli swoje umiejętności wokalne podczas warsztatów muzycznych w miejscowości Kukle.

Chór w swoim repertuarze posiada pieśni religijne, patriotyczne, kolędy czy piosenki ludowe. Należy do Federacji Chórów Kościelnych CAECILIANUM. Niewątpliwym wyróżnieniem był dla chóru występ w Turcji na imprezie kulturalnej pod tytułem Europejskie Miasta Siostrzane Sztambułu. Chór może poszczycić się również czołowym miejscem w Festiwalu Muzyki Chóralnej w Ząbkach i Festiwalu Pieśni Żołnierskiej w Sochaczewie. Muzycy mieli również zaszczyt wystąpić w Koncercie Pasyjnym w Kościele pw. Św. Krzyża w Warszawie.

Kwota dotacji celowej na zatrudnienie chórmistrza	11.000,00 zł
Kwota dotacji celowej na warsztaty Chóru	20.000,00 zł
Ilość zatrudnionych instruktorów	1 osoba
Ilość muzyków śpiewających w Chórze	30 osób

Klub Seniora „Uśmiech Jesieni” i Zespół Śpiewaczy „Różyczki”

Klub Seniora „Uśmiech Jesieni” wraz z Zespołem Śpiewaczym „Różyczki” to grupa 23 tłuszczańskich seniorów, którzy swoim niegasnącym optymizmem i uśmiechem od ponad 45 lat zarażają uczestników koncertów, w których biorą udział. Ich występy uświetniają wszystkie najważniejsze uroczystości w Gminie Tłuszcz, m.in. Dni Tłuszcza i Dożynki. Zespół prezentuje również swoje umiejętności podczas wielu przeglądów w gminach sąsiednich oraz w gminach sąsiednich województw. Z powodzeniem promuje zarówno Gminę Tłuszcz, jak i Powiat Wołomiński.

Zajęcia prowadzone w Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji			
Rodzaj zajęć	Opis	Liczba uczestników	Odpłatność
Taniec nowoczesny	Zajęcia dla dzieci w wieku 6-10 lat, które chcą rozwijać umiejętności w takich stylach jak: disco dance, disco dance freestyle czy show dance.	43	Bezpłatne
Taniec ludowy	Zajęcia dla dzieci w wieku 5-10 lat, podczas których dzieci uczą się kroków takich polskich tańców jak: krakowiak, oberek, kujawiak czy mazurek.	11	Bezpłatne
Akrobatyka	Podczas zajęć prowadzone są gry i zabawy zwinnościowe oraz ćwiczenia ogólnorozwojowe. Rozwijana jest szybkość, zwinność, siła i gibkość. Uczestnicy poznają podstawy akrobatyki.	11	Bezpłatne
Zajęcia wokalne	Podczas zajęć uczestnicy uczą się prawidłowego oddechu przy śpiewaniu i mówieniu oraz zasad artykulacji i interpretacji utworu.	12	Bezpłatne
Zajęcia teatralne	Uczestnicy poznają tajniki teatru i pracy aktora. Pracują nad dykcją, świadomością siebie i własnego ciała, rozwijają wyobraźnię w różnych formach teatralnych takich jak teatr lalek, teatr cieni, pantomima. Zajęcia przybliżają świat emocji oraz uczą uważności na drugą osobę i sztukę.	18	Bezpłatne
Fitness	Trening wzmacniający i kształtujący ciało. Zajęcia pomagają spalać tkankę tłuszczową, rozbijają cellulit, ujędrniają i wysmuklają uda, a także pośladki i brzuch. Poza efektami widocznymi na ciele, można spodziewać się także wspaniałej energii i dużo radości.	12	5 zł/1 zajęcia
Kodowanie - Lokalny Klub Kodowania	Zajęcia stworzone są w oparciu o najnowsze i najpopularniejsze oprogramowanie wyznaczające standardy w świecie programowania, kodowania, nauki tworzenia gier i aplikacji. Zajęcia skierowane są do każdego kto chciałby poznać tajniki programowania, tworzenia gier, lub chce odkryć nowe możliwości jakie daje komputer.	30	30 zł/miesiąc

Akademia malucha	Zajęcia ogólnorozwojowe dla maluchów w wieku 1-3 lata wraz z rodzicami/opiekunami. Zajęcia pozwalają dzieciom odkrywać świat, a dorośli uczą się w praktyce wykorzystywać różnorodne metody pracy z dziećmi.	6	10 zł/1 zajęcia
Zajęcia manualno-plastyczne	Podczas zajęć wykorzystujemy różnorodne techniki plastyczne i rękodzielnicze: decoupage, malowanie na szkle, filc, masa solna, masa papierowa i wiele innych. W trakcie zabawy ze sztuką dzieci twórczo spędzają czas, rozwijają wyobraźnię oraz drzemiące w nich talenty.	20	30 zł/miesiąc
Warsztaty ceramiczne	Praca z gliną bardzo dobrze wpływa na harmonijny rozwój dzieci. Wycisza, uczy koncentracji i wytrwałości. Zgniatanie, ugniatanie, układanie form pozwala dzieciom wyćwiczyć rękę do pisania i – przede wszystkim – bawi. Zajęcia z ceramiki rozwijają wyobraźnię, zdolności manualne, ekspresję plastyczną i pozwalają świetnie się bawić.	10	50 zł/miesiąc lub 15 zł/1 zajęcia
Nauka gry na gitarze	Na lekcji poruszanych jest wiele zagadnień, nie tylko stricte gitarowych, ale przede wszystkim muzycznych. Dziecko na zajęciach dowiadyuje się co to jest muzyka, uczy się czytać nuty, rozpoznawać cechy charakterystyczne epok muzycznych, zdobywa wiedzę nt. zasad muzyki, harmonii, jak i kształcenia słuchu.	16	Stawki ustala instruktor. CKSiR pobiera opłaty za wynajem Sali.
Nauka gry na instrumentach klawiszowych	Sekcja nauki gry na instrumentach klawiszowych, tj. nauka gry na keyboardzie i akordeonie.	14	Stawki ustala instruktor. CKSiR pobiera opłaty za wynajem Sali.
Język hiszpański	Nauka języka hiszpańskiego dla dwóch grup: dzieci i dorośli.	11	Stawki ustala szkoła języków obcych. CKSiR pobiera opłaty za wynajem Sali.

Wpływy z zajęć prowadzonych w Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w 2019 roku	
Rodzaj zajęć	Kwota wpływów
Warsztaty ludowe	1.400,00 zł
Zajęcia ceramiczne	2.690,00 zł
Zajęcia plastyczne	720,00 zł
Fitness	522,00 zł
Kodowanie	6.120,00 zł

W Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji działa również „Kino za Rogiem”, a w każdą sobotę organizowane są w nim „Kinowe soboty”. Ideą tego projektu jest stworzenie nowej filozofii kina odwołującego się do tęsknoty za kameralną wspólnotą, do pomysłu na kino dla przyjaciół. Kina za Rogiem to przede wszystkim sale multimedialne adaptowane do funkcji małego kina, tworzone w ramach istniejącej infrastruktury publicznej i prywatnej w domach kultury, bibliotekach, szkołach czy ośrodkach edukacyjnych. Kino za Rogiem to alternatywna propozycja zaspokajania potrzeb kulturowych, gdzie animator kina oraz widz mają wpływ na dobór repertuaru. W 2019 roku wpływy z „Kina za Rogiem” wyniosły **3.694,00 zł**.

Sport

Koszty utrzymania i konserwacji Stadionu Miejskiego oraz kompleksu sportowego „Orlik 2012”

Energia	Stadion	11.385,39 zł
	Orlik	26.307,85 zł
Gaz	Stadion	4.623,53 zł
Woda i ścieki	Stadion	4.040,11 zł
Paliwo do koszenia murawy stadionu	Stadion	422,14 zł
Odpady komunalne	Stadion i Orlik	8.928,00 zł
Usługi remontowe i konserwacja	Stadion i Orlik	9.466,22 zł
Ochrona obiektu	Stadion	575,64 zł
Wynagrodzenia – animatorzy Orlik, trenerzy TKS Bóbr (umowa zlecenie)		188.347,70 zł
	SUMA	254.096,58 zł

Koszty lodowiska „Biały Orlik”

Lodowisko	Montaż lodowiska	11.500,00 zł
	Przegląd agregatu	2.078,70 zł
	Naprawa agregatu	8.469,78 zł
	Gaz do szlifowania tafli lodowiska	668,67 zł
	Demontaż lodowiska	6.396,00 zł
	SUMA	29.113,15 zł

Harmonogram zajęć na Orliku

BOISKO PIŁKARSKIE "ORLIK" W TŁUSZCZU							
HARMONOGRAM ZAJĘĆ 2019							
DZIEŃ TYGODNIA	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
GODZINY							
10:00-16:00						TKS "BÓBR"	
16:30-18:00		TKS "BÓBR" ROCZNIK 2012/13 Srebrna		TKS "BÓBR" ROCZNIK 2010/11 Srebrna	TKS "BÓBR" A ROCZNIK 2012/13 Srebrna	OSOBY NIEZRZESZONE	LIGA BOBRA 10:00-20:00
17:00-18:30	TKS "BÓBR" Złoto ROCZNIK 2010/11		AMP Gol				
18:00-19:30		TKS "BÓBR" ROCZNIK 2012/13 Złota	AMP Gol	TKS "BÓBR" ROCZNIK 2010/11 Złota	TKS "BÓBR" B ROCZNIK 2012/13 Złota		
18:00-20:00			AMP Gol				
18:30-20:00	TKS "BÓBR" Złoto ROCZNIK 2006/07		AMP Gol				
19:30-21:00							
20:00-21:00	OSOBY NIEZRZESZONE	OSOBY NIEZRZESZONE	OSOBY NIEZRZESZONE	OSOBY NIEZRZESZONE	OSOBY NIEZRZESZONE		

Ze Stadionu Miejskiego oraz z kompleksu sportowego „Orlik” w większości korzystają grupy zorganizowane, tj. Tłuszczański Klub Sportowy „Bóbr”, Akademia Młodego Piłkarza „Gool” czy drużyny biorące udział w turnieju Liga Bobra. Ponadto na Stadionie Miejskim zorganizowany został dodatkowo Bieg Bobra.

W 2019 roku Tłuszczański Klub Sportowy „Bóbr” mógł poszczycić się wieloma osiągnięciami, wśród których należy wymienić:

- awans rocznika 2006/07 grupy złotej do II ligi Trampkarzy C2;
- awans rocznika 2008/09 grupy złotej do III ligi Orliki E1;
- awans rocznika 2008/09 grupy złotej do II ligi Młodzik D2;
- III miejsce w Lidze Zimowej Strefa Sportu rocznik 2008/09;
- II miejsce w Lidze Zimowej V edycja Strefa Sportu rocznik 2008/09;

- III miejsce w Turnieju Kipsta CUP rocznika 2008/09 grupy złotej;
- I miejsce w 9. Lidze Zimowej Strefa Sportu rocznik 2006/07 grupa złota;
- I miejsce w 10. Turnieju Halowym Siedlce CUP rocznika 2006/07 grupa złota oraz nagrody dla najlepszego bramkarza i najlepszego zawodnika;
- powołania do Kadry Mazowsza (trzech zawodników rocznika 2008/09 grupa złota oraz trzech zawodników rocznika 2006/07 grupa złota);
- powołania do Akademii Młodych Orłów (dziewięciu zawodników rocznika 2008/09 grupa złota);
- zaproszenie na testy do Legii Warszawa dla zawodnika z rocznika 2006/07 grupa złota;
- zaproszenie dwóch zawodników na testy do Wisły Płock.

Rekreacja

Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji jest administratorem 31 placów zabaw i 11 boisk w Gminie Tłuszcz.

Aby móc bezpiecznie korzystać z ww. obiektów CKSiR co rok wykonuje ich przeglądy techniczne. Ponadto w każdym miesiącu pracownik CKSiR sprawdza aktualny stan placów zabaw i boisk. W ramach posiadanych środków CKSiR wykonuje bieżące, drobne naprawy, które nie wymagają interwencji firmy posiadającej do tego odpowiednie atesty. Z administrowanych obiektów na bieżąco zabierane są również nieczystości stałe, dzięki czemu możliwa jest kontrola i sprawdzenie obiektów nawet kilka razy w tygodniu.

W 2019 roku CKSiR otrzymało od Gminy Tłuszcz dotację celową w kwocie **20.000,00 zł** z przeznaczeniem na utrzymanie administrowanych obiektów. Ponadto z budżetu CKSiR wydano na ten cel dodatkowo **4.372,26 zł**.

W 2019 roku w ramach Funduszu Sołeckiego przeznaczone były środki na utrzymanie i konserwację placów zabaw i boisk, a także na zakup nowego wyposażenia i opłatę za dzierżawę gruntu pod place zabaw.

Miejscowość	Kwota	Cel
Białki	5.000,00 zł 1.213,28 zł	- doposażenie placu zabaw w miejscowości Piętczynna - zakup artykułów do konserwacji dwóch placów zabaw w Białkach i Piętczynnie
Brzezinów	407,93 zł 1.000,00 zł	- zakup artykułów do konserwacji placu zabaw - dzierżawa za plac zabaw w miejscowości Brzezinów
Chrzęsne	2.000,00 zł 15.000,00 zł 3.422,50 zł	- doposażenie placu zabaw przy przedszkolu w Postoliskach - zakup siłowni plenerowej na placu zabaw w Chrzęsnem - remont placu zabaw w Chrzęsnem
Dzięcioły	1.500,00 zł	- opłata za dzierżawę gruntu pod plac zabaw w Wilczeńcu
Grabów	500,00 zł 6.000,00 zł	- zakup artykułów do konserwacji placu zabaw - doposażenie placu zabaw
Jaźwie	400,00 zł 500,00 zł 6.000,00 zł	- dzierżawa działki pod plac zabaw - zakup produktów do konserwacji boiska - wykonanie i montaż piłkochwyłów na boisku
Kozły	19.000,00 zł	- budowa boiska we wsi Kozły

Łysobyki	10.000,00 zł	- budowa placu zabaw w miejscowości Łysobyki
Miąse	10.000,00 zł	- modernizacja placu zabaw
Postoliska	4.000,00 zł 3.500,00 zł	- budowa ogrodzenia placu zabaw w miejscowości Fiukały - zakup przyrządów do ćwiczeń dla dorosłych na plac zabaw w Postoliskach
Pólko	1.500,00 zł	- opłata dzierżawy terenu pod plac zabaw i boisko sołectwa Pólko
Rysie	300,00 zł 9.807,42 zł	- zakup furtki na plac zabaw - zakup materiałów na doposażenie placu zabaw
Szczepanek	3.000,00 zł	- zakup artykułów do konserwacji i wyposażenia boiska
Wagan	1.000,00 zł 5.000,00 zł	- opłata dzierżawy terenu pod plac zabaw - przeniesienie i zamontowanie wszystkich urządzeń i ogrodzenia na nowy teren placu zabaw
Waganka	6.527,26 zł	- zamontowanie bramy i furtki oraz doposażenie i konserwacja placu zabaw
Wólka Kozłowska	2.000,00 zł 2.500,00 zł 10.327,30 zł	- dzierżawa terenu pod plac zabaw w miejscowości Wólka Kozłowska - doprowadzenie energii elektrycznej do pomieszczenia socjalnego placu zabaw - doposażenie placu zabaw i budynku socjalnego na placu zabaw
SUMA	131.405,69 zł	

Projekty i dofinansowania wydarzeń kulturalnych

Mazowiecki Fundusz Teatralny

Grupa teatralna „TuliTuli” od 2018 roku bierze udział w projekcie pn. „Mazowiecki Fundusz Teatralny” realizowany przez Mazowiecki Instytut Kultury. Dzięki temu trzyletniemu projektowi instruktor, który prowadzi grupę bierze udział w comiesięcznych warsztatach z aktorami, osobami, które na co dzień zajmują się teatrem. Zdobyta wiedza pozwala na profesjonalne przygotowanie grupy do spektaklu. W każdym roku grupa teatralna przygotowuje nowy spektakl na podstawie przygotowanego przez instruktora scenariusza. Spektakl ten jest wystawiany na deskach jednego z warszawskich teatrów pod koniec roku kalendarzowego oraz w późniejszym terminie dla lokalnej społeczności. Grupa teatralna „TuliTuli” zadebiutowała w Warszawie w grudniu 2018 roku przedstawiając spektakl pt. „Bajowy galimatias”. W roku 2019 młodzi artyści zaprezentowali kolejny spektakl pt. „Co by było...”, a premiera odbyła się w siedzibie Mazowieckiego Instytutu Kultury w Warszawie dnia 7 grudnia 2019.

W ramach projektu grupa otrzymała **2.000,00 zł** dofinansowania na bieżącą działalność.

Dofinansowania wydarzeń kulturalnych w 2019 roku

Nazwa wydarzenia	Kwota dofinansowania	Źródło dofinansowania
XXIII Dni Tłuszcza	43.000,00 zł 5.000,00 zł	Gmina Tłuszcz (dotacja celowa) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
XXXII Ogólnopolski Zjazd Rodziny Szkół im. Jana Pawła II w Tłuszczu	15.500,00 zł	Samorząd Województwa Mazowieckiego
III Tłuszczański Festiwal Młodzieżowych Orkiestr Dętych	30.000,00 zł 15.000,00 zł 10.000,00 zł	Samorząd Województwa Mazowieckiego Powiat Wołomiński Gmina Tłuszcz (dotacja dla Stowarzyszenia)
45-lecie Klubu Seniora Uśmiech Jesieni	5.000,00 zł	Powiat Wołomiński
Dożynki Gminne	20.000,00 zł 32.000,00 zł	Samorząd Województwa Mazowieckiego Gmina Tłuszcz (dotacja celowa)
Finał Konkursu na Najlepszą Orkiestrę Dętą Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich	33.000,00 zł	Samorząd Województwa Mazowieckiego
Koncert z okazji Narodowego Święta Niepodległości	12.000,00 zł	Samorząd Województwa Mazowieckiego
Wspólne ubieranie choinki na Ogródku Jordanowskim	2.000,00 zł	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
SUMA	222.500,00 zł	

6.4. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu zwany dalej ZGKiM jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy Tłuszcz prowadzącą gospodarkę finansową w formie jednostki budżetowej. ZGKiM działa na podstawie obowiązującego prawa, w szczególności w oparciu o przepisy: ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym; ustawie o finansach publicznych; uchwały Rady Gminy Tłuszcz nr XXV/79/83 z dnia 30 marca 1983 roku o rozpoczęciu działalności na podstawie decyzji Naczelnika Miasta i Gminy w Tłuszczu Nr 5/83 z 12 maja 1983 r. od 1 stycznia 1984 r.; uchwały Rady Miejskiej w Tłuszczu Nr XIV.217.2016 dotyczącej statutu jednostki ZGKiM.

Siedziba ZGKiM mieści się w Tłuszczu przy ul. Wiejskiej 56. Zakład realizuje zadania własne gminy i w tym celu prowadzi działalność o charakterze użyteczności publicznej w zakresie:

1. Gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi,
2. Wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w szczególności: eksploatacja i konserwacja wodociągu gminnego oraz stacji uzdatniania wody, eksploatacja i konserwacja gminnej sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków;
3. Targowisk i hal targowych,
4. Zieleni gminnej i zadrzewień w szczególności koszenie poboczy oraz przydrożnych rowów,
5. Administrowania i utrzymywania urządzeń komunalnych,
6. Prowadzenie prac społecznie – użytecznych
7. Zimowe utrzymanie ulic

Do wykonywania wszystkich powyższych czynności ZGKiM wykorzystuje pojazdy:

- Renault Kangoo
- Renault Trafic
- Mercedes Sprinter
- Man (pojazd asenizacyjny)
- Volvo FH12 6X2 (pojazd asenizacyjny)
- Volvo FS7 (pojazd asenizacyjny)
- Iveco Eurocargo ML120E22K (pojazd asenizacyjny)
- Iveco Daily
- Deutz-Fahr Agrotron K410
- Deutz-Fahr Agrotron K410
- Ursus 5714
- Koparka

Dział Transportu ZGKiM ma za zadanie zadbać o:

- a) Odśnieżanie dróg gminnych w okresie zimowym,
- b) koszenie placów, rowów i poboczy w okresie letnim,
- c) wywóz nieczystości płynnych,
- d) równanie dróg gruntowych oraz nawożeniu kruszywa w miejscach niezbędnych,
- e) dostarczenie wody pitnej w przypadku zagrożenia suszą,
- f) udrażnianie rowów melioracyjnych.

System Wodociągowy

W skład zbiorczego systemu wodociągowego wchodzi cztery stacje uzdatniania wody:

- a) SUW Kozły
- b) SUW Łysobyki
- c) SUW Postoliska
- d) SUW Wąska w Tłuszczu.

Ostania ze stacji wodociągowych jest wyłączona z eksploatacji, ponowne przywrócenie jej do użytku wymagałoby przeprowadzenia modernizacji. SUW Łysobyki i SUW Kozły to dwa stosunkowo nowe obiekty wyposażone w automatyczny system sterowania i kontroli. W najbliższym czasie należałoby przewidzieć taki system również dla SUW Postoliska. Łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 113 km. Remonty i usuwanie awarii sieci wodociągowej są prowadzone na bieżąco w miarę potrzeb.

Do cyklicznych zadań zakładu przy obsłudze systemu wodociągowego w gminie zalicza się sukcesywną wymianę wodomierzy, dokonywanie zdalnego odczytu wskazań wodomierzy, przegląd hydrantów przeciwpożarowych. Jakość wody przeznaczonej do spożycia poddawana jest regularnej kontroli – wewnętrznej – badania wykonywane przez akredytowane laboratorium – zewnętrznej – okresowe kontrole nadzoru epidemiologiczno-sanitarnego.

System Kanalizacyjny

Na zbiorczy system kanalizacyjny w gminie składają się dwie oczyszczalnie ścieków :

- a) Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków przy ul. Wiejskiej 56 – oczyszczająca ścieki dopływające siecią kanalizacyjną oraz ścieki dowożone taborem asenizacyjnym.
- b) Kontenerowa oczyszczalnia ścieków przy ul. Parkowej 3 – oczyszczalnia oparta na technologii zanurzanych złóż tarczowych odbierająca ścieki z dwóch komunalnych budynków wielorodzinnych położonych przy ul. Parkowej.

Na obydwu obiektach prowadzone są bieżące prace konserwacyjne zapewniające ciągłość pracy oczyszczalni. Jakość ścieków oczyszczonych poddawana jest okresowej kontroli w zakresie i częstotliwości określonych w aktualnym pozwoleniu wodnoprawnym.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy to 30 km, na sieci znajduje się 16 pompowni ścieków. Wraz z sukcesywnym zwiększeniem stopnia skanalizowania gminy niezbędne będą prace modernizacyjne na obydwu oczyszczalniach, mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemu kanalizacyjnego do czasu powstania nowej oczyszczalni ścieków.